

LUKAS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24														

CHAPTER 1

Teofilus nyang jroh até, jai that-that ureuëng ka jiuseuha jiteumuléh ngon teuatoe keuhai peuristiwa-peuristiwa nyang ka teujadi di teungoh-teungoh geutanyoe.

² Awaknyan jiteumuléh sisuai ngon peue nyang ka jicalitra ubak geutanyoe lé ureuëng-ureuëng nyang geukalon keudroe peuristiwa-peuristiwa nyan nibak awaiphon, dan óh lheueh nyan jipeutabu haba nyan.

³ Óh ka lheueh ulôn tilek ngon até-até that banmandum nyan phon nibak awai, laju lôn cok keusimpulan gét that-that meunyoe ulôn tuléh saboh laporan nyang teuatoe keu Amphon.

⁴ Banmandum nyang ulôn peubuet nyan, mangat droeneueh neuteupeue bahwa peue nyang ka teupeurunoe ubak Amphon keubiet beutôi.

⁵ Watée Herodes jeuet keu raja di nanggroë Yudea, na sidroe imeum nyang nan gobnyan Nabi Zakharia, gobnyan jitamong lam golongan imeum-imeum Abia. Peurumoh gobnyan nan geuh Elizabet, nyan pih keuturonan imeum.

⁶ Cara udeb dua lakoe binoenyan galak that-that até Allah. Mandua awaknyan geutaát that ubak peurintah dan huköm Tuhan deungon sipeunoh até.

⁷ Awaknyan hana meu aneuëk sabab Elizabet peurumoh gobnyan balui dan mandua awaknyan ka tuha-tuha.

⁸ Bak siuroe, watée golongan Abia keunong gileran, Nabi Zakharia laju geupeubuet tugaih gobnyan sibagoe lmeum dikeue Po teu Allah.

⁹ Deungon teu-undi, nyang ka kayém geupeubuet lé imeum-imeum, Nabi Zakharia jitunyok keu geutamong lam Baét Tuhan óh troh keunan laju geutot keumeunyan.

¹⁰ Teungoh upacara teutot keumeunyan nyan geupeubuet, ureuëng ramé meudoá diluwa.

¹¹ Bak watée nyan malaikat Tuhan geupeuleumah droe ubak Nabi Zakharia. Malaikat nyan geudong blaih uneuen meuja teupat teutot keumeunyan.

¹² Watée geungieng lé Nabi Zakharia malaikat nyan, gobnyan jiteuka bingong deungon teumakot.

¹³ Teuma lé malaikat nyan laju geupeugah lagée nyoe, "Bék teumakot, hei Zakharia! Allah ka geudeungoe doá gata. Peurumoh gata Elizabet teuma jipeulahé sidroe aneuëk agam. Dan harôh gata boh nan Yahya keu aneuëk nyan.

¹⁴ Gata teuma jeuet keu ureuëng nyang lumpah galak deungon lahé aneuëk nyan dan di ureuëng ramé teuma harok ngon meusukaria meunyoe aneuëk nyan ka lahé teuma!

¹⁵ Jihnyan teuma jeuet keu ureuëng rayeuk meunurot pandangan Tuhan, dan jihnyan

hana jijieb ié anggô atawa ié kreueh. Ban lahé jihnyan ka geukuasa lé Roh Allah.

16 Dan jai lumpah na ureuëng Israel teuma geubimbéng lom ubak Po teu Allah, Tuhan awaknyan.

17 Gobnyan teuma jeuet keu utosan Tuhan nyang teuga dan meukuasa lagée Nabi Ilyas. Gobnyan teuma geuba damé lagée ayah ngon aneuëk gobnyan, dan ureuëng nyang hana taát ubak pimpénan jih jiwoe lom teuma ubak pikeran nyang beutôi. Deungon lagée nyan jihnyan ka jikeubah saboh umat nyang ka siab keu Tuhan."

18 "Pakriban ulôn teupeu bahwa hainyan teuma teujadi?" geutanyong lé Nabi Zakharia ubak malaikat nyan. "Ulôn ka tuha, meunan cit ngon peurumoh lôn ka tuha."

19 Geujaweueb lé malaikat nyan lagée nyoe, "Ulôn nyoe Jiebrail. Ulôn layani Po teu Allah dan Gobnyan kheueh nyang yue ulôn keu lôn jak peusampoe haba gét nyoe ubak gata.

20 Peue nyang ulôn peugah nyoe, teuma teujadi óh trok bak watée. Teuma sabab gata hana tapatéh, gata singoh hana jeuet gata peugah haba; gata teuma jeuet keu ureuëng kalu sampoe ubak peue nyang ka ulôn peugah teujadi."

21 Teungoh lam keuadaan lagée nyan, di ureuëng ramé nyang ka teupreh-preh Nabi Zakharia. Awaknyan hireuen pakon treb lagoena gobnyan lam Baét Tuhan.

22 Dan bak watée gobnyan ka geuteubiet uluwa, gobnyan hana jeuet le geumariet ngon awaknyan. Dan gobnyan laju geubri isyarat ngon jaroe geuh, dan gobnyan teutab kalu. Dan di ureuëng ramé pih jiteupeue bahwa gobnyan ka geungieng sapeue-sapeue nyang deuh teukalon didalam Baét Tuhan.

23 Óh ka habéh masa tugaih gobnyan di Baét Tuhan, Nabi Zakharia laju geuwoe u rumoh droe.

24 Hana padubna treb teuma óh lheueh nyan, Elizabet, peurumoh geuhnyan pih laju mume, dan laju geukurong droe lam rumoh nyang treb jih na limong buleuen.

25 Gobnyan laju geupeugah, "Akhé jih Tuhan geutulông ulôn dan geusampôh banmandum keuhinaan nyang na nibak ulôn."

26 Watée Elizabet ka mume nam buleuen, Allah laju geuyue ubak malaikat Jiebrail jeuet geujak u Nazaret, saboh banda di daerah Galilea.

27 Malaikat Jiebrail nyan geu-utus ubak sidroe aneuëk dara, nyang nan geuh Maryam. Maryam nyan ka meutunangan ngon sidroe ureuëng agam nyang nan jih Yusuf, keuturonan Raja Nabi Daud.

28 Malaikat nyan laju geujak ubak Maryam sira geupeugah lagée nyoe, "Assalamuálaikum, gata nyang geubri beureukat lé Tuhan seucara istimewa! Tuhan na meusajan ngon gata!"

29 Ban geudeungoe su malaikat nyan Maryam teukeujot that, sampoe-sampoe laju jiteumanyong lam até geuh peue meukeusut saleuem nyan.

30 Teuma lé malaikat nyan laju geupeugah ubak gobnyan, "Bék teumakot, hei Maryam. Sabab gata meukeunong bak até Allah.

31 Gata teuma mume dan gata peulahé sidroe aneuëk, nyang museuti gata boh nan Isa.

32 Gobnyan jeuet keu agong dan teupeugah Aneuëk Allah Nyang Mahamanyang. Tuhan Allah nyang peujeuet gobnyan raja lagée Raja Nabi Daud, indatu gobnyan.

33 Dan gobnyan geumat peurintah sibagoe raja ateueh keuturonan Nabi Yakub siumu masa. Keurajeuen gobnyan hana meu akhé."

34 "Teuma ulôn nyoe mantong peurawan," kheun Maryam ubak malaikat nyan, "pakriban hainyan hase teujadi?"

35 Geujaweueb lé malaikat nyan, "Roh Allah teuma teuka ubak gata, dan kuasa Allah teuma peunoh jiseuleubong ateueh gata. Nyang kheueh sabab jih aneuëk nyang teuma

lahé nyan teupeugah Suci, Aneuëk Allah.

³⁶ Ingat: Elizabet, syedara gata nyan ka mume nam buleuen, bah kheueh jihnyan ka tuha dan jikheun lé gob bahwa jihnyan balui.

³⁷ Sabab nibak Po teu Allah hana nyang mustahe."

³⁸ Dan lé Maryam laju geupeugah, "Ulôn nyoe hamba Tuhan; bah kheueh teujadi ateueh ulôn lagée nyang droeneueh peugah." Dan óh lheueh nyan malaikat nyan laju geujak geutinggai Maryam disinan sidroe.

³⁹ Reujang that óh lheueh nyan, Maryam laju geujak ubak saboh banda nyang na di Yudea bak daerah nyang meugunong-gunong.

⁴⁰ Gobnyan laju geujak u rumoh Nabi Zakharia, dan watée geutamong laju geubri saleuem ubak Elizabet.

⁴¹ Dan meunan geudeungoe lé Elizabet Maryam geubri saleuem, aneuëk nyang na lam pluét Elizabet nyan mumet-met. Teuma Elizabet laju jikuasa lé Roh Allah,

⁴² óh lheuehnyan laju geumeuhôi, "Droeneueh kheueh nyang paleng geubri beureukat lé Po nibak mandum ureuëng inong nyang laén! Geubri beureukat aneuëk nyang droeneueh peulahé nyan!

⁴³ Soe ulôn nyoe sampoe-sampoe mak Tuhan geujak ubak ulôn?

⁴⁴ Meunan ulôn deungoe saleuem droeneueh, aneuëk nyang na lam pluét ulôn mumet-met galak lumpah na.

⁴⁵ Mubahgia kheueh droeneueh, sabab peucaya peue nyang geupeugah lé Tuhan ubak droeneueh nyan teuma teujadi!"

⁴⁶ Geupeugah lé Maryam, "Até ulôn lôn pujoe Tuhan,

⁴⁷ dan jiwa ulôn meusukaria sabab Allah nyang Peuseulamat lôn.

⁴⁸ Gobnyan geuingat ulôn, namiet Gobnyan nyang hina! Phon watée nyoe banmandum bansa geupeugah ulôn mubahgia.

⁴⁹ Kareuna Allah Nyang Mahakuasa ka geupeubuet hai-hai nyang rayeuk ateueh ulôn. Sukacita nan jih.

⁵⁰ Keuturonan deumi keuturonan Tuhan geubri gaséh ngon sayang keu ureuëng nyang teumakot ubak Gobnyan.

⁵¹ Ngon jaroe Gobnyan nyang kuköh dan teuga gobnyan geupeucubre ureuëng sombong, dan geupeucawa-cawe reuncana awaknyan.

⁵² Raja-raja laju geupeutron nibak takhta dan ureuëng hina geupumulia.

⁵³ Ureuëng nyang deuk geupeutroe ngon peue-peue mantong nyang jroh, ureuëng kaya geu-use ngon jaroe hampa.

⁵⁴ Gobnyan geutulông Israel hamba Gobnyan, lagée janji nyang ka lheueh geupeugét ngon indatu geutanyoe.

⁵⁵ Tuhan hana tuwoe ubak peue-peue nyang ka geupeujanji, gobnyan meumurah até ubak Nabi Ibrahim dan keuturonan Gobnyan sampoe siumu masa."

⁵⁶ Nibak keunira na lhée buleuen treb jih Maryam tinggai ngon Elizabet, óh lheueh nyan barô kheueh geuwoe u rumoh geuh keudroe.

⁵⁷ Troh kheueh watée jih nibak Elizabet keu geupeu lahé aneuëk. Gobnyan laju geupeu lahé sidroe aneuëk agam.

⁵⁸ Waréh lingka gobnyan dan waréh kawöm geuh laju jipeugah padubna gét jih Tuhan keu Elizabet, dan awaknyan pih meusajan-sajan ngon Elizabet meugeumbira ngon harok até.

⁵⁹ Watée aneuëk manyak nyan ka meu-umu lapan uroe, awaknyan laju jiteuka keuneuk jak peusunat gobnyan. Awaknyan jikeuneuk boh nan aneuëk manyak nyan Zakharia

meunurot nan ayah aneuëk nyan,

⁶⁰ teuma lé ma aneuëk nyan laju geupeugah lagée nyoe, "Hán jeuet! Aneuëk nyoe harôh teubôh nan Yahya."

⁶¹ "Hana meusidroë pih nyang na lam waréh kawôm geuh nyan nyang na nan lagée nyan," kheun awaknyan ubak gobnyan.

⁶² Dan deungon isyarat, awaknyan laju jitanyong ubak Nabi Zakharia peue nan nyang harôh teubôh keu aneuëk geuh nyan.

⁶³ Nabi Zakharia laju geulakée saboh batée tuléh ôh lheueh nyan laju geutuléh, "Nan aneuëk nyoe Yahya." Awaknyan banmandum hireuen.

⁶⁴ Bak watée nyan cit teuma Nabi Zakharia ka jeuet geupeugah haba dan laju geupujoe Po teu Allah.

⁶⁵ Kawôm silingka gobnyan banmandum teumakot, dan haba nyan laju meuluwah troh bansaboh daerah gunong-gunong Yudea.

⁶⁶ Banmandum ureuëng deungoe hainyan jiteumanyong lam até, "Keupeue kheueh jeuet jih aneuëk nyan singoh?" Sabab Tuhan meusajan ngon gobnyan.

⁶⁷ Nabi Zakharia, ayah aneuëk nyang ban lahé nyan, laju jikuasa lé Roh Allah sampoe gobnyan geujak peutroh peusan nibak Tuhan. Laju geupeugah lagée nyoe,

⁶⁸ "Jak geutanyoe tapujoe Tuhan, Allah bansa Israel! Gobnyan ka troh geuteuka geujak tulông umat Geuh dan geupeu beubaih awaknyan.

⁶⁹ Gobnyan geubri keu geutanyoe nyang bri seulammat nyang peukasa, keuturonan Nabi Daud hamba Gobnyan.

⁷⁰ Yoh watée ilée rot Nabi-nabi nyang geupiléh lé Gobnyan, Tuhan ka geubri janji Geuh keudroe

⁷¹ keu teupeuseulamat geutanyoe nibak musoh tanyoe dan nibak kuasa ureuëng-ureuëng nyang banci keu geutanyoe.

⁷² Keu geupeudeuh murah até Gobnyan ubak indatu tanyoe, janji Gobnyan nyang suci nyan geupeutrok teuma.

⁷³ Gobnyan geumeubudôk ubak Nabi Ibrahim bapak geutanyoe, dan geumeujanji keu geupeu seulammat tanyoe nibak musoh geutanyoe, mangat geutanyoe hana teumakot tapeutimang Gobnyan

⁷⁵ sabe peuhamba droë ubak Gobnyan dan tapeumangat até Gobnyan sipanyang udeb geutanyoe.

⁷⁶ Gata, hei aneuëk ulôn, teuma teupegah Nabi Allah Nyang Mahamanyang. Gata geutus leubeh awai nibak Tuhan keu teurintéh rot ueh keu Gobnyan,

⁷⁷ keu teupeusampoe ubak umat Gobnyan bahwa awaknyan teuma teupeuseulamat bubena, meunyoe Po teu Allah ka geupeu amphon bubena desya awaknyan.

⁷⁸ Tuhan geutanyoe murah that até lom na gaséh sayang; guna teupeuseulamat geutanyoe Gobnyan tateuka. Lagée mata uroe jiteubiet ôh watée beungoh,

⁷⁹ meunan kheueh Gobnyan geubri trang geuhnyan ubak mandum manusia nyang udeb lam seupôt lom teumakot raya. Gobnyan geubimbéng geutanyoe ubak rot ueh nyang teutuju bak keudaméan."

⁸⁰ Aneuëk Nabi Zakharia nyan treb bak treb meutamah rayeuk dan meutamah teuga roh Gobnyan. Gobnyan tinggai lam padang pasi, sampoe watée jih Gobnyan geupeugah soë droë geuh ubak bansa Israel.

CHAPTER 2

Bak watée nyan Kaisar Agustus geupeutron titah mangat banmandum wareuga neugahra keurajeuen Roma teudafeutar droe keu teuseunsus.

² Seunsus nyang phon that nyoe teupeuna watée Kirenius jeuet keu gubunur nanggroe Siria.

³ Banmandum ureuëng bak watée nyan jijak dafeutar droe nibak banda jih maséng-maséng.

⁴ Yusuf pih laju geujak nibak Nazaret u Galilea, u Betlehem di Yudea, teupat lahé Raja Nabi Daud; sabab Yusuf keuturonan Nabi Daud.

⁵ Yusuf geudafeutar droe meusigoe ngon Maryam tunangan geuh nyan, nyang teungoh mume.

⁶ Watée awaknyan ka troh u Betlehem teuka kheueh watée jih nibak Maryam keuneuk geupeu lahé aneuëk.

⁷ Laju geupeu lahé sidroe aneuëk agam, aneuëk Gobnyan nyang tuha. Aneuëk nyan laju geubalot ngon ija tumpée, dan geukeubah laju lam palong nyang meuasoe jeurami; sabab awaknyan hana meuteumé teupat mudom.

⁸ Bak malam nyan na ureuëng-ureuëng meurabe nyang teungoh jirabe beulatang jih lam blang naleueng nyang na di daerah nyan.

⁹ Hana teusangka-sangka malaikat Tuhan laju geupeuleumah droe ubak awaknyan, dan cahya trang nyang teuka nibak Tuhan laju teupanca ateueh awaknyan sampoe-sampoe awaknyan ka peungéh ngon trang, dan awaknyan lumpah teumakot.

¹⁰ Teuma laju geupeugah lé malaikat nyan, "Bék teumakot! Sabab ulôn nyoe lôn teuka keuneuk jakba haba gét keu gata -- haba nyang lumpah mangat até keu mandum manusia.

¹¹ Uroenyoe, di banda Nabi Daud ka lahé sidroe Raja nyang peuseulamat gata na kheueh Almaseh, Tuhan.

¹² Nyoe kheueh tanda jih: Gata teuma meurumpok ngon sidroe aneuëk manyak nyang teubalot ngon ija tumpée, dan teuéh lam saboh palong."

¹³ Ngon hana teusangka-sangka malaikat nyan meusajan ngon malaikat laén, nyang geupujoe Allah. Awaknyan jipeugah,

¹⁴ "Teupujoe kheueh Allah di langét nyang paleng manyang! Dan di ateueh bumoe, seujahteura kheueh manusia nyang peugalak até Tuhan!"

¹⁵ Óh ka lheueh malaikat-malaikat geutinggai awaknyan dan geuwoe lam syeuruga, ureuëng-ureuëng meurabe nyan laju jimarit sabe keudroe-droe, "Jak tajak u Betlehem dan takalon peue nyang ka teujadi nyan. Nyang ka geubri téé lé Tuhan keu geutanyoe."

¹⁶ Awaknyan laju jijak, óh troh keunan laju meurumpok ngon Maryam dan Yusuf, meunan cit aneuëk manyak nyang teungoh teu éh lam palong.

¹⁷ Watée jingiang lé ureuëng meurabe nyan aneuëk manyak nyan, awaknyan laju jicalitra peue nyang ka geupeugah lé malaikat keuhai aneuëk manyak nyan.

¹⁸ Dan mandum ureuëng hireuen peue nyang ka jipeugah lé ureuëng meurabe nyan.

¹⁹ Teuma Maryam geukeubah banmandum nyan lam até geuh dan geupike ngon teumanueng banmandum nyang teujadi nyan.

²⁰ Ureuëng-ureuëng meurabe nyan laju jigisa u blang naleueng sira jipujoe dan jipeumulia Po teu Allah, sabab banmandum nyang ka lheueh awaknyan deungoe dan awaknyan kalon, paih that lagée nyang geupeugah lé malaikat.

²¹ Óh watée aneuëk manyak nyan ka meu-umu lapan uroe, laju teupeusunat. Dan awaknyan laju geuboh nan gobnyan Isa, nan nyang geubri lé malaikat ubak gobnyan

sigohlom gobnyan mume lam pruet ma geuh.

²² Troh kheueh watée jih Yusuf ngon Maryam geupeuna adat peusuci meunurot huköm Nabi Musa. Dan awaknyan geuba aneuëk manyak nyan u Yerusalem keu geujak peujok ubak Tuhan.

²³ Sabab na teutuléh lam huköm Tuhan nyang su jih lagée nyoe, "Tieb-tieb aneuëk agam nyang tuha, aneuëk nyan harôh teujok ubak Tuhan."

²⁴ Meunan cit awaknyan kana meukeusut keuneuk geupeu seumah keureubeuen, na kheueh sipasang cicém teukukur atawa dua boh cicém mirah pati nyang mantong muda, lagée nyang ka teupeuteuntée lam Huköm Tuhan.

²⁵ Bak watée nyan di Yerusalem na sidroe ureuëng nyang nan jih Simeon. Jihnyan ureuëng gét, nyang teumakot keu Po teu Allah dan teungoh jipreh-preh watée jih Allah geupeuseulamat Israel. Roh Allah na meusajan gobnyan,

²⁶ dan Roh Allah ka lheueh geubri téé ubak gobnyan bahwa gobnyan hana maté sigohlom geukalon Raja Peuseulamat nyang ka geupeu janji lé Tuhan.

²⁷ Deungon geubimbéng lé Roh Allah, Simeon laju geutamong lam Baét Tuhan. Bak watée nyan Yusuf dan Maryam laju geupeutamong Isa nyang mantong ubit nyan keu teupeubuet upacara lagée nyang ka jipeurintah lé huköm agama.

²⁸ Teuma lé Simeon laju geucok aneuëk manyak nyan dan laju geutiengkue, óh lheueh nyan laju geupujoe Po teu Allah,

²⁹ "Jinoenyoe, ya Tuhan, droeneuh ka neupeutroh janji. Bah kheueh namiet Droeneuh nyoe meuninggai deungon aman.

³⁰ Sabab ngon mata ulée lôn keudroe ka lheueh ulôn kalon Peuseulamat na kheueh nyang teuka nibak Droeneuh.

³¹ Peuseulamat nyan ka Droeneuh keubah keu banmandum bansa:

³² Lagée peungéh nyang trang nyang teupeudeuh rot ueh keu bansa-bansa laén, keu teujak ubak Droeneuh; na kheueh trang nyang teupeuteuka keuhoreumatan keu umat Droeneuh Israel."

³³ Ayah ngon ma aneuëk nyan hireuen that watée geudeungoe peue nyang jipeugah lé Simeon keuhai aneuëk gobnyan.

³⁴ Simeon laju geubri beureukat keu awaknyan sira geupeugah ubak Maryam, ma aneuëk nyan, "Aneuëk nyoe ka geupilé lé Po teu Allah keu geupeu hanco dan geupeu seulamat jai that ureuëng Israel. Gobnyan jeuet keutanda nibak Po teu Allah, nyang hana jitueng lé ureuëng ramé,

³⁵ dan deungon na lagée nyan teubuka kheueh peue nyang na teukandong lam até awaknyan. Seudeh ngon pilu teuma jitôb-tôb lam até gata lagée mata peudeueng nyang tajam."

³⁶ Na teuma sidroe nabi inong nyang ka tuha lumpah na. Nan nabi nyan Hana, binti Fanuel, asai nibak sukée Asyer. Óh ka lheueh tujoh thon geumeukawen,

³⁷ Hana ka jeuet keu inong balée sabab ka meucré ngon lakoe geuh, jinoenyoe meu-umu lapan ploh peuet thon. Hántom na geutinggai Baét Tuhan. Uroe ngon malam gobnyan meuiébadat keu Po teu Allah nibak teupat nyan ngon cara geumeudoá dan puasa.

³⁸ Paih bak watée nyan gobnyan pih teuka, laju geupujoe Po teu Allah dan geumeututoe keuhai aneuëk nyan ubak banmandum ureuëng nyang ka teupreh-preh watée Allah geupeu meurdehka Yerusalem.

³⁹ Óh ka lheueh geupeubuet banmandum Huköm Tuhan lé Yusuf dan Maryam, awaknyan laju geuwoe u Nazaret di Galilea.

⁴⁰ Aneuëk nyan meutamah rayeuk dan teuga. Gobnyan lumpah bijaksana dan that-that

geugaséh lé Po teu Allah.

⁴¹ Tieb-tieb thon ureuëng syiek Isa geujak u Yerusalem keu geujak peuraya Uroe Raya Paskah.

⁴² Dan watée Isa ka meu-umu dua blaih thon, awaknyan geujak ubak teupat peurayaan nyan sisuai lagée nyang ka-ka.

⁴³ Óh ka lheueh peurayaan nyan awaknyan laju geuwoe, teuma Isa, Aneuëk geuhnyan, mantong tinggai di Yerusalem, lé ayah ngon ma Geuh hana geuteupeue.

⁴⁴ Awaknyan geupike Isa na rhoh lamkawan. Óh ka lheueh geujak siuroe seupôt baroe kheueh geumita Gobnyan lamkawan waréh kawöm atawa rakan-rakan geuh nyang laén.

⁴⁵ Teuma nyang geumita nyan hana meuteumé, dan awaknyan laju geugisa u Yerusalem keu geujak mita Gobnyan.

⁴⁶ Óh ka lheueh na lhée uroe geumita-mita, laju meurumpok ngon Gobnyan lam Baét Tuhan. Gobnyan teungoh geuduek sira geudeungoe gurée-gurée agama seumeubeuet dan geumeuseu-eue jaweueb.

⁴⁷ Banmandum ureuëng nyang deungoe Gobnyan teuhireuen-hireuen watée jideungoe peue-peue nyang geujaweueb carông lumpah na.

⁴⁸ Ureuëng syiek Gobnyan pih lumpah hireuen watée geungieng Gobnyan. Mak Gobnyan laju geupeugah ubak Gobnyan, "Neuëk, keupeue kah peubuet mandum nyoe ateueh kamoe? Ayah ngon ma gata ka hék that-that kamoe jak mita Gata!"

⁴⁹ Geujaweueb lé Isa, "Keupeue ayah ngon ma neujak mita Ulôn? Peu kheueh ayah ngon ma hana neuteupeue bahwa ulôn nyoe na lam rumoh Bapak Ulôn?"

⁵⁰ Teuma awaknyan hana muphom peue nyang geupeugah lé Isa nyan.

⁵¹ Óh lheueh nyan Isa laju geuwoe meusajan-sajan ngon gobnyan u Nazaret, dan taát that ubak mandua ureuëng tuha geuh nyan. Banmandum nyan geukeubah mantong lé ma geuh lam até gobnyan.

⁵² Isa meutamah rayeuk dan meutamah-tamah bijaksana, dan lumpah geugaséh lé Po teu Allah dan jigalak lé manusia.

CHAPTER 3

Bak thon nyang keulimong blaih masa keurajeuen Kaisar Tiberius, pontius Pilatus jeuet keugubunur di Yudea, dan Herodes jimat peurintah di Galilea, Filipus, syedara Herodes jimat keurajeuen dibagian Iturea dan Trakhonitis, seudangkan Lisaniaj jimat keurajeuen di Abilene.

² Nyang mat jabatan jeuet keu Imeum-imeum agong na kheueh Hanas dan Kayafas. Bak thon nyan kheueh Po teu Allah meufeureuman ubak Nabi Yahya, aneuëk Nabi Zakharia di padang pasi.

³ Teuma di Nabi Yahya geujak laju ho-ho mantong bansaboh daerah Krueng Yordan dan geupeusampoe haba nibak Po teu Allah. Nabi Yahya geupeugah lagée nyoe, "Meutobat kheueh nibak banmandum desya-desya gata, dan gata harôh teupumanö, mangat Po teu Allah geupeu amphon gata."

⁴ Nyan paih lagée nyang ka teutuléh lam kitab Nabi Yesaya: "Na ureuëng geumeuhôi-meuhôi lam padang pasi, 'Peusiab kheueh rot ueh keu Tuhan, peurata kheueh rot ueh keu Gobnyan.

⁵ Tieb-tieb na pantôn taseubée laju, tieb-tieb na gunong ngon bukét teupeusaré rata. Rot ueh nyang kiwieng kiwot tapeuteupat laju, rot ueh nyang lhok-lhok lumbo peusaré laju.

⁶ Di ureuëng ramé bansigom donya teuma jikalon Allah geupeu seulamat manusia!" "

- ⁷ Jai that ureuëng jijak ubak Nabi Yahya keu teupumanö. Nabi Yahya geupeugah ubak awaknyan, "Gata ureuëng jeuhet! Soe nyang peugah bahwa gata hana keunong ngon huköman Allah nyang teuma teuka?"
- ⁸ Tunyok kheueh ngon buet-buet gata bahwa gata ka meutobat nibak banmandum desya-desya gata! Bék gata peuphon peugah bahwa Nabi Ibrahim na kheueh indatu gata. Ingat: Nibak batée-batée nyoe pih Po teu Allah hase geupeujeuet keuturonan keu Nabi Ibrahim!
- ⁹ Pato kasiab keu ngon teuteubang bak kayée sampoe habéh ukeue-ukeue jih. Tieb-tieb bak kayée nyang hana jimuboh nyang gét teuma teuteubang dan teutiek lam apui."
- ¹⁰ "Jadi, peue nyang harôh kamoe peubuet?" jitanyong lé ureuëng nyan ubak Nabi Yahya.
- ¹¹ Geujaweueb lé Nabi Yahya, "Ureuëng nyan na bak jih dua ôn bajée, bajée jihnyan nyang siôn bah kheueh jijok keu ureuëng nyang hana meubajée; dan ureuëng nyang na peunajoh, peunajoh nyan bah kheueh jibagi keu ureuëng nyang hana."
- ¹² Ureuëng nyang tugaih jih jikuteb cukée jijak cit ubak Nabi Yahya keu teupumanö. Awaknyan jitanyong lagée nyoe, "Bapak Gurée, peue nyang harôh kamoe peubuet?" geujaweueb lé Nabi Yahya,
- ¹³ "Bék kheueh gata kutéb cukée leubeh nibak nyang ka teupeuteutab."
- ¹⁴ Na cit sidadu nyang jitanyong lagée nyoe, "Pakriban deungon kamoe? Peu kheueh nyang harôh kamoe peubuet?" Geujaweueb lé Nabi Yahya, "Bék gata lakée ngon cara paksa ateueh soe mantong dan bék gata reupah péng deungon gata tudoh nyang hana-hana. Beuséb kheueh ngon gaji nyang hak gata!"
- ¹⁵ Bak watée nyan di ureuëng ramé kajipeuphon teumanyong sabe keudroe-droe, peu kheueh Nabi Yahya nyan Raja nyang ba Seulamat nyang awaknyan preh-preh.
- ¹⁶ Nyang kheueh jeuet Nabi Yahya geupeugah ubak awaknyan banmandum, "Ulôn pumanö gata ngon ié, teuma singoh teuka ureuëng nyang leubeh rayeuk nibak ulôn. Keu ulôn piyôh taloe sipatu Gobnyan mantong hana kuasa nibak ulôn. Gobnyan teuma geupumanö gata ngon Roh Allah dan apui.
- ¹⁷ Bak jaroe gobnyan na jeuée ngon tampo banmandum gandom sampoe gleh. Gandom nyan teuma geupeusapat lam gupôk, teuma meunyoé sikheum mandum geutot lam apui nyang hana lon-lon!"
- ¹⁸ Meunan kheueh Nabi Yahya geubri naseuhat ubak awaknyan ngon mubagoe cara, bak watée gobnyan geupeusampoe Haba Gét.
- ¹⁹ Teuma Herodes, nyang mat keurajeuen di Galilea, geuseugah lé Nabi Yahya keuhai jimeukawen ngon Herodias, peurumoh syedara jih keudroe, dan meunan cit keuhai buet-buet jih nyang jeuhet nyang laén nyang ka jipeubuet.
- ²⁰ Teuma Herodes bukon jipatéh peue nyang geutam lé Nabi Yahya nyan seubalek jih jipeubuet buet-buet nyang jeuhet nyan leubeh bak nyang ka dan Nabi Yahya keudroe jipeutamong lam glab.
- ²¹ Óh ka lheueh seuleusoe banmandum awaknyan teupumanö, Isa teupumanö cit. Dan bak watée gobnyan teungoh meudoá, langét laju teuhah,
- ²² dan Roh Allah laju geutron ateueh Gobnyan lagée cicém mirah pati. Dan laju teudeungoe su Allah nyang geupeugah lagée nyoe, "Gata kheueh Aneuëk ulôn nyang ulôn gaséh. Gata lumpah galak nibak até lôn."
- ²³ Watée Isa geupeu phon meudakwah, umu gobnyan na lhée ploh thon. Meunurot kheun gob, gobnyan aneuëk Yusuf, bin Eli,
- ²⁴ bin Matat, bin Lewi, bin Malkhi, bin Yanai, bin Yusuf,
- ²⁵ bin Matica, bin Amos, bin Nahum, bin Hesli, bin Nagai,
- ²⁶ bin Maat, bin Matica, bin Simej, bin Yosekh, bin Yoda,

- 27 bin Yohanan, bin Resa, bin Zerubabel, bin Sealtiel, bin Neri,
- 28 bin Malkhi, bin Adi, bin Kosam, bin Elmadam, bin Er,
- 29 bin Yesua, bin Eliezer, bin Yorim, bin Matat, bin Lewi,
- 30 bin Simeon, bin Yehuda, bin Yusuf, bin Yonam, bin Elyakim,
- 31 bin Melea, bin Mina, bin Matata, bin Natan, bin Nabi Daud,
- 32 bin Isai, bin Obed, bin Boas, bin Salmon, bin Nahason,
- 33 bin Abinadab, bin Admin, bin Arni, bin Hezron, bin Peres, bin Yehuda,
- 34 bin Nabi Yakub, bin Nabi Ishaq, bin Nabi Ibrahim, bin Terah, bin Nahor,
- 35 bin Serug, bin Rehu, bin Peleg, bin Eber, bin Salmon,
- 36 bin Kenan, bin Arpaksad, bin Sem, bin Nabi Noh, bin Lamekh,
- 37 bin Metusalah, bin Henokh, bin Yared, bin Mahalaleel, bin Kenan,
- 38 bin Enos, bin Set, bin Nabi Adam, bin Allah.

CHAPTER 4

Isa ka geukuasa lé Roh Allah watée Gobnyan geutinggai Krueng Yordan. Roh Allah nyang pimpén Gobnyan u padang pasi.

2 Lam padang pasi nyan Isa jiujoé lé Iblih peuet ploé uroe treb jih. Watée lam keunong ujoe nyan, gobnyan hana geupajoh sapeue. Dan akhé jih gobnyan teurasa deuk.

3 Jipeugah lé Iblih ubak Gobnyan, "Gata Aneuëk Allah, kon? Ci gatayue ubak batée nyoe mangat jeuet keuruti."

4 Geujaweueb lé Isa, "Lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, 'Manusia hana hase udeb ngon jipajoh ruti mantong.' "

5 Dan Iblih laju jiba Isa u teupat nyang paleng manyang, dan lam sikléb mata lé Iblih laju jitungok ubak Isa keurajeuen lam donya.

6 "Banmandum keukuasaan dan keukayaan nyoe ulôn bri keu Droeneueh," kheun Iblih ubak Isa, "Sabab banmandum ka geubri keu ulôn dan ulôn jeuet mantong ulôn bri atranyan ubak soe mantong nyang ulôn galak.

7 Banmandum nyan teuma jeuet keuhak milék Droeneueh, meunyoé Droeneueh sujut neuseumah ulôn."

8 Geujaweueb lé Isa, "Lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, 'Seumah kheueh Tuhan Allah gata dan bak gobnyan mantong gata meungabdi.' "

9 Dan lé Iblih jiba teuma Isa u Yerusalem óh troh keunan laju jipeuduek Isa nyan ateueh tampöng Baét Tuhan sira jipeugah ubak Gobnyan lagée nyoe, "Droeneueh kon Aneuëk Allah? Ci Droeneueh grob uyueb phon ateueh nyoe.

10 Sabab lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, 'Allah teuma geuyue malaikat-malaikat Gobnyan mangat jikawai droeneueh ngon cara gét-gét.'

11 Dan meunan cit, 'Malaikat-malaikat teuma geusambot droeneueh ngon jaroe gobnyan, mangat gaki droeneueh hana keunong ateueh batée.' "

12 Geujaweueb lé Isa, "Lam Alkitab na teutuléh lagée nyoe, 'Bék gata ujoe, Tuhan, Allah gata.' "

13 Óh ka lheuëh seulesoe jiujoé Isa ngon mubagoe cara lé Iblih nyan, laju jitinggai Isa dan jipreh watée nyang jroh keu jicuba lom.

14 Óh lheuëhnyan Isa geugisa u Galilea; dan Gobnyan laju geukuasa lé Roh Allah. Haba keuhai droe Gobnyan ka meutabu bansaboh daerah nyan.

- ¹⁵ Gobnyan geuseumeubeuet di rumoh-rumoh iébadat, dan banmandum ureuëng jipujoe Gobnyan.
- ¹⁶ Isa geujak teuma u Nazaret, bak teumpat Gobnyan rayeuk. Watée nyan uroe Sabat, meunurot keubiasaan Gobnyan geujak u rumoh iébadat. Sira geudong laju geubeuet Alkitab,
- ¹⁷ dan laju geubri kitab Yesaya. Laju geupeuhah gunulong kitab nyan, dan meuteumé laju ayat nyang su jih lagée nyoe,
- ¹⁸ "Roh Tuhan na bak Ulôn, sabab Gobnyan ka geubaiát Ulôn keu lôn jak peusampoe Haba Gét keu ureuëng gasien. Gobnyan ka geu-utus Ulôn mangat lôn peumaklum haba peubeubaih keu ureuëng nyang na didalam glab dan geuyue peupuléh ureuëng nyang buta; geuyue peubeubaih ureuëng nyang teuseksa
- ¹⁹ dan geuyue peusampoe saát jih Tuhan teuka geujak peuseulamat umat Gobnyan."
- ²⁰ Óh ka lheueh geubeuet kitab nyan, Isa laju geugulong lom lagée sôt teuma, dan geujok laju ubak peutugaih, dan óh lheuehnyan laju geuduek. Banmandum ureuëng nyang na lam rumoh iébadat nyan jingieng ateueh Gobnyan.
- ²¹ Dan Isa laju geupeu phon mariet ngon awaknyan lagée nyoe, "Ayat-ayat Alkitab nyang ban lheueh ulôn beuet nyan nibak uroenyoe ka teupeupeunoh saát gata deungoe watée ulôn beuet bunoe."
- ²² Tutoe haba nyang geupeugah gét lumpah na, sampoe awaknyan teuhireuen-hireuen dan jipeubeuna peue nyang geupeugah nyan. Awaknyan laju jipeugah, "Gobnyan kon aneuëk Yusuf?"
- ²³ Teuma Isa laju geupeugah ubak awaknyan, "Pasti gatanyoe peuguna pribasa nyoe keu Ulôn, 'Dokto, peupuléh kheueh tuboh droeneueh keudroe. Buet nyang ajaéb nyang kamoe deungoe droeneueh peubuet di Kapernaum, dan neupeubuet kheueh lagée nyan di gampông Droeneueh keudroe.' "
- ²⁴ "Ingat kheueh, hana Nabi nyang jihoreumat di gampông jih keudroe.
- ²⁵ Dan gata deungoe kheueh nyoe: bak jamén Nabi Ilyas, watée ujeuen hana jitôh-tôh lhée siteungoh thon treb jih, ka teuka musém deuk nyang paleng parah bansaboh nanggro. Bak watée nyan jai that-that inong-inong balée di nanggro Israel.
- ²⁶ Bah pih meunan, Po teu Allah hana geuyue ubak Nabi Ilyas mangat geujak ubak sidroe lamkawan inong balée nyan teuma nyang geuyue jak ubak sidroe inong balée di Sarfat lam daerah Sidon.
- ²⁷ Meunan cit jamén Nabi Elisa jai lumpah na ureuëng Israel nyang keunong peunyakét kulét nyang lumpah parah, dan hana meusidroe pih lamkawan awaknyan nyang na geupeu puléh, seulaén Naaman ureuëng Siria nyan."
- ²⁸ Banmandum ureuëng nyang na lam rumoh iébadat nyan beungéh raya watée jideungoe hainyan.
- ²⁹ Awaknyan laju jidong dan jiuse laju Isa u luwa banda, jiba laju gobnyan bak barieh gunong, nibak banda droejih, na kheueh banda nyang jipeugét keudroe. Niet awaknyan keuneuk jitulak Isa lam barieh gunong nyan.
- ³⁰ Teuma Isa laju geukuwak kawan ureuëng ramé nyan dan geujak laju ho laén.
- ³¹ Geubeudôh nibak teumpat nyan Isa laju geujak u banda Kapernaum di Galilea. Nibak banda nyan gobnyan laju geupeubeuet ureuëng ramé watée uroe Sabat.
- ³² Awaknyan hireuen watée jikalon cara Gobnyan seumeubeuet, sabab Gobnyan geupeugah haba ngon peunoh wibawa.
- ³³ Nibak teumpat nyan, lam rumoh iébadat na sidroe ureuëng nyang ka jikuasa lé roh jeuhet. Ureuëng nyan jiklik-klik habéh sineuga,

³⁴ "Hei Isa, ureuëng Nazaret, peue keuneuk Droeneueh peubuet ateueh kamoe nyoe? Peu kheueh Droeneueh teuka keuneuk jak peubinasa kamoe? Ulôn kuteupeu soe Droeneueh nyan: Droeneueh utosan nyang suci nyang teuka nibak Po teu Allah!"

³⁵ "Seungab!" kheun Isa sira geudhôt ateueh roh jeuhet nyan. "Teubiet kheueh laju lam tuboh ureuëng nyoe!" Laju lé roh jeuhet nyan jiseumpom ureuëng nyan dikeue awaknyan mandum, óh lheueh nyan jiteubiet lam tuboh ureuëng nyan ngon hana jipeusakét mubacut pih.

³⁶ Banmandum ureuëng nyang na nibak teupat nyan hireuen, laju jimarit sabe keudroe-droe, "Hana wayang tutoe haba ureuëng nyoe. Deungon wibawa dan kuasa, hase jipeurintah roh-roh jeuhet nyan jiteubiet lam tuboh ureuëng nyoe, dan awaknyan pih laju jiteubiet nibak teupat nyan!"

³⁷ Óh lheuehnyan haba keuhai Isa laju meutabu bansaboh wilayah nyan.

³⁸ Isa laju geutinggai rumoh iébadat nyan, dan geujak laju u rumoh Simon. Ma tuwan Simon nyang inong bak watée nyan teungon deumam, dan ureuëng-ureuëng nyang na nibak teupat nyan laju jijak peugah hainyan ubak Isa.

³⁹ Ban geudeungoe haba nyan, Isa laju geujak ubak teupat éh mak tuwan Simon nyan, dan geu-use laju deumam mak nyan. Dan deumam nyan pih gadôh, óh banpuléh geuhnyan, lé mak tuwan Simon laju geubeudôh geujak peutimang awak nyang na lam rumoh nyan.

⁴⁰ Watée mata uroe teungoh jilôb, banmandum ureuëng laju jiba ubak Isa syedara-syedara geuh nyang ka keunong mubagoe rupa peunyakét. Isa laju geukeubah jaroe gobnyan ateueh awaknyan maséng-maséng dan di ureuëng sakét nyan pih puléh.

⁴¹ Roh-roh jeuhet pih laju jiteubiet lam tuboh ureuëng ramé, sira jiklik-klik, "Droeneueh kheueh Aneuëk Allah!" Dan Isa laju geudhôt awaknyan dan hana geubri roh-roh jeuhet nyan jipeugah haba, sabab awaknyan jiteupeu bahwa gobnyan Raja Peuseulamat.

⁴² Watée mata uroe kajipeuphon teubiet Isa laju geutinggai banda nyan dan geujak laju ubak saboh teupat nyang seungue. Di ureuëng ramé kajipeuphon mita-mita Gobnyan, dan watée awaknyan ka meurumpok ngon gobnyan, awaknyan jiuseuha mangat gobnyan bék geutinggai lé awaknyan.

⁴³ Teuma Isa laju geupeugah lagée nyoe, "Haba Gét keuhai pakriban Po teu Allah geumat peurintah harôh ulôn jakpeusampoe cit u banda-banda laén, sabab nyan kheueh Allah geu-utus Ulôn lam donya nyoe."

⁴⁴ Sabab nyan Isa geumeukhutubah didalam rumoh-rumoh iébadat nyang na bansaboh nanggroë Yudea.

CHAPTER 5

Bak saboh watée, Isa teungoh geudong-dong bak panté Danau Genesaret. Jai that-that ureuëng dan meusak-sak keu jijak deungoe haba nibak Po teu Allah.

² Isa geukalon na dua boh peurahô bak binéh panté; neulayan-neulayan nyang na lam peurahô nyan ka jitron nibak lam peurahô dan laju jijak rhah jeue-jeue ngon drob eungkot jih.

³ Isa laju geu-ék u ateueh saboh peurahô atra Simon, óh lheuehnyan laju geuyue ubak Simon mangat peurahô jih nyang ka geuduek lé Isa nyan jeuet jitulak beujiôh bacut nibak panté. Isa laju geuduek lam peurahô dan laju geupeurunoe ureuëng ramé nyang na disinan.

⁴ Óh ka seuleusoe geupeurunoe rakyat ba nyan, laju geupeugah ubak Simon, "Gata

kayôh kheueh peurahô gatanyoe u teupat nyang lhok, óh lheueh nyan tiek kheueh jeue gata keu gata drob eungkot."

⁵ "Bapak Gurée," jaweueb Simon, "Simalam beungoh kamoe meukeureuja brat, hana kamoe teumé drob sapeue lam danau nyoe! Teuma sabab Bapak nyang yue, bah kheueh; Ulôn jak tiek jeue keula-i."

⁶ Óh ka lheueh jipeubuet lé awaknyan pakriban nyang ka geuyue lé Isa nyan, laju meuteumé eungkot nyang lumpah jai lé awaknyan, sabab brat lé eungkot nyan, jeue awaknyan sampoe teupriek,

⁷ ngon sabab nyan awaknyan laju jilakée tulông bak rakan-rakan jih nyang na bak peurahô laén. Rakan-rakan jihnyan laju jiteuka keunan jijak tulông pasoe lam peurahô nyang dua boh nyan akhé jih ka peunoh ngon eungkot sampoe-sampoe mandua boh peurahô, dan peurahô nyan pih rab-rab lham.

⁸ Watée Simon jingieng hainyan, laju jisujut dikeue Isa, sira jipeugah lagée nyoe, "Tinggai kheueh ulôn, ya Tuhan! Sabab ulônnyoe ureuëng meudesya!"

⁹ Simon dan banmandum ureuëng nyang na meusajan ngon jih nibak teupat nyan hireuen that watée jingieng eungkot nyang awaknyan drob jai lumpah na.

¹⁰ Meunan cit deungon rakan-rakan Simon, Yakobus dan Yahya aneuëk-aneuëk Zebedeus. Isa laju geupeugah ubak Simon lagée nyoe, "Bék teumakot! Phon saát nyoe gata teuma jeuet keu ureuëng jeue manusia."

¹¹ Simon dan rakan-rakan geuhnyan laju jibahue peurahô jih ateueh panté, óh lheueh nyan laju jitinggai banmandum nyang na disinan, dan laju jijak seutôt Isa.

¹² Bak siuroe, Isa na lam saboh banda. Disinan na sidroe ureuëng agam nyang bak tuboh jih peunoh jitimoh peunyakét kulét nyang paleng parah. Watée ureuëng nyan jikalon Isa, laju jisujut dikeue Gobnyan sira jilakée, "Pak, meunyoé Bapak neutem, Bapak jeuet neupeupuléh ulôn!"

¹³ Isa laju geuraba ureuëng nyan sira geupeugah lagée nyoe, "Ulôn tem, bupuléh kheueh gata!" Dan watée nyan cit teuma peunyakét ureuëng nyan gadôh.

¹⁴ Dan Isa laju geutam ureuëng nyan mangat bék jipeugah sahoe peue nyang ka geupeubuet ateueh droe jih nyan, sira geukheun lagée nyoe, "Jak kheueh ubak Imeum, dan gata lakée bak gobnyan keu geupeukeubiet bahwa gata kapuléh. Óh lheuehnyan gata jak laju peuseumah keureubeuen lagée nyang ka geupeurintah lé Nabi Musa, sibagoe bukeuti ubak ureuëng ramé bahwa gata biet-biet ka puléh."

¹⁵ Haba keuhai Isa meugah laju hô-hô mantong, dan jai that-that ureuëng jiteuka keu jijak deungoe gobnyan meunan cit keu jilakée mangat gobnyan geupeu puléh bubena peunyakét-peunyakét nyang na bak awaknyan.

¹⁶ Óh ka lheueh nyan Isa laju geujak meudoá ubak teupat nyang seungue.

¹⁷ Bak siuroe watée Isa teungoh geuseumeubeuet, na padubdroe ureuëng Farisi dan gurée-gurée agama teungoh jiduek-duek disinan. Awaknyan teuka nibak Yerusalem, dan nibak banda-banda nyang na Galilea dan Yudea. Kuasa Tuhan na bak Isa keu geupeu puléh ureuëng nyang sakét.

¹⁸ Bak watée nyan na meupadub droe ureuëng jiteuka sira jiba ureuëng lapée nyang ka teuéh ateueh tika ubak gobnyan. Awaknyan ka jiuseuha mangat ureuëng sakét nyan jeuet jiba lam rumoh mangat meuteumé jipeuduek dikeue Isa.

¹⁹ Sabab ureuëng jai lagoena nibak teupat nyan, sampoe ureuëng lapée nyan hana hase jipeutamong lé awaknyan. Ngon sabab nyan ureuëng lapée nyan laju jipeuék ateueh bubong rumoh. Dan jibuka laju bubong genteng, rot nyan laju jipeutron ureuëng sakét meusigoe ngon tika jih paih dikeue Isa lamkawan ureuëng nyang jai nyan.

- ²⁰ Watée geungieng lé Isa padub na rayeuk iman ureuëng nyan, laju geupeugah ubak ureuëng nyan, "Syedara, desya gata ka teupeu amphon."
- ²¹ Gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi nyan na disinan laju jimarit sabe keudroe-droe, "Soe kheueh ureuëng nyoe nyan keubiet that beuhe jihina Po teu Allah? Soe nyan jeuet peu amphon desya, meunyo kon Allah keudroe?"
- ²² Isa geuteupeue peue nyan jitanyong lé awaknyan. Jadi laju geupeugah, "Pakon até gatanyoe jiteumanyong lagée nyan?"
- ²³ Toh nyan leubeh mudah, teupeugah, 'Desya gata ka teupeu amphon', atawa teukheun 'Beudôh kheueh dan jak kheueh laju!'?
- ²⁴ Teuma saat nyoe ulôn jok bukeuti ubak gata bahwa di ateueh bumoe nyoe Aneuëk Manusia na kuasa jipeu amphon desya." Dan laju Isa geupeugah ubak ureuëng nyan lapée nyan lagée nyoe, "Beudôh kheueh, dan gulong kheueh teupat éh gata, dan jakwoe kheueh laju!"
- ²⁵ Ureuëng nyan pih laju jibeudôh dikeue awaknyan banmandum, laju jigulong tika éh jih, dan jiwoe laju sira jipujoe Po teu Allah.
- ²⁶ Awaknyan banmandum hireuen lumpah na sira jipujoe Allah. Dan deungoe peurasaan teumakot, awaknyan jipeugah, "Lumpah that ajaéb peue nyan ka takalon nibak uroe nyoe!"
- ²⁷ Óh lheuehnyan Isa laju geuteubiet deuh laju geukalon sidroe ureuëng buet jih tukang kutéb cukée, nan ureuëng nyan Lewi, bak watée nyan Lewi nyan teungoh jiduek lam kantô jih. Geupeugah lé Isa ubak ureuëng nyan, "Jak keunoe, seutôt Ulôn."
- ²⁸ Ureuëng Lewi nyan jibeudôh laju jidong dan jitinggai banmandum peue-peue nyan na disinan jihak seutôt Isa.
- ²⁹ Óh lheuehnyan Lewi laju jipeuna khanuri di rumoh jih keu Isa. Ramé that tukang kutéb cukée dan ureuëng-ureuëng nyan laén jipajoh bu di rumoh Lewi nyan.
- ³⁰ Na kira-kira padub droe ureuëng Farisi dan gurée-gurée agama até jih hana galak watée jingieng hai nyan, dan laju jipeugah ubak murid-murit Isa, "Pakon gata banmandum taseumajoh meusajan ngon tukang kutéb cukée dan ureuëng-ureuëng hana jroh?"
- ³¹ Geujaweueb lé Isa, "Ureuëng nyan sihat bak jih hana peureulée dokto; nyan peureulée keu dokto na kheueh ureuëng sakét.
- ³² Ulôn teuka bukon ulôn tawök ureuëng-ureuëng nyan jianggab droe jih jroh, teuma ureuëng-ureuëng nyan meudesya mangat awaknyan jitobat nibak desya-desya jih."
- ³³ Ureuëng ramé jipeugah ubak Isa, "Murit Nabi Yahya dan murid ureuëng Farisi kayém that awaknyan jipuasa ngon meudoá. Pakon murid-murit Droeneueh jimakheun ngon ji-jieb ié."
- ³⁴ Geujaweueb lé Isa, "Peu kheueh gata jeuet gata yue mandum jamé jipuasa bak teupat khanuri ureuëng meukawen, simantong linto agam mantong na ngon awaknyan? Teuntée hana jeuet!
- ³⁵ Teuma teuka watée jih linto nyan agam jicok nibak awaknyan. Bak watée nyan kheueh awaknyan jipuasa."
- ³⁶ Dan Isa laju geucalitra ubak awaknyan miseue-miseue lagée nyoe, "Hana ureuëng nyan jitampai bajée brok ngon ija barô. Sabab bajée brok nyan jipriek ija barô nyan. Lom teuma ija sinampai nyan barô nyan hana paih ngon bajée brok nyan.
- ³⁷ Meunan cit hana ureuëng jiroe ié anggô lam baluem kulét nyan ka tuha, sabab ié anggô nyan barô nyan jeuet keusabab baluem kulét nyan ka tuha nyan beukah. Dan ié anggô nyan roe, dan baluem jih rusak.

³⁸ Ié anggô nyang barô harôh teuroe lam baluem nyang barô.

³⁹ Meunan cit hana ureuëng nyang jitem jieb ié anggô barô óh ka lheueh jijieb ié anggô nyang tuha. 'Ié anggô tuha nyan leubeh mangat,' kheun gobnyan."

CHAPTER 6

Bak siuroe, uroe Sabat, watée Isa geujak rot ladang gandom, murit-murit Gobnyan laju jipot boh gandom gob nyang na lam ladang nyan. Boh gandom nyang ka lheueh jipot nyan laju jigeusok-geusok ngon jaroe, óh lheuehnyan laju jipajoh.

² Kira-kira na padub droe ureuëng Farisi laju jipeugah, "Pakon gatanyoe taliengkeu huköm-huköm agama deungon cara gata peubuet nyang teutam hán jeuet tapeubuet bak uroe Sabat?"

³ Geujaweueb lé Isa, "Peu kheueh gohlom gata beuet keuhai nyang geupeubuet lé Nabi Daud, watée gobnyan dan ureuëng-ureuëng geuh deuk?

⁴ Gobnyan geutamong lam Baét Tuhan laju geucok ruti nyang ka teupeuseumah ubak Po teu Allah, óh lheuehnyan ruti nyan laju geupajoh. Dan ruti nyan pih geubri cit keu ureuëng-ureuëng geuh. Padahai meunurot huköm agama geutanyoe, imeum-imeum mantong nyang jeuet pajoh ruti nyan."

⁵ Óh lheueh nyan laju geupeugah lé Isa, "Aneuëk Manusia na kuasa ateueh uroe Sabat!"

⁶ Bak siuroe, uroe Sabat nyang laén, Isa geujak seumeubeuet lam rumoh iébadat. Disinan na ureuëng nyang jaroe jih lapée siblah.

⁷ Kira-kira na padub droe gurée agama dan ureuëng Farisi teungoh jimita-mita buet nyang salah nyang geupeubuet lé Isa, mangat awaknyan na alasan jigadu Gobnyan. Dan awaknyan hana putôh-putôh jipeurati peu kheueh Gobnyan na geupeu puléh ureuëng sakét bak uroe Sabat.

⁸ Rupari Isa geuteupeue peue nyang jipike lé awaknyan. Dan laju geupeugah ubak ureuëng nyang jaroe jih lapée siblah nyan, "Dong keunoe, ukeue Ulôn!" Ureuëng nyan laju jibeudôh, dan laju jidong disinan.

⁹ Óh lheueh nyan Isa geutanyong ubak ureuëng-ureuëng nyang na disinan, "Meunurot agama geutanyoe, peue nyang jeuet tapeubuet bak uroe Sabat? Tapeubuet nyang gét atawa tapeubuet nyang brok? Tapeuseulamat gob atawa tapeuceulaka manusia?"

¹⁰ Isa laju geungieng bansikeulileng dan keu awaknyan banmandum, dan laju geupeugah ubak ureuëng nyan, "Sunnyueng keunoe jaroe gata." Ureuëng nyan laju jisunnyueng jaroe jih dan jaroe ureuëng nyan pih laju puléh.

¹¹ Teuma banmandum gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi nyan beungéh lumpah na, dan laju jimeurok pakat keuhai peue nyang harôh jipeusaneut ateueh Isa.

¹² Bak watée nyan Isa laju geu-ék ateueh saboh bukét keu geujak meudoá ubak Po teu Allah simalam suntok.

¹³ Watée uroe ka peungéh, Gobnyan laju geuhôi murit-murit Geuh. Dan laju geupiléh dua blaih droe lamkawan awaknyan. Laju geuboh nan mandua blaih droe nyan rasui-rasui. Awaknyan na kheueh:

¹⁴ Simon (Nyang teuhôi Petrus), Andreas syedara Simon; Yakobus dan Yahya, Pilipus dan Bartolomeus,

¹⁵ Matius dan Tomas, Yakobus bin Alfeus, dan Simon (Nyang teuhôi Patriot),

¹⁶ Yudas bin Yakobus dan Yudas Iskariot nyang óh dudoe jeuet keu ureuëng peukhianat.

¹⁷ Óh lheueh nyan Isa laju geutron di ateueh bukét nyan meusigoe ngon rasui-rasui

geuhnyan, laju geupiôh dan geudong bak saboh teumpat nyang data. Bak teumpat nyan na cit murit-murit Gobnyan nyang laén nyang ka jai that na teupreh-preh inan nyang teuka aléh pané-pané mantong bansaboh Yudea, Yerusalem, dan banda-banda nyang na di Tirus dan Sidon bak binéh laôt.

18 Awaknyan jijak keunan keu jijak deungoe Isa, dan keu geupeu puléh nibak peunyakét-peunyakét nyang na bak awaknyan. Meunan cit ureuëng nyang ka jitamong roh jeuhet jijak cit keunan lé Isa laju geupeu puléh.

19 Banmandum ureuëng jiuseuha jikeuneuk mat Isa, sabab na kuasa nyang teubiet lam tuboh Gobnyan nyang peupuléh awaknyan banmandum.

20 Isa geungieng ateueh murit-murit Gobnyan dan laju geupeugah, "Mubahgia kheueh gata hei ureuëng-ureuëng gasien, sabab gata na kheueh anggota umat Allah!

21 Mubahgia kheueh gata nyang deuk bak watée nyoe; gata teuma teupeutroe! Mubahgia kheueh gata nyang mo bak watée nyoe; gata teuma teukém!

22 Mubahgia kheueh gata meunyoé jibanci, jitulak, jihina dan jifiteunah ngon sabab lé Aneuëk Manusia!

23 Nabi-nabi bak jamén ilée pih ka jipeusaneut lagée nyan bagoe. Meunyoé hainyan teuka ateueh gata bah kheueh gata meugalak até dan meulikak ngon rasa geumbira, sabab upah keu gata rayeuk that ka geukeubah keu gata lam syeuruga.

24 Teuma cilaka kheueh gata nyang kaya bak watée nyoe; sabab gata ka tarasa pakriban nikmat!

25 Cilaka kheueh gata nyang troe bak watée nyoe; sabab gata teuma tarasa pakriban deuk! Cilaka kheueh gata nyang teukém-kém bak watée nyoe; sabab gata teuma tarasa seudéh até dan gata mo meuá-á!

26 Cilaka kheueh gata, meunyoé banmandum ureuëng jipujoe gata, sabab meunan cit indatu awaknyan jipujoe nabi-nabi peuleusu yoh jamén ilée."

27 "Teuma keu gata nyang tadeungoe Ulôn nibak watée nyoe, Ulôn bri peusan nyang lagée nyoe: gaséh kheueh keu musoh gata, dan gata peubuet kheueh nyang jroh keu ureuëng nyang banci keu gata.

28 Bri kheueh beureukat keu ureuëng nyang kutôk gata, dan gata doá kheueh keu ureuëng nyang jeuhet ateueh gata.

29 Meunyoé na ureuëng jitampa mieng gata nyang siblaih, gata peubiyeu kheueh jitampa mieng gata nyang siblaih teuk. Meunyoé bajée jubah gata jireupah, gata bri kheueh teuma bajée gata.

30 Meunyoé ureuëng na jilakée sapeue-sapeue ubak gata, gata bri kheueh nyang jilakée nyan; dan meunyoé atra gata jireupah, bék kheueh gata lakée lom teuma.

31 Gata peubuet kheueh ateueh ureuëng laén lagée nyang gata keuneuk jipeubuet lé ureuëng laén ateueh gata.

32 Meunyoé gata tagaséh ureuëng-ureuëng nyang gaséh keu gata mantong, peue jasa gata? Ureuëng meudesya pih jiteupeu peubuet gaséh ateueh ureuëng-ureuëng nyang jigaséh ateueh droe jih!

33 Dan meunyoé gata tapeubuet nyang jroh ateueh ureuëng-ureuëng nyang jipeubuet jroh ateueh gata mantong, peue jasa gata? Ureuëng meudesya pih jiteupeu peubuet lagée nyan!

34 Meunan cit meunyoé gata tapeu-utang péng ubak ureuëng-ureuëng nyang meunurot gata péng gata nyang jimeu-utang nyan hase jipulang lom teuma, peue jasa gata? Ureuëng meudesya pih jiteupeu peu-utang péng keu ureuëng meudesya, dan óh lheueh nyan laju jilakée lom teuma!

- ³⁵ Nyang sikeubiet jih kon lagée nyan! Gata nyang paleng gét harôh gata gaséh keu musoh gata dan gata peubuet nyang jroh ateueh awaknyan. Gata harôh gata bri jimeu-utang, dan bék gata harab nyang jimeu-utang nyan gata teumé cok lom teuma. Meunyoe meunan nyang gata peubuet, upah gata rayeuk that-that dan gata teuma jeuet keu aneuëk-aneuëk Allah Nyang Mahamanyang. Sabab Allah jroh that até ateueh ureuëng nyang hana jiteupeu lakée teurimong gaséh, meunan cit ateueh ureuëng jeuhet.
- ³⁶ Bah kheueh nibak gata na sabe gaséh sayang lagée Bapak gata nyang na sabe gaséh sayang!"
- ³⁷ "Bék jeuet keu hakém ureuëng laén, mangat gata keudroe bék geupeu hakém lé Po teu Allah. Bék teuma gata huköm ureuëng laén, mangat gata keudroe hana geuhuköm lé Po teu Allah. Gata peumamphon kheueh keu ureuëng laén, mangat Po teu Allah geupeu amphon gata.
- ³⁸ Gata meuseudeukah kheueh keu ureuëng laén, mangat Po teu Allah pih geubri keu gata; gata teuma tateurimong meuneubri gobnyan nyang meulimpah ruwah nyang ka teusukat peunoh-peunoh keu gata. Sabab sinukat nyang gata peuguna keu ureuëng laén teuma geupeu guna lé Po teu Allah keu gata."
- ³⁹ Óh lheueh nyan Isa geucalitra teuma ubak awaknyan miseue laén nyang lagée nyoe, "Meunyoe ureuëng buta jibahue ureuëng buta nyang laén, pasti mandua awaknyan teuma rhot lam paret.
- ⁴⁰ Hana murid nyang leubeh rayeuk nibak gurée jih. Teuma murid nyang ka seuleusoe jimurunoe, teuma jeuet keusaban lagée gurée jih.
- ⁴¹ Pakon nyang deuh gata ngieng rabôk kayée nyang ubit lam mata syedara gata, balok nyang rayeuk nyang na lam mata gata hana gata pakoe?
- ⁴² Pakriban jeuet gata peugah ubak syedara gata, 'Jak keunoe, syedara, ulôn cuengke rabôk kayée nyang ubit nyan lam mata gata,' seudangkan lam mata gata keudroe na balok nyang hana gata kalon? Hei ureuëng munafék! Cuengke kheueh ilée balok nyang na lam mata gata nyan. Barô kheueh gata hase gata meungieng ngon mata nyang trang dan hase gata cuengke rabôk kayée nyang ubit lam mata syedara gata."
- ⁴³ "Bak kayée nyang subo hana jipeuhase boh kayée nyang brok. Meunan cit deungon bak kayée nyang hana subo hana jipeuhase boh kayée nyang gét.
- ⁴⁴ Tieb-tieb bak kayée teuturi watée teukalon boh jih. Paya meuduro hana jipeuhase boh ara, dan meunan cit tamah meuduro hana teuma jipeuhase boh anggô.
- ⁴⁵ Ureuëng nyang jroh jipeuteubiet hai-hai nyang jroh sabab até jih peunoh meulimpah ngon hai-hai nyang jroh. Ureuëng nyang jeuhet jipeuteubiet hai-hai nyang jeuhet sabab até jih peunoh meulimpah ngon hai-hai nyang jeuhet teuma. Sabab peue nyang jipeugah lé babah gata nyan kheueh nyang meulimpah nyang na lam até gata."
- ⁴⁶ "Pakon gata hôl Ulôn, 'Tuhan, Tuhan,' teuma hana gata peubuet peue nyang Ulôn peugah ubak gata?
- ⁴⁷ Ngon soe kheueh jeuet tapeusaban ureuëng nyang jijak ubak Ulôn, dan jideungoe peue nyang Ulôn peugah, dan jipeubuet teuma? -- Bah kheueh Ulôn tunyok ubak gata --
- ⁴⁸ Ureuëng nyan na kheueh lagée ureuëng nyang watée jipeudong rumoh jikhueh uruek sampoe lhok-lhok, dan jipeugét laju keunaleueng rumoh ateueh batée. Watée teuka ié raya atawa ié krueng ji heuntam ateueh rumoh nyan, rumoh nyan hana hase jipeuanyöt lé ié nyan, sabab ka teupeudong ateueh keunaleueng nyang kông.
- ⁴⁹ Teuma ureuëng nyang jideungoe peue nyang ulôn peugah hana jipeubuet lagée ulôn

kheun nyan, na kheueh lagée ureuëng nyang jipeudong rumoh ateueh keunaleueng. Meunyoe ié raya teuka, rumoh nyan bagaih that reuloh; ngon rusak nyang brat lumpah na!"

CHAPTER 7

Oh ka seuleusoe geupeugah banmandum hai-hai nyan ubak ureuëng ramé, Isa laju geujak u Kapernaum.

² Nibak teupat nyan na sidroe panglima Roma nyang geupeulara sidroe namiet nyang lumpah geugaséh. Namiet nyan sakét brat dan rab-rab maté.

³ Watée jideungoe lé panglima nyan keuhai Isa, jiyue laju ubak na padub droe peumimpén Yahudi keu jijak meurumpok ngon Gobnyan mangat Isa geutem jak peupuléh namiet jih nyan.

⁴ Watée ka trok bak Isa, awaknyan laju jilakée deungon meuharab that mangat Isa geutem tulông panglima nyan, "Panglima nyoe patot Bapak tulông," kheun awaknyan ubak Isa,

⁵ "sabab geuhnyan lumpah geugaséh keu bansa tanyoe dan ka geupeudong rumoh iébadat keu kamoe."

⁶ Ban geudeungoe haba nyan Isa laju geujak meusajan-sajan ngon awaknyan. Watée Isa karab trok u rumoh nyan, panglima nyan laju jiyue bak rakan-rakan jihnyan mangat jijak peugah, "Hana peureulée Bapak meusosah payah neujak u rumoh lôn. Ulôn hana patôt lôn teurimong Bapak di rumoh lôn.

⁷ Nyang kheueh sabab jih ulôn keudroe nyang jak meuhadab ubak Bapak. Teuma neujok mantong peurintah mangat peulayan ulôn nyan puléh.

⁸ Sabab ulôn pih tundok ubak peurintah atasan lôn dan dimiyueb ulôn mantong na sidadu-sidadu nyang harôh tundok ubak peurintah lôn. Meunyoe ulôn yue sidroe sidadu, 'Jak keudeh!' laju jijak; dan ulôn peugah ubak nyang laén, 'Jak keunoe!' jihnyan pih laju jijak meuhadab ulôn. Dan meunyoe ulôn peurintah ubak namiet lôn, 'Peugét nyoe!' nyang ulôn yue nyan laju jipeugét."

⁹ Isa hireuen watée geudeungoe haba panglima nyan. Laju geupaleng dan geupeugah ubak ureuëng ramé nyang teungoh jiseutôt gobnyan, "Hana wayang ureuëng nyoe. Lamkawan ureuëng Israel keudroe pih gohlom na ulôn teumé iman nyang rayeuk lagée ureuëng nyoe!"

¹⁰ Watée ureuëng-ureuëng nyang jiyue nyan jigisa u rumoh panglima nyan, namiet nyan ka puléh.

¹¹ Hana padubna treb teuma óh lheueh nyan, Isa laju geujak u banda Nain. Murit-murit Gobnyan meunan cit deungon ureuëng-ureuëng ramé jijak meurôn-rôn ngon Gobnyan.

¹² Watée Isa ka trok ubak babah pintoe geureubang banda, laju geukalon na ureuëng ramé teungoh ji-intat manyét uluwa banda. Nyang meuninggai nyan na kheueh sidroe aneuëk agam, aneuëk tunggai sidroe inong malée. Ramé that peunduduek banda nyang jijak meusajan ngon mak aneuëk nyang meuninggai nyan.

¹³ Watée geungieng lé Isa ureuëng inong nyan, Gobnyan weueh that ubak inong nyan dan laju geupeugah, "Bék neumoe, hai ma!"

¹⁴ Óh lheueh nyan Isa laju geupeurab ubak keureunda manyét nyang teungoh jiseuôn nyan dan laju geumat. Dan ureuëng-ureuëng nyang seuôn keureunda nyan laju jipiôh. Geupeugah lé Isa, "Hei aneuëk muda, Ulôn peurintah ubak gata, beudôh!"

¹⁵ Aneuëk muda nyang ka maté nyan laju jibeudôh jiduek dan jipeugah haba. Dan Isa laju

geuseurah aneuëk muda nyang ka udeb nyan ubak ma jih.

16 Banmandum ureuëng temakot dan laju jipeuphon pujoe Po teu Allah. Awaknyan jipeugah, "Sidroe Nabi nyang rayeuk ka teuka diteungoh-teungoh geutanyoe! Allah ka teuka keu geujak peuseulamat umat Gobnyan!"

17 Haba keuhai Isa nyoe laju meutabu bansaboh Yudea dan didaerah sikeulileng nyan.

18 Murit-murit Nabi Yahya laju jijak peugah peue-peue nyang ka jikalon nyan ubak gobnyan. Dan Nabi Yahya laju geuhôi dua droe murit geuh

19 laju geuyue bak awaknyan mangat jijak meurumpok ngon Tuhan Isa sira jitanyong lagée nyoe, "Peu kheueh Bapak ureuëng nyang teuma teuka sisuai ngon janji Po teu Allah, atawa harôh kamoe preh ureuëng laén?"

20 Bandua droe murit Nabi Yahya nyan laju jijak ubak Isa óh trok keunan laju jipeugah, "Nabi Yahya Pumanö geuyue bak kamoe geuyue jak tanyong ubak Bapak peu kheueh Droeneueh nyang teuma teuka sisuai ngon janji Po teu Allah, atawa peu kheueh harôh kamoe preh nyang laén?"

21 Watée nyan, Isa teungoh geupeu puléh ureuëng ramé, dan geu-use roh-roh jeuhet meunan cit geupeu bleuet ureuëng-ureuëng buta sampoe hase jimeungieng.

22 Geujaweueb lé Isa, "Jak gisa kheueh ubak Nabi Yahya dan gata peugah kheueh peue-peue nyang ka gata deungoe ngon gata kalon: ureuëng buta hase jimeungieng, ureuëng lapée jeuet jijak, ureuëng nyang keunong peunyakét lulét nyang lumpah parah ka puléh, ureuëng klo punyueng hase jimeudeungoe, ureuëng maté udeb keula-i, dan Haba Gét nyang teuka nibak Po teu Allah geupeusampoe keu ureuëng-ureuëng gasien.

23 Mubahgia kheueh ureuëng nyang hana alasan jitulak ulôn."

24 Óh ka leupah jijak ureuëng-ureuëng nyang geukirém lé Nabi Yahya nyan, Isa laju geupeu phon peugah ubak ureuëng ramé keuhai Nabi Yahya nyan, kheueh gobnyan, "Gatanyoe tajak u padang pasi peue nyang gata jak kalon? Peu kheueh gata jak ngieng siôn naleueng nyang jipot lé angén?"

25 Gata jak peue nyang gata kalon? Peu kheueh sidroe ureuëng nyang jingui peukayan nyang gét? Ureuëng-ureuëng nyang ngui peukayan lagée nyan dan udeb meuwáh teumpat tinggai jih bak meuligoe!

26 Teuma, gata teubiet peue nyang gata kalon? Peu kheueh gata jak kalon sidroe nabi? Beutôi that, dan leubeh nibak sidroe nabi.

27 Sabab, Nabi Yahya nyan kheueh nyang teutuléh lam ayat Alkitab nyoe, 'Nyoe kheueh utosan Ulôn,' kheun Po teu Allah, 'Ulôn teuma lôn utus jihnyan leubeh awai nibak Gata, mangat jihnyan jibuka rot ueh keu Gata!' "

28 "Ingat kheueh," kheun Isa lom, "lam donya nyoe hana ureuëng nyang leubeh rayeuk nibak Nabi Yahya Pumanö."

29 Banmandum -- ureuëng meunan cit deungon ureuëng-ureuëng tukang kutéb cukée -- jideungoe Isa geupeugah lagée nyan; awaknyan kheueh ureuëng-ureuëng nyang ka jitaát peue-peue nyang ka geulakée lé Allah dan jitem teupumanö lé Nabi Yahya.

30 Teuma di ureuëng-ureuëng Farisi dan gurée-gurée agama hana jitem teurimong reuncana Po teu Allah keu awaknyan keudroe. Awaknyan hana jitem geupumanö lé Nabi Yahya.

31 Dan Isa geupeugah lom, "Deungon peu kheueh harôh Ulôn peusa ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe? Lagée toh kheueh awaknyan?"

32 Awaknyan lagée aneuëk-aneuëk miet nyang teungoh jiduek-duek bak keudée; saboh kawan aneuëk miet nyan jikuk bak kawan nyang laén lagée nyoe, 'Kamoe meunyanyoe ca-e geumbira keu gata, teuma gata hana tatem meunari! Kamoe meunyanyoe ca-e

nyang seudeh, dan gata hana tatem moba-e!"

33 Nabi Yahya Pumanö teuka -- gobnyan geupuasa dan hana geujieb ié anggô -- dan gatanyoe ta peugah, 'Gobnyan ka jitamong jén!'

34 Aneuëk Manusia teuka -- Gobnyan geumakheun dan geujieb ié -- dan laju gata peugah, 'Kalon ureuëng nyan! Leuha, tukang mabök, jimeungon ngon ureuëng tukang kutéb cukée dan ureuëng meudesya.'

35 Bah kheueh meunan, keubijaksanaan Allah na bukeuti dan banmandum ureuëng jiteurimong"

36 Na sidroe ureuëng Farisi, nan jih Simon, ureuëng nyan ji-undang Isa mangat geutem makheun dirumoh jih.

37 Di banda nyan na teuma sidroe ureuëng inong nyang udeb jih peunoh ngon desya. Watée jideungoe Isa teungoh geumakheun di rumoh ureuëng Farisi nyan, laju jijak keunan sira jiba saboh kaca pualam nyang meuasoe peunoh ngon minyéuk mangat bée.

38 Inong nyan laju jidong dilikot Isa bak binéh gaki Gobnyan, sira jimoe ié mata inong nyan tijoh meutreb-treb sampoe-sampoe gaki Isa ka habéh basah. Óh lheuehnyan gaki Isa nyang ka basah ngon ié mata jihnyan laju jilab ngon ujung ôk óh lheuehnyan laju jicöm sira jiroe ngon minyéuk mangat bhée.

39 Watée ureuëng Farisi nyang undang Isa jingiang hai nyan, laju jikheun lam até jih, "Seukira jih ureuëng nyoe Nabi, teuntée gobnyan geuteupeue soe ureuëng inong nyang mat Gobnyan, dan ureuëng inong nyan udeb jih peunoh lam desya!"

40 Dan Isa laju geupeugah ubak Simon, "Simon, na nyang keuneuk ulôn peugah ubak gata." "Nyoe pat lôn, Pak Gurée," jaweueb Simon, "Neupeugah laju."

41 Geupeugah lé Isa, "Na dua droe ureuëng jijak meu-utang ubak ureuëng nyang buet jih peubungöng péng. Nyang sidroe jimeu-utang limong reutôh péng pirak, dan nyang sidroe teuk limong ploh péng pirak.

42 Mandua droe ureuëng nyan hana hase jibayeue utang jih nyan, ngon sabab nyan utang ureuëng nyan jisampôh banmandum. Nyan, soe kheueh mandua droe ureuëng nyan nyang leubeh jigaséh ureuëng nyang peu-utang péng nyan?"

43 "Ulôn pike ureuëng nyang paleng jai jisampôh utang jih!" jaweueb Simon. "Peundapat gatanyan beutôi," jaweueb Isa.

44 Dan Isa laju geukalon ubak ureuëng nyan dan geupeugah ubak Simon, "Peu kheueh ka gata ngiang ateueh ureuëng inong nyoe? Ulôn teuka u rumoh gata, dan gata hana takeubah ié ngon rhah gaki Ulôn; teuma lé ureuëng inong nyan ka jirhah gaki Ulôn ngon ié mata jih, dan jilab sampoe gleh ngon ujung ôk jih.

45 Gata hana tasambot Ulôn deungon tacöm, teuma lé inong nyoe hana jipiôh jicöm gaki Lôn yoh phon Ulôn teuka keunoe.

46 Gata hana ta rô minyéuk bak ulee Lon, teuma ureuëng inongnyoe ka jirô minyéuk mangat bée bak gaki Lôn.

47 Keubiet: gaséh gobnyan nyang rayeuk nyan ka jeuet keutanda bahwa desya jih nyang jai ka teupeu amphon! Meunyoe ureuëng jipeu amphon bacut, gobnyan pih teuma geugaséh deungon bacut teuma."

48 Óh lheuehnyan Isa geupeugah ubak ureuëng inong nyan, "Bubena desya gata ka teupeu amphon."

49 Ureuëng-ureuëng laén nyang na jiduek jimakheun meusajan ngon Isa laju jimarit sabe keudroe-droe, "Soe ureuëng nyoe sampoe-sampoe jipeugah jeuet jipeu amphon desya?"

50 Teuma Isa geupeugah ubak ureuëng inong nyan, "Sabab gata tapeucaya ubak Ulôn, gata ka teupeuseulamat. Jak kheueh deungon damé!"

CHAPTER 8

Hana treb óh lheueh nyan, Isa laju geujak u banda-banda dan gampông-gampông, keu geujak peusampoe Haba Gét bahwa Allah ka geupeu phon mat peurintah sibagoe Raja. Dua blaih droe murit geuh na meusajan Gobnyan.

² Meunan cit na meupadub droe ureuëng-ureuëng inong nyang ka geupeu puléh nibak jitamong roh jeuhet dan peunyakét. Awaknyan na kheueh Maryam nyang teuhôi Magdalena (na tujoh boh roh jeuhet nyang teupeuteubiet lam tuboh jih nyan);

³ meunan cit Yohana, peurumoh Khuza, peugawée lam meuligoe Herodes; Susana, dan jai that mantong inong nyang laén. Deungon biaya keudroe, awaknyan jitulông Isa dan murit-murit Gobnyan.

⁴ Ureuëng-ureuëng ramé hana putôh-putôh jijak ubak Isa nyang teuka nibak mubagoe banda. Dan watée ureuëng ka jai that meusapat, Isa laju geucalitra bak awaknyan miseue lagée nyoe,

⁵ "Sidroe ureuëng nyang buet jih meulampôh saboh watée jijak tabu bijéh. Bak watée ureuëng nyan teungoh teumabu, na bijéh nyang rhot ateueh rot. Siparo jigiloe lé gob dan nyang laén jipajoh lé cicém.

⁶ Na cit nyang rhot bak teumpat nyang mubatée-batée. Watée tarök-tarök jih ka jiteubiet lam bijéh seunaman nyan laju layée sabab tanoh tho.

⁷ Na teuma bijéh nyang rhot ateueh tanoh tamah meuduro. Tamah meuduro nyan jitimoh meusigoe ngon bijéh nyang teutabu nyan, laju jiginton sampoe maté.

⁸ Teuma na cit bijéh nyang rhot ateueh tanoh nyang brée, laju jitimoh dan jimuboh sampoe jipeuhase sireutôh goe ganda." Óh ka lheueh geucalitra miseue nyan, Isa geupeugah, "Meunyo na punyueng, gata deungoe kheueh!"

⁹ Murit-murit Isa laju jitanyong ubak Gobnyan peue makna miseue nyan.

¹⁰ Geujaweueb lé Isa, "Keu gata ka teubri anugeurah mangat gata teupeu pakriban Allah geumat peurintah sibagoe Raja. Teuma keu ureuëng laén teupeurunoe ngon miseue, mangat awaknyan jisimak, teuma hana jiteupeu peue nyang teujadi; dan awaknyan jideungoe, teuma hana muphom."

¹¹ "Nyoe kheueh makna miseue nyan: Bijéh nyan na kheueh haba Po teu Allah.

¹² Bijéh nyan rhot ateueh rot muphom jih manusia nyang jideungoe tutoe haba nyan. Teuma lblih teuka laju jireupah haba Allah lam até awaknyan, mangat awaknyan bék jipeucaya dan bék meuteumé seulamat.

¹³ Bijéh nyang rhot bak teumpat nyang meubatée-batée na kheueh lagée ureuëng watée jideungoe haba nyan, laju jiteurimong ngon galak até. Teuma haba nyan hana meu-ukeue lam até awaknyan. Awaknyan jipeucaya siat mantong, dan watée teuka cubaan, awaknyan laju murtat.

¹⁴ Bijéh nyang rhot lam teungoh tamah meuduro na kheueh miseue ureuëng nyang jideungoe haba nyan, teuma khawate keuhai udeb nyoe, awaknyan keuneuk udeb nyang mangat dan meuwáh lam donya nyoe. Banmandum nyan ka jiteugon lam até awaknyan sampoe hana jipeuhase boh nyang masak.

¹⁵ Bijéh nyang rhot bak tanoh nyang brée ngon subo na kheueh miseue ureuëng nyang jideungoe haba nyan, laju jikeubah lam até nyang gét dan jujoe. Awaknyan jimeuteun sampoe jipeuhase boh."

¹⁶ "Hana ureuëng nyang jipeuhu panyöt óh lheueh nyan jitôb ngon guci, atawa jipeuduek panyöt nyan dimiyueb teumpat éh. Panyöt nyan teuma jikeubah bak gaki panyöt, mangat ureuëng nyang tamong deuh jikalon trang nyang deuh nibak panyöt nyan.

- ¹⁷ Hana nyang teusöm nyang hana deuh teukalon; dan nyang hana nyang teurahsia nyang hana hase teubuka dan teuteupeue.
- ¹⁸ Sabab nyan ngieng kheueh beugét-gét peue nyang teuma gata deungoe. Sabab di ureüeng nyang ka na, keu jihnyan teuma teubri leubeh jai lom; teuma keu ureüeng nyang hana sapeue na, bacut nyang mantong na bak jihnyan teucok teuma."
- ¹⁹ Mak ngon syedara-syedara Isa geujak ubak Gobnyan, teuma awaknyan hana hase trok ubak Gobnyan sabab ureüeng jai lumpah na.
- ²⁰ Teuma na sidroe ureüeng nyang jipeugah ubak Isa, "Pak, Ma ngon syedara-syedara Bapak na diluwa geupreh Bapak. Awaknyan keuneuk meurumpok ngon Bapak."
- ²¹ Teuma Isa laju geupeugah ubak awaknyan, "Ureuëng nyang jideungoe peue kheun Po teu Allah dan jipeubuet lagée nyang geukheun lé Allah nyan, ureüeng nyan kheueh mak ngon syedara-syedara Lôn."
- ²² Bak siuroe Isa ngon murit-murit Gobnyan laju geu-ék ateueh peurahô layeue. "Jak geutanyoe tajeumeurang u meurandeh danau," kheun Isa ubak murit-murit Gobnyan. Dan awaknyan pih laju jikeumayôh peurahô nyan u meurandeh danau.
- ²³ Watée awaknyan teungoh meulayeue, mata Isa ka jiteuka teungét dan laju geu éh. Bék lalée meuteuka teuk angén badée lam danau nyan, peurahô awaknyan laju jipoh lé angén nyan sampoe ka guyang gayeng ié-ié ka jitamong lam peurahô, jipike lé awaknyan nyoe biet-biet ka meubala.
- ²⁴ Murit-murit Isa laju jijak ubak Gobnyan sira jipeugo dan jikheun lagée nyoe, "Bapak Gurée, Hei Bapak Gurée, geutanyoe ka bala!" Isa laju geubeudôh dan laju geudhôt angén badée dan umbak nyang teungoh meungamôk nyan. Angén badée ngon umbak raya nyan laju jipiôh dan ié danau pih laju teunang lom teuma.
- ²⁵ Dan óh lheueh nyan Isa laju geupeugah ubak murit-murit Gobnyan, "Pakon gatanyoe hana tapeucaya ubak Ulôn?" Awaknyan meutamah hireuen dan teumakot that. Dan jimeusáh-sáh kheueh awaknyan sabe keudroe-droe, "Soe nyang sikeubit jih ureüeng nyoe sampoe angén ngon umbak jeuet geupeurintah dan jitaát teuma ateueh peurintah geuh nyan!"
- ²⁶ Isa dan murit-murit Gobnyan laju geumeulayeue trok u daerah Gerasa di meurandeh Danau Galilea.
- ²⁷ Bak watée Isa geutron u darat, ubak Gobnyan laju jiteuka lé sidroe ureüeng agam nyang ka jitamong roh jeuhet. Ureuëng nyan teuka jih nibak banda. Ka treb that jihnyan hana jitem sok peukayan dan hana jitem tinggai dirumoh. Nyang galak jih tinggai na kheueh lam guha-guha nibak teupat jrát-jrát ureüeng maté.
- ²⁸ Watée jikalon Isa, ureüeng nyan jidumpék dan laju jisujut dikeue Gobnyan sira jipeugah lagée nyoe, "Isa, Aneuëk Allah Nyang Mahamanyang! Peue keuneuk Droeneueh peubuet ateueh Ulôn nyoe? Ulôn lakée bék neuseksa ulôn!"
- ²⁹ Ureuëng nyan jipeugah meunan sabab Isa geupeurintah ubak roh jeuhet nyan mangat jiteubiet lam tuboh ureüeng nyan. Ka kayém that ureüeng nyan jikuasa lé roh jeuhet nyan sampoe-sampoe gaki ngon jaroe jih ka teuikat ngon rante dan jihnyan teukawai ngon bit that, rante ngon ikat jihnyan teutab hase jireuet sampoe putôh dan laju jiba lé roh jeuhet u padang pasi.
- ³⁰ Isa geutanyong ubak ureüeng nyan, "Soe nan gata?" "Nan ulôn 'Legiun'," jaweueb ureüeng nyan -- sabab jai that-that roh jeuhet nyang laén nyang ka jitamong lam tuboh jih nyan.
- ³¹ Roh-roh jeuhet nyan jilakée deungon meuharab that ubak Isa mangat bék geu-use jihnyan lam Jurông Mawöt.

- ³² Bak binéh teupat nyan jai lumpah na bui-bui nyang teungoh jimita eumpeuen bak binéh barieh gunung. Roh-roh jeuhet nyan jilakée deungon meuharab that ubak Isa mangat jeuet jitamong lam tuboh bui-bui nyang teungoh mita eumpeuen nyan. Dan Isa situju.
- ³³ Laju bubena roh-roh jeuhet nyan jiteubiet lam tuboh ureuëng nyan dan jitamong laju lam tuboh bui-bui nyang jai nyan. Dan bui-bui nyan laju jiplueng dan jigrob lam barieh gunung u dalam danau, dan laju lham lam danau nyan.
- ³⁴ Di ureuëng-ureuëng nyang rabe bui nyan laju jikalon peue nyang ka teujadi ateueh bui-bui jihnyan. Dan awaknyan laju jiplueng dan jijak peugah ubak ureuëng-ureuëng nyang na di banda dan gampông-gampông nyang na di silingka nyan.
- ³⁵ Dan di ureuëng ramé laju jiteubiet dan jingieng peue nyang ka teujadi. Awaknyan jijak laju ubak Isa, dan nibak teupat nyan laju meurumpok ngon ureuëng nyang ka jiteubiet roh-roh jeuhet nyan teungoh jiduek bak binéh gaki Isa. Ureuëng nyan ka jingui peukayan dan pikeran jih ka waraih. Awaknyan laju jiteuka teumakot.
- ³⁶ Ureuëng nyang kalon hainyan laju jijak peugah ubak ureuëng laén pakriban cara jih ureuëng nyan teupeupuléh.
- ³⁷ Ban jideungoe habanyan bak watée nyan cit teuma banmandum peunduduek daerah Gerasa jilakée ngon meuharab that mangat Isa geujak laju dan geutinggai teupat nyan, sabab awaknyan biet-biet teumakot lumpah na. Dan Isa laju geu-ék lam peurahô keuneuk geujakwoe.
- ³⁸ Ureuëng nyang ka hana jikuasa lé roh-roh jeuhet nyan jilakée ubak Isa mangat jeuet jiseutôt ho-ho nyang Isa geujak. Teuma Isa hana geubri dan geuyue ureuëng nyan mangat jijak laju holaén,
- ³⁹ sira geupeugah lagée nyoe, "Jakwoe kheueh dan peugah kheueh bak ureuëng laén peue-peue nyang ka geupeubuet lé Allah ateueh gata." Dan di ureuëng nyan pih laju jijak peugah hainyan ubak tieb-tieb sagoe banda, peue nyang ka geupeubuet lé Isa ateueh droe jih nyan.
- ⁴⁰ Watée Isa ka geugisa u meurandeh danau, Gobnyan laju jisambot ngon geumbira lé ureuëng ramé sabab awaknyan teungoh jipreh-preh Gobnyan geuwoe.
- ⁴¹ Watée nyan laju jiteuka sidroe ulée rumoh iébadat nyang na disinan ubak Isa. Nan ureuëng nyan Yairus. Ureuëng nyan laju jisujut dikeue Isa dan jilakée deungon meuharab that mangat Gobnyan geutem jak u rumoh jih,
- ⁴² sabab aneuëk inong jih nyan kheueh sidroe kông mantong meu-umu dua blaih thon lam keuadaan sakét brat karab maté. Teungoh Isa geujak u rumoh Yairus, di ureuëng ramé meurôn-rôn jisak-sak Gobnyan nyang teuka nibak sigala arah.
- ⁴³ Lamkawan ureuëng nyang meusak-sak nyan na teuma sidroe ureuëng inong nyang ka treb that rhot bak sakét jiteubiet darah hé hana putôh-putôh ka dua blaih thon treb jih. Gobnyan ka geupeu habéh mandum hak milék geuh keugeujak meu-ubat ubak dokto, teuma teutab hana nyang hase jipeu-ubat inong nyan.
- ⁴⁴ Ureuëng inong nyan laju jipeurab ubak Isa rot likot, dan laju jicukéh ujong bajée jubah Gobnyan. Watée nyan cit teuma peunyakét meudarah nyang na bak inong nyan puléh.
- ⁴⁵ Isa geutanyong, "Soe nyang cukéh Ulôn?" Banmandum ureuëng nyang na disinan jibantah. Dan laju jipeugah lé Petrus, "Pak, ureuëng ramé lumpah na bansikeulileng Bapak; awaknyan mandum jisak-sak Bapak!"
- ⁴⁶ Teuma geupeugah lé Isa, "Hán, na nyang cukéh Ulôn. Ulôn teupeu that nyan, sabab na teunaga nyang jiteubiet lam tuboh Lôn."
- ⁴⁷ Ureuëng inong nyan jitée bahwa buet jih ka geuteupeue lé Isa. Jadi inong nyan laju

jipeurab ubak Isa sira badan jih yo meukot-kot laju jisujut dikeue Gobnyan. Teuma lé inong nyan laju jipeugah dikeue ureuëng ramé nyan, pakon jicukéh Isa, dan peunyakét jih puléh bak watée nyan cit teuma.

⁴⁸ Isa laju geupeugah ubak inong nyan, "Aneuëk Ulôn, sabab gata peucaya keu Ulôn, gata puléh. Jak kheueh ngon seulamat."

⁴⁹ Teungoh Isa mantong geupeugah haba, na sidroe namiet teuka nibak rumoh Yairus. Namiet nyan jipeugah ubak Yairus, "Aneuëk inong Amphon ka meuninggai donya. Bék lé Amphon peusosah Bapak Gurée nyoe geujak u rumoh Amphon."

⁵⁰ Watée geudeungoe hainyan lé Isa, laju geupeugah ubak Yairus, "Bék teumakot. Peucaya mantong aneuëk gata puléh."

⁵¹ Óh ka troh u rumoh Yairus, Isa hana geubri meusidroe ureuëng pih nyang jeuet jitamong ngon Gobnyan seulaén Petrus, Yahya, Yakobus dan ma ngon ayah aneuëk nyan.

⁵² Banmandum ureuëng nyang na disinan teungoh jipeumo ba-e sabab aneuëknyan maté. Teuma lé Isa laju geupeugah, "Bék mo. Aneuëk nyoe hana maté, jihnyoe teungét!"

⁵³ Awaknyan jipeukém Isa, sabab awaknyan jiteupeu aneuëk inong nyan ka maté.

⁵⁴ Óh lheueh nyan Isa geumat jaroe aneuëk nyan sira geupeugah, "Neuëk, beudôh kheueh!"

⁵⁵ Nyawöng aneuëk nyan jiwoe lom lam tuboh aneuëk nyan, dan watée nyan cit teuma aneuëk inong nyan jibeudôh. Óh lheueh nyan Isa geuyue bri makheun aneuëk nyan bak ureuëng nyang na nibak teupat nyan.

⁵⁶ Ureuëng syiek aneuëk nyan hireuen lumpah na. Teuma Isa geutam awaknyan bék jipeugah sahoe hai nyang ka teujadi nyan.

CHAPTER 9

Isa laju geuhôi bandua blaih droe murit Gobnyan, laju geubri kuasa bak awaknyan keu jeuet jiuse roh jeuhet dan jipeupuléh peunyakét.

² Óh lheuehnyan geuyue bak awaknyan jijak peupuléh ureuëng sakét dan geuyue peusampoe haba pakriban Po teu Allah geumat peurintah sibagoe Raja.

³ "Bék gataba sapeue watée gata jak," kheun Isa ubak awaknyan. "Bék gata ba tungkat, atawa baluem teupat seudeukah, atawa peunajoh, atawa péng, atawa dua ôn peukayan.

⁴ Dipat mantong gata jiteurimong, tinggai kheueh disinan sampoe bak watée jih gata tinggai banda nyan.

⁵ Dan bak teupat gata hana jiteurimong, watée gata tinggai banda nyan, seuteuk kheueh abée nyang na bak tapak kaki gata, sibagoe peuingat keu awaknyan."

⁶ Murit-murit Isa laju geujak u gampông-gampông keu jijak peusampoe Haba Gét nyan dan jipeupuléh ureuëng sakét di jeueb-jeueb teupat.

⁷ Watée raja Herodes nyang mat keurajeuen di Galilea, jideungoe peue-peue mantong nyang teujadi nyan, jihnyan jiteuka bingung. Sabab na nyang peugah Nabi Yahya Pumanö ka udeb keula-i.

⁸ Na teuma nyang peugah Nabi Ilyas ka teuka lom. Ureuëng laén jipeugah sidroe nabi nibak nabi-nabi yoh jamén ilée ka udeb lom teuma.

⁹ Herodes jipeugah lagée nyoe, "Ka Ulôn peurintah bak ureuëng laén mangat jijak kôh takue Nabi Yahya Pumanö. Teuma di ureuëng nyoe, soe nyang seubeuna jih? Jai that-that nyang ka ulôn deungoe keuhai jihnyoe." Dan Herodes jiuseuha beu meuteumé jingiang

Isa.

10 Óh ka seuleusoe nibak tugaih rasui-rasui Isa laju jigisa dan jicalitra banmandum ubak gobnyan peue-peue nyang ka awaknyan peubuet. Isa laju geupakat awaknyan meusajansajan ngon gobnyan jak peuaséng droe u banda Betsaida.

11 Teuma watée jiteupeu lé ureuëng ramé keuhai nyan, awaknyan laju jiseutôt Isa. Gobnyan geuteurimong awaknyan, laju geumariet ngon awaknyan keuhai pakriban meunyo Allah ka geumat peurintah sibagoe Raja. Dan meunan cit geupeu puléh ureuëng sakét nyang na lamkawan awaknyan.

12 Watée mata uroe karab jilhob, mandua blaih droe murid Isa laju jijak meuhadab ubak Gobnyan sira jipeugah lagée nyoe, "Bapak, teupat nyoe seungue dan jiôh that nibak ureuëng ramé. Leubeh gét neuyue jak ureuëng ramé nyoe banmandum, mangat jihnyan jeuet jijak mita peunajoh dan teupat éh nyang na di gampông-gampông nyang na nibak silingka nyoe."

13 Teuma geujaweueb lé Isa, "Gata mantong nyang bri bak awaknyan mangat jeuet jimakheun." Jiseutôt lé murid-murid Isa nyan, "Bak kamoe nyang na limong boh ruti dan dua boh eungkot. Peu kheueh harôh kamoe jakbloe peunajoh keu ureuëng ramé nyoe?"

14 (Na kira-kira limong ribée droe ureuëng agam nibak teupat nyan) Isa geupeugah ubak murid-murid Gobnyan, "Neuyue duek kheueh awaknyan banmandum meutumpôk-tumpôk, kira-kira limong ploh droe saboh tumpôk."

15 Murit-murit Isa laju jipeubuet peue-peue nyang ka geuyue lé Isa ubak awaknyan.

16 Dan óh lheuehnyan lé Isa laju geucok ruti nyang limong boh nyan meunan cit deungon eungkot nyang na dua boh nyan, óh lheuehnyan laju geutangáh u langét sira geulakée teurimong gaséh ubak Po teu Allah. Óh lheueh nyan ruti ngon eungkot nyan laju geupriek-priek ngon jaroe gobnyan dan geujok laju ubak murid-murit geuh keu jibagi-bagi keu ureuëng ramé nyan.

17 Dan awaknyan banmandum jiteumé makheun sampoe troe. Dan murid-murit Isa laju geupeusapat séueh-séueh nyang jipajoh lé ureuëng ramé nyan nyang le jih na dua blaih boh raga.

18 Bak saboh watée, Isa teungoh geumeudoá sidroe geuh mantong, murid-murit Gobnyan laju jijak ubak Gobnyan. Isa laju geutanyong ubak awaknyan lagée nyoe, "Meunurot lagée jipeugah lé gob, Ulôn nyoe soe?"

19 Awaknyan laju jijaweueb, "Na nyang peugah Nabi Yahya Pumanö. Na teuma nyang peugah gobnyan Nabi Ilyas, nyang laén jipeugah teuma sidroe nabi yoh jamén ilée nyang watéenyoe ka udeb keula-i."

20 "Dan meunurot gata keudroe pakriban, Ulôn nyoe soe?" geutanyong lé Isa lom. Jijaweueb lé Petrus lagée nyoe, "Bapak na kheueh Raja Nyang ba Seulamat nyang ka geupeu janji lé Po teu Allah."

21 Dan Isa laju geupeugah ubak murid-murit Gobnyan, "Bék sagai-sagai gata peugah hainyan ubak soe mantong."

22 Geupeugah lom lé Isa, "Aneuëk Manusia keubiet jai that harôh jiteurimong deurita dan jiteuntang lé peumimpén-peumimpén ngon imeum-imeum ulée, meunan cit lé gurée-gurée agama. Gobnyan teuma jipoh maté, teuma bak uroe nyang keu lhée geubeudôh lom teuma."

23 Óh lheuehnyan Isa geupeugah teuma ubak bandum ureuëng nyang na nibak teupat nyan, "Ureuëng nyang jitem seutôt Ulôn, harôh jipeutuwoe ubak keupeuntengan jih keudroe, jitem gulam saleb gobnyan tieb-tieb uroe, dan hana jipiôh jiseutôt Ulôn.

24 Sabab ureuëng nyang keuneuk peuteun keuhai udeb jih, ureuëng nyan teuma gadôh udeb. Nyang keubiet jih, ureuëng nyang jikeureubeuen udeb jih deumi keu Ulôn, ureuëng

nyan teuma seulamat.

25 Peue laba jih sidroe ureuëng meunyoe bansigom donya nyoe jeuet keu milék jih, teuma jihnyan jipeurusak ngon jipeugadôh udeb jih?

26 Meunyoe ureuëng malée jiangkée Ulôn dan peue-peue nyang Ulôn peurunoe, meunan cit Aneuëk Manusia teuma malée jiangkée ureuëng nyan bak watée geuhnyan teuka singoh ngon kuasa Gobnyan, dan deungon kuasa Bapak dan malaikat-malaikat nyang suci!

27 Beutateupeue kheueh: na ureuëng lamkawan gata nyoe nyang hana lom maté sigohlom jihnyan jikalon Po teu Allah geumat peurintah."

28 Na kira-kira sigoe aleuh at óh ka lheueh Isa geupurunoe hai-hai nyan, laju geuba Petrus, Yahya dan Yakobus u ateueh puncak saboh gunong guna jih keuneuk meudoá.

29 Teungoh Isa geumeudoá bak teupat nyan, ruman Gobnyan laju meu-ubah dan peukayan Gobnyan ka jeuet keuputéh meuble-ble cahya.

30 Ngon hana teusangka-sangka, teuka kheueh keunan dua droe ureuëng, Nabi Musa ngon Nabi Ilyas geujak peuleumah droe deungon cahya nibak syeuruga. Awaknyan geumeututoe ngon Isa keuhai Gobnyan maté nyang hana treb le teuma geurasa di Yerusalem.

32 Bak watée nyan Petrus dan rakan-rakan Gobnyan ka teungét, dan deungon hana jisangka-sangka Gobnyan teujaga laju jibeudôh, dan laju jigieng Isa muble-ble cahya dan na dua droe ureuëng ka teudong ngon Gobnyan.

33 Watée bandua droe ureuëng nyan keuneuk tinggai Isa, Petrus laju jipeugah ubak Gobnyan, "Bapak Gurée, mangat that tanyoe bak teupat nyoe. Bah kheueh kamoe jak peudong lhée boh khimah: saboh keu Bapak, saboh keu Nabi Musa, dan saboh teuk keu Nabi Ilyas." (Petrus jipeugah meunan deungon hana jituôh peuphom peu nyang ka jipeugah nyan.)

34 Teungoh Petrus mantong jipeugah haba, teuka kheueh saboh gunulong awan, di awan nyan laju jipeupayong ateueh awaknyan, sampoe awaknyan teumakot that.

35 Óh lheueh nyan nibak lam awan nyan teudeungoe kheueh su nyang teupeugah lagée nyoe, "Nyoe kheueh Aneuëk Ulôn nyang Ulôn piléh. Deungoe kheueh peue nyang jipeugah!"

36 Óh ka lheueh su nyan hana teudeungoe le, laju jingieng lé awaknyan Isa sidroe kông teudong nibak teupat nyan. Murit-murit Isa seungab mantong keuhai banmandum nyan, dan hana jipeugah baksoe mantong keuhai peue nyang ka lheueh jikalon.

37 Óh singoh beungoh Isa ngon ban lhée droe murit geuh nyan laju geutron nibak gunong nyan, dan di ureuëng ramé laju jijak ubak Gobnyan.

38 Na sidroe ureuëng agam lamkawan ureuëng ramé nyan jiteumawök ubak Isa, "Bapak Gurée, neutulông jak kalon aneuëk ulôn -- jih nyan kheueh sidroe kong aneuëk ulôn, neutulông ulôn Bapak Gurée!

39 Meunyoe roh jeuhet jiteuka dan jitamong lam tuboh jihnyan, badan jih laju teubot-bot ngon teuleunteuk-leunteuk sira jiklik-klik dan babah jih mukuboh-kuboh. Roh nyan hana jipiôh jiseksa aneuëk nyan dan hana jitem teubiet lam tuboh jihnyan!

40 Ka lheueh ulôn lakée ubak murit-murit Bapak mangat jitem peuteubiet roh jeuhet nyan lam tuboh aneuëk ulôn, teuma awaknyan hana hase jipeuteubiet."

41 Geujaweueb lé Isa, "Hana wayang gata nyoe! Biet-biet gata nyoe ureuëng nyang meunyeuleweng dan hana tapeucaya! Sampoe án pajan harôh lôn tinggai meusajan ngon gata dan ulôn saba ateueh gata? Ba laju aneuëk nyan keunoe!"

42 Teungoh aneuëk nyan jijak ubak Isa, roh jeuhet nyang na lam tuboh aneuëk nyan laju

jiseumpom aneuëk nyan sampoe-sampoe badan aneuëk nyan teubot-bot ngon teuleunteuk-leunteuk. Teuma Isa laju geupeurintah roh jeuhet nyan mangat jiteubiet dan bak watée nyan cit aneuëk nyan ka puléh. Dan aneuëk nyan pih laju geujok lom ubak ayah jih.

⁴³ Banmandum ureuëng hireuen watée jingiang kuasa Po teu Allah nyang rayeuk nyan. Watée ureuëng ramé mantong teuhireuen-hireuen jikalon peu nyang ka geupeubuet nyan, Isa laju geupeugah ubak murid-murit geuh,

⁴⁴ "Simak kheueh beugét-gét dan bék tuwoe peue nyang Ulôn peugah nyoe: Aneuëk Manusia teuma jijok ubak kuasa manusia."

⁴⁵ Teuma lé murid-murit Isa nyan hana muphom peue nyang geupeugah lé Gobnyan. Hainyan geusöm nibak awaknyan mangat awaknyan hana muphom. Teuma awaknyan teumakot jitanyong hai nyan ubak Gobnyan.

⁴⁶ Murit-murit Isa keudroe ka jimeudakwa sabe keudroe-droe keuhai soe nyang paleng rayeuk lamkawan awaknyan.

⁴⁷ Isa geuteupeue peue nyang jipike lé awaknyan, sabab nyan kheueh laju geucok sidroe aneuëk ubit dan laju geupeudong aneuëk nyan bak binéh Gobnyan.

⁴⁸ Dan laju geupeugah ubak murid-murit Gobnyan, "Ureuëng nyang jiteurimong aneuëk nyoe ngon sabab lé Ulôn, saban cit jihnyan ka jiteurimong ulôn. Dan ureuëng nyang teurimong ulôn, saban cit ka jiteurimong Gobnyan nyang utus Ulôn. Sabab ureuëng nyang paleng ubit lamkawan gata nyoe, nyan kheueh nyang paleng rayeuk!"

⁴⁹ Yahya jipeugah, "Po, na kamoe ngiang ureuëng laén ji use iblih ateueh nan Po, kamoe tam ureuëng nyan, sabab jihnyan bukon ureuëng geutanyoe."

⁵⁰ "Bék gata tam jihnyan," kheun Isa ubak Yahya dan murid-murit Gobnyan nyang laén, "sabab ureuëng nyang hana jilawan gata, saban cit jihnyan jidong blaih gata."

⁵¹ Watée ka tô that saát jih Isa teubeuôt lam syeuruga, laju geucok peunutôh keu geujak u Yerusalem.

⁵² Dan geuyue laju ureuëng laén leubeh awak nibak Gobnyan. Ureuëng-ureuëng nyang geuyue nyan laju jijak, dan jitamong laju lam saboh gampông nyang na di Samaria keu jipeusiab sigala sisuatu guna keu teusambot Isa.

⁵³ Teuma di ureuëng-ureuëng nyang na lam gampông nyan hana jiteurimong Isa geujak keunan, sabab ka jeulaih that gobnyan teungoh geujak u Yerusalem.

⁵⁴ Dan watée murid-murit Isa, Yakobus ngon Yahya jiteupeu keuhai nyan, laju jipeugah lé awaknyan, "Tuhan, peu kheueh Tuhan neutem, kamoe lakée apui mangat jitron nibak langét keu teupeubinasa banmandum ureuëng nyoe?"

⁵⁵ Isa laju geupaleng bak murid-murit Geuh nyan sira geubeungéh bak awaknyan.

⁵⁶ Óh lheuehnyan awaknyan laju geujak u gampông laén.

⁵⁷ Teungoh geujak Isa ngon murid-murit Gobnyan, na ureuëng jipeugah ubak Gobnyan, "Bapak, ulôn kutem seutôt Bapak ho mantong nyang Bapak jak!"

⁵⁸ Geujaweueb lé Isa, "Asée srigala na uruek, dan cicém na eumpung, meunyoe Aneuëk Manusia hana teumpat éh."

⁵⁹ Dan geupeugah laju lé Isa ubak ureuëng laén, "Seutôt kheueh Ulôn." Teuma ureuëng nyan jipeugah, "Bapak, neupeu idhin kheueh Ulôn woe leubeh ilée Lôn jak kubu ayah Ulôn nyang ka maté."

⁶⁰ Geujaweueb lé Isa, "Bah kheueh ureuëng maté jipeukubu ureuëng maté keudroe. Teuma digata, jak laju dan gata peusampoe bahwa Allah ka geupeu phon mat peurintah."

⁶¹ Na teuma ureuëng laén jipeugah lagée nyoe, "Bapak, ulôn kutem seutôt Bapak, teuma

neupeu idhin kheueh ulôn ilée keu lôn jak peugah u rumoh."

⁶² Isa geupeugah ubak ureuëng nyan, "Ureuëng nyang ka jipeuphon meu-uéue, laju jingiang u likot, ureuëng nyang lagée nyan hana patot jeuet keu umat Po teu Allah."

CHAPTER 10

Oh lheuehnyan Tuhan geupiléh lom tujuh ploh droe murit geuh, laju geu-utus awaknyan dua-dua droe u tieb-tieb banda dan daerah-daerah nyang teuma geujak keunan leubeh awai nibak Gobnyan.

² "Hase nyang teuma teupôt jai that," kheun gobnyan ubak awaknyan, "teuma nyang mubuet keu jipôt nyan cit bacut. Sabab nyan, lakée kheueh ubak ureuëng po ladang mangat jihnyan jikirém ureuëng mubuet keu jipôt hase seunaman jih nyan.

³ Nyan, jak kheueh laju! Ulôn utus gata lagée bubiri lam kawan asée srigala.

⁴ Bék gata ba baluem atawa uempang teupat pasoe hase seudeukah, atawa sipatu. Bék gata piôh bak teungoh rot ueh keu gata bôt saleuem ubak soe mantong.

⁵ Meunyoe gata tamong lam saboh rumoh, gata bôt kheueh saleuem, 'Assalamuálaikum.'

⁶ Meunyoe lam rumoh nyan na ureuëng nyang galak keu damé, saleuem damé gata nyan teutab tinggai bak ureuëng nyan; meunyoe hán, gata tarek kheueh lom saleuem nyang ka gata bri nyan.

⁷ Tinggai kheueh lam saboh rumoh mantong. Teurimong kheueh peue nyang jihidang lé ureuëng po rumoh keu gata, sabab ureuëng nyang mubuet nahak jiteurimong upah. Bék minah-minah nibak saboh rumoh u rumoh nyang laén.

⁸ Meunyoe gata tajak ubak saboh banda dan lam banda nyan gata jiteurimong ngon cara gét-gét, gata pajoh kheueh peue nyang jihidang ukeue gata.

⁹ Gata peupuléh kheueh ureuëng-ureuëng nyang sakét nyang na lam banda nyan, dan gata peusampoe kheueh ubak ureuëng-ureuëng nyang na disinan, 'Allah deungon sigra teuma geupeu phon mat peurintah sibagoe Raja di teungoh-teungoh gata.'

¹⁰ Teuma meunyoe gata tajak bak saboh banda lam banda nyan gata hana jiteurimong, gata teubiet kheueh bak rot ueh dan gata peugah kheueh lagée nyoe,

¹¹ 'Bah kheueh abée banda gata nyang meuleukek bak gaki kamoe, kamoe reuteuk sibagoe peuingat keu gata. Dan beugata teupeu kheueh, karab that watée jih Allah geupeu phon mat peurintah sibagoe Raja di teungoh-teungoh gata!'

¹² Ingat kheueh, bak uroe kiamat singoh, ureuëng Sodom teuma leubeh mudah geupeu amphon lé Po teu Allah nibak ureuëng nyang na lam banda nyan!"

¹³ "Cilaka kheueh gata, hei Korazim! Dan Cilaka kheueh gata, hei Betsaida! Seukira jih buet-buet ajaéb nyang ka teupeubuet di teungoh-teungoh gata ka teupeuleumah di banda Tirus dan Sidon, ka pasti ureuëng-ureuëng nyang na lam banda nyan ka treb that jitobat nibak banmandum desya-desya awaknyan, lom jimugui peukayan meukabông sira jiboh abée ateuh ulée jih keudroe.

¹⁴ Watée uroe kiamat singoh, ureuëng-ureuëng nyang na lam banda Tirus ngon Sidon teuma leubeh mudah geupeu amphon lé Po teu Allah nibak gata.

¹⁵ Dana gata, hei Kapernaum! Gata pike, gata nyan teuma teupeumanyang sampoe u lam syeuruga? Hana! Sikeubit jih gata nyan teuma teurhom lam apui nuraka!"

¹⁶ Dan laju geupeugah lé Isa ubak murit-murit Geuh, "Ureuëng nyang jideungoe gata, saban cit ka jideungoe Ulôn. Ureuëng nyang tulak gata, saban cit ka jitulak Ulôn. Dan ureuëng nyang tulak Ulôn, saban cit ka jitulak Gobnyan nyang utus Ulôn."

¹⁷ Ban tujuh ploh droe murit Isa nyan jigisa ngon até harôk dan ria lumpah na. "Tuhan,"

kheun awaknyan, "roh-roh jeuhet pih jitaát ubak kamoe meunyoe kamoe peurintah awaknyan ateueh nan Tuhan!"

18 Geujaweueb lé Isa, "Na Ulôn kalon Iblih rhot ateueh langét lagée kilat.

19 Butateupeu kheueh! Ubak gata ka ulôn bri kuasa mangat gata jeuet gata giloe uleue ngon kala mubisa dan gata peupatah bubena teunaga musoh, hana sapeue pih nyang hase jipeubala ateueh gata.

20 Bah kheueh meunan bék that meusukaria sabab roh-roh jeuhet jitaát ubak gata. Leubeh gét gata meusukaria sabab nan gata ka teucetet lam syeuruga."

21 Bak watée nyan cit teuma, Isa galak that até sabab Gobnyan ka jikuasa lé Roh Allah. Geupeugah lé Isa, "Bapak, Tuhan nyang mat kuasa ateueh langét ngon bumoe! Ulôn meuteurimong gaséh ubak Droeneueh sabab banmandum nyan Droeneueh rahsia nibak ureuëng-ureuëng nyang carông dan meu iéleumé, teuma Droeneueh tunyok ubak ureuëng-ureuëng nyang hana sikula. Nyan kheueh nyang peugalak até Bapak.

22 Peue-peue mantong ka geuseurah lé Bapak ubak Ulôn. Hana meusidroe pih nyang jituri keu Aneuëk, meunyoe kon Bapak keudroe. Hana nyang turi ubak Bapak meunyoe kon Aneuëk; dan ureuëng-ureuëng ubak soe Aneuëk nyan jitem peuturi Bapak."

23 Dan Isa laju geupaleng ubak murit-murit Geuh, dan óh lheueh nyan geupeugah ubak awaknyan keudroe, "Meu-untông that gata sabab ka gata kalon nyang gata ngieng nibak saát nyoe.

24 Sabab ingat: Dumna Nabi dan raja meuheuet that keuneuk jikalón lagée nyang gata ngieng bak watée nyoe teuma awaknyan teutab hana deuh jikalón. Awaknyan meuheuet that jikeuneuk deungoe nyang gata deungoe bak watée nyoe, teuma awaknyan teutab hana jiteumé deungoe."

25 Óh lheuehnyan na sidroe gurée agama teuka keu jikeuneuk jeubak Isa. Ureuëng nyan jitanyong meunoe, "Bapak Gurée, peu nyang harôh ulôn peubuet mangat ulôn jeuet meuteumé udeb seujati dan keukai?"

26 Geujaweueb lé Isa, "Peue nyang na teutuléh lam Alkitab? Pakriban peundapat gata keuhai nyan?"

27 Jijaweueb lé ureuëng nyan, " 'Cinta kheueh ubak Tuhan Allah gata deungon até nyang sunggoh-sunggoh, deungon sigeunab jiwa gata, dan deungon banmandum ákai budho gata,' dan 'Cinta kheueh seusabe gata manusia lagée gata cinta ubak droe keudroe gata.' "

28 "Peue nyang gata jaweueb nyan beutôi," kheun Isa. "Peubuet kheueh lagée nyan, teuma gata meuteumé udeb."

29 Teuma lé gurée agama nyan keuneuk jipeubeutôi droe keudroe jih. Laju jitanyong, "soe nyang teupeugah seusabe keudroe lôn nyan?"

30 Geujaweueb lé Isa, "Na sidroe ureuëng agam jitron rot Yerusalem jijak u Yerikho. Bak teungoh rot ueh ureuëng nyan laju jiseurang lé peurampok, peue-peue nyang na jiba lé ureuëng nyan habéh jireupah, kon nyan mantong ureuëng nyan pih jipoh siteungoh maté, dan óh lheueh nyan laju jitinggai ateueh rot ueh nyan lam keuadaan ureuëng nyan luka-luka parah lumpah na.

31 Hana teujalok lam até na sidroe imeum pih geujak ateueh rot nyan. Watée geungieng ureuëng nyang luka brat nyan, laju jipeusie rot binéh laén, dan jijak laju.

32 Meunan cit deungon sidroe ureuëng Lewi nyang jijak rot nyan; watée jikalón ureuëng nyan, laju jipeurab keu jitlek soe ureuëng nyang luka brat nyan. Dan dijih pih laju jipeusie u meurandeh jalan, dan jijak laju.

33 Teuma na sidroe ureuëng Samaria nyang teungoh jijak bak rot nyan. Watée jingieng

ureuëng nyang teutiek lam keuadaan luka brat nyan, laju jiteuka weueh lam até jih.

³⁴ Dan laju jipeurab bak ureuëng nyan dan jipeugleh laju luka-luka nyang na bak tuboh ureuëng nyan ngon ié anggô dan jiboh ubat ngon minyéuk, óh lheueh nyan luka-luka nyang bak tuboh ureuëng nyan laju jibalot ngon ija. Óh lheuehnyan, laju jipeuék ureuëng nyan ateueh keuleudée jih keudroe, dan laju jiba ubak losmen nibak teupat nyan kheueh ureuëng nyang keunong reupah nyan jipeu-ubat sira jirawat.

³⁵ Óh singoh beungoh lé ureuëng Samaria nyan laju jicok dua boh keupeng péng pirak péng nyan laju jijok ubak ureuëng po losmen nyan sira jipeugah, 'Neu-useuha kheueh ureuëng nyoe sampoe puléh, dan meunyo na biaya-biaya nyang laén, ulôn bayeue teuma watée ulôn gisa bak teupat nyoe.' "

³⁶ Óh lheueh nyan Isa geupeu putôh calitra nyan deungon geutanyong lagée nyoe, "Nibak ban lhée droe ureuëng nyan, nyang toh kheueh, meunurot pikeran gata, nyang jipeubuet sibagoe sabe keudroe-droe nibak ureuëng nyang keunong reupah nyan?"

³⁷ Gurée agama nyang teutanyong nyan jijaweueb, "Ureuëng nyang ka jitulông ureuëng nyang keunong rampok nyan." "Nyan, gata jak kheueh, dan gata peubuet kheueh lagée nyang ka jipeubuet lé ureuëng Samaria nyan!" kheun Isa.

³⁸ Óh lheueh nyan Isa ngon murit-murit gobnyan geujak lom ho laén teuma, dan trok laju bak saboh gampông. Lam gampông nyan, na sidroe ureuëng inong nyang nan jih Marta, ureuëng inong nyan jiundang Isa u rumoh jih.

³⁹ Marta na syedara jih nyang inong nan jih Maryam. Maryam nyoe jiduek rab ngon Tuhan Isa jideungoe peue-peue nyang geupeurunoe lé Gobnyan.

⁴⁰ Teuma si Marta laloe bak dapu jipeusiab peue-peue mantong nyang peureulée keu jipeujamé Isa. Óh lheueh nyan laju jijak ubak Isa sira jipeugah, "Tuhan, peu kheueh Tuhan hana neupakoe bak Maryam nyang jipeubiyeu mantong ulôn meubuet keudroe? Neuyue kheueh jeuet jitulông ulôn!"

⁴¹ "Marta, Marta!" jawueb Tuhan. "Gata khawate dan aloh alah gata pike jéh nyoe;

⁴² padahai nyang paleng peunteng na kheueh saboh. Dan Maryam ka jipilé nyang paleng gét, nyang hana teuma teucok nibak jih nyan."

CHAPTER 11

Bak siuroe Isa geumeudoá bak saboh teupat. Óh ka lheueh meudoá, sidroe lamkawan murit gobnyan jitanyong lagée nyoe, "Tuhan, cineupeurunoe kamoe meudoá lagée Nabi Yahya geupeurunoe murit-murit gobnyan meudoá."

² Teuma Isa laju geupeugah ubak awaknyan, "Meunyo gata meudoá, peugah kheueh lagée nyoe, 'Bapak, Droeneueh kheueh Allah Nyang Esa. Seumoga Droeneueh jiseumah ngon jihoreumat.

³ Neubri kheueh keu kamoe tieb-tieb uroe peunajoh nyang kamoe peureulée.

⁴ Neupeu amphon kheueh desya-desya kamoe, lagée kamoe meupeu amphon ureuëng-ureuëng nyang na salah nibak kamoe. Dan bék kheueh neupeubiyeu kamoe gadôh peucaya kamoe watée kamoe keunong peudaya.' "

⁵ Isa geupeugah ubak murit-murit Gobnyan, "Seukira jih na sidroe lamkawan gata jijak u rumoh rakan jih bak watée teungoh malam, óh troh keunan laju jipeugah, 'Hei rakan mutuwah, peu-utang kheueh keu ulôn lhée boh ruti,

⁶ sabab rakan ulôn nyang teungoh jijak, ban sagai jipiôh nibak rumoh dan bak ulôn hana lôn keubah peunajoh keu jamé nyan!"

⁷ Meunyo rakan nyang gata teuka nyan jijaweueb lagée nyoe, nibak lam rumoh jih, 'Bék

gata peusosah ulôn! Pintoe ka ulôn gunci dan ulôn ngon aneuëk peurumoh lôn ka lôn éh. Ulôn hana hase lôn beudôh keu ulôn bri peue nyang gata lakée.' "

⁸ "Dan pakriban?" kheun Isa óh lheueh nyan teuma. "Ulôn peugah, nyoe! Bah kheueh gatanyan na kheueh rakan jih, jihnyan hana jitem beudôh dan jibri sapeue-sapeue keu gata. Teuma sabab gata hana meurasal malée teutab gata lakée bak jihnyan hana piôh-piôh, ureuëng nyan pih laju jibeudôh laju jibri keu gata peue nyang gata lakée nyan.

⁹ Dan, Ulôn peugah ubak gata: Lakée kheueh, keu gata teuma teubri; mita kheueh, nyang gata mita teuma meuteumé; keutok kheueh, teuma pintoe jibuka keu gata.

¹⁰ Sabab ureuëng nyang meulakée teuma jiteurimong; ureuëng nyang mita teuma jiteumé, dan ureuëng nyang keutok, pintoe teuma jibuka.

¹¹ Lamkawan gata nyoe peu kheueh na ayah nyang jibri uleue keu aneuëk gata, meunyo aneuëk gata nyan jilakée eungkot?

¹² Atawa gata bri kala itam, meunyo nyang jilakée boh manök?

¹³ Bah kheueh nyan gata ureuëng jeuhet, gata teutab tabri nyang jroh keu aneuëk-aneuëk gata. Peu kheueh lom Bapak gata nyang na lam syeuruga! Gobnyan teuma geubri Roh geuh keu ureuëng nyang lakée ubak Gobnyan!"

¹⁴ Bak siuroe Isa geu-use roh jeuhet nyang jitamong lam tuboh sidroe ureuëng kalu. Óh ka lheueh jiteubiet roh jeuhet nyan, ureuëng nyan laju jeuet jipeugah haba. Di ureuëng ramé teuhireuen-hireuen,

¹⁵ teuma na cit nyang peugah lagée nyoe, "Jihnyan hase jiuse roh jeuhet sabab na Beelzebul, ulée kawan roh jeuhet nyan."

¹⁶ Dan na teuma ureuëng-ureuëng nyang keuneuk jeubak Isa, di awaknyan laju jilakée ubak Gobnyan mangat geupeubuet buet-buet nyang ajaéb sibagoe tanda bahwa gobnyan biet-biet teuka nibak Po teu Allah.

¹⁷ Teuma lé Isa geuteupeue peue meukeusut awaknyan. Dan laju geupeugah ubak awaknyan, "Meunyo na saboh nanggroé karu lam peureute-peureute nyang saléng jimeumusoh, nanggroé nyang lagée nyan hán hase meuteuen. Dan saboh keuluwarga nyang karu dan meumusoh sidroe ngon nyang laén, keuluwarga nyan teuma hanco.

¹⁸ Meunan cit teuma deungon keurajeuen Iblih; meunyo saboh kawan jimeulo ngon kawan nyang laén, keurajeuen nyan reuloh. Gatanyoe tapeugah bahwa Ulôn use roh jeuhet sabab na Beelzebul.

¹⁹ Meunyo meunan, ngon kuasa soe murit-murit gata jiuse roh-roh jeuhet nyan? Murit-murit gata nyan kheueh sibagoe bukeuti bahwa gatanyoe salah!

²⁰ Teuma meunyo ulôn ku-use roh jeuhet ngon kuasa Allah, nyan na kheueh sibagoe tanda bahwa Allah ka geumat peurintah lamkawan gata.

²¹ Meunyo na sidroe ureuëng nyang teuga beuhe ngon tungang, sinjata bak jaroe jih leungkab na, jikeumiet rumoh jih keudroe, banmandum atra milék jih teuma seulamat.

²² Teuma meunyo ureuëng laén nyang leubeh teuga jijak seurang ngon jilo ureuëng nyan sampoe án taloe, teuma lé ureuëng nyang leubeh teuganyan laju jireupah mandum sinjata nyang jipeubangga lé ureuëng po rumoh nyan, dan laju jibagi-bagi banmandum barang-barang ureuëng nyan.

²³ Ureuëng nyang hana jidong blaih Ulôn, ureuëng nyan ka jilawan Ulôn, dan ureuëng nyang hana jitulông Ulôn, nyang sikeubiet jih ureuëng nyan ka jipeurusak buet Ulôn!"

²⁴ "Meunyo roh jeuhet ka jitinggai sidroe-droe ureuëng, rohnyan laju jimeurawôh bak teupat-teupat nyang tho keu jimita teupat peuniôh, teuma teupat piôh nyang jimita nyan hana meuteumé. Ngon sabab nyan laju jipeugah, 'Ulôn teuma lôn gisa u rumoh nyang ka ulôn tinggai!'

- ²⁵ Watée roh jeuhet nyan ka trok keunan, laju jingiang rumoh nyan ka gleh ngon teuatoe.
- ²⁶ Dan laju jijak sira jiba lom tujoh droe roh jeuhet nyang leubeh jeuhet nibak jihnyan. Óh lheuehnyan laju jitamong lam tuboh ureuëng nyan dan laju jitinggai disinan. Dan akhé jih keuadaan ureuëng nyan leubeh brok nibak nyang ka-ka."
- ²⁷ Óh ka lheueh geupeugah lagée nyan lé Isa, na sidroe ureuëng inong lamkawan ureuëng ramé nyan jipeugah ubak Isa, "Mubahgia that inong nyang peulahé dan nyang peumom Droeneueh!"
- ²⁸ Geujaweueb lé Isa, "Leubeh mubahgia lom ureuëng nyang jideungoe feureuman Allah dan jipeubuet lagée kheun feureuman nyan!"
- ²⁹ Teungoh ureuëng ramé jihudom Isa nyan, Gobnyan hana geupiôh bak geupeugah haba, geupeugah lom lé gobnyan lagée nyoe, "Lumpah that jeuhet manusia bak jamén nyoe. Awaknyan jilakée buet nyang ajaéb mangat jihnyan jeuet jipeucaya ubak Ulôn, meusaboh buet ajaéb pih hana teuma teubri keu awaknyan, seulaén keuaajaéban Nabi Yunus.
- ³⁰ Lagée Nabi Yanus ka jeuet keuaajaéb keu ureuëng banda Niniwe, meunan cit deungon Aneuëk Manusia teuma jeuet saboh keuaajaéban keu ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe.
- ³¹ Watée uroe kiamat singoh, Ratu nanggroë Seulatan teuma jibeudôh meusigoe ngon ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe, dan jitudôh awaknyan. Sabab keujijak deungoe peulajaran Nabi Sulaiman nyang bijak, Ratu nyan ka jisaja jak nyang jiôh lumpah na phon nibak ujong bumoe. Teuma disinoe bak watée nyoe na nyang leubeh rayeuk nibak Nabi Sulaiman!
- ³² Watée uroe kiamat singoh, peunduduek Niniwe teuma jibeudôh meusajan-sajan ngon ureuëng jamén nyoe, dan jitudôh awaknyan, sabab ureuëng Niniwe nyan ka jimeutobat nibak desya-desya jih watée Nabi Yunus geukhutubah keu awaknyan. Teuma disinoe bak watée nyoe na nyang leubeh rayeuk nibak Nabi Yunus!"
- ³³ "Hana ureuëng nyang jitot panyöt laju jisöm atawa jitôb ngon guci. Ureuëng nyan jikeubah panyöt nyan bak gaki panyöt, mangat ureuëng nyang tamong deuh jingiang peungéh nyang trang.
- ³⁴ Mata na kheueh panyöt keu tuboh. Meunyoë mata gata jeureunéh, bansaboh badan gata trang bandrang. Teuma meunyoë mata gata sapu, bansaboh tuboh gata ka jeuet keuseupôt tan deuh sapeue.
- ³⁵ Ngon sabab nyan, beugét-gét kheueh, bék sampoe trang nyang ka na nibak gata nyan jeuet keuseupôt.
- ³⁶ Meunyoë bansaboh tuboh gata ka jeuet keutrang, dan hana meusapat pih na nyang seupôt, teuma bansaboh tuboh gata nyan ka jeuet keutrang bandrang lagée keunong cahya panyöt."
- ³⁷ Óh ka lheueh Isa geupeugah haba nyang lagée nyan bagoe, na sidroe ureuëng Farisi ji-undang Isa mangat geutem makheun di rumoh jihnyan. Teuma Isa laju geujak u rumoh ureuëng Farisi nyan keu geujak makheun.
- ³⁸ Ureuëng Farisi nyan hireuen that jingiang Isa geumakheun hana geu rah jaroe lagée nyang ka teuatoe lam peuratoran agama.
- ³⁹ Sabab nyan Tuhan geupeugah ubak ureuëng Farisi nyan, "Keubiet nyoe gata na kheueh ureuëng-ureuëng Firisi nyang ka lazem tapeugleh cawan ngon pangan blah luwa mantong, teuma lam tuboh gata keudroe peunoh ngon buet-buet nyang jeuhet.
- ⁴⁰ Biet-biet gatanyoe bangai that! Kon kheueh Allah nyang peugét blah luwa nyan, ka teuma geupeugét blah dalam jih?
- ⁴¹ Nyang na lam cawan dan pangan gatanyan, nyan kheueh nyang harôh gata bri keu

ureuëng-ureuëng gasien. Deungon cara nyang lagée nyan, banmandum nyan ka jeuet keu gleh keu gata.

⁴² Mupaloe kheueh gata, hei ureuëng-ureuëng Farisi! Hase seunaman gata lagée bak seulaseh, inggu dan mubagoe rupa reumpah nyang laén, gata bri siper siploh ubak Allah, teuma keuadalan ngon geunaséh ubak Po teu Allah hana gata pakoe. Padahai nyan kheueh nyang harôh gata peubuet, deungon hana gata peubiyeu keu nyang laén-laén.

⁴³ Mupaloe kheueh gata, hei ureuëng-ureuëng Farisi! Gata galak that bak teumpat-teumpat nyang teuhoreumat meunyoe gata tamong lam rumoh-rumoh iébadat, dan galak jihoreumat lé gob meunyoe gata jak u keude-keude.

⁴⁴ Mupaloe kheueh gata, gata lagée jrat nyang hana batée nisan, nyang jigiloe-giloe lé gob sabab hana jiteupeue."

⁴⁵ Sidroe lamkawan gurée agama nyan jipeugah ubak Isa, "Bapak Gurée, deungon tutoe Droeneuh nyang lagée nyan, saban cit Bapak ka neuhina kamoe!"

⁴⁶ Geujaweueb lé Isa, "Mupaloe kheueh gata, hei gurée-gurée agama! Nyang gata lakée hai-hai nyang sulet dan gata bri atoran-atoran nyang brat-brat, teuma di gata mubacut pih hana gatatem tulông ureuëng nyang peujak atoran nyang gata peugét nyan.

⁴⁷ Mupaloe kheueh gata! Gata peugôt jirat keu Nabi-nabi, nyang poh maté na kheueh indatu gata keudroe.

⁴⁸ Deungon lagée nyan, gata keudroe ka gata peubeutôi peue-peue nyang ka jipeubuet lé indatu gata; sabab keubiet beutôi awaknyan nyang poh banmandum nabi-nabi nyan dan gata kheueh nyang peugôt kuburan jih.

⁴⁹ Nyang kheueh sabab jih Keubijaksanaan Allah geupeugah lagée nyoe, 'Ulôn teuma Lôn kirém keu awaknyan Nabi-nabi dan utosan-utosan lôn; siteungoh teuma jipoh maté dan siteungoh teuk ji iénanya!'

⁵⁰ Allah geupeubuet lagée nyan mangat ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe geuhuköm sabab kajipoh maté ateueh mandum Nabi yoh awaiphon donya nyoe geucebta,

⁵¹ phon jipoh maté Habel sampoe ubak jipoh maté Nabi Zakharia, nyan na jih rab miseubah ngon Baét Tuhan. Peucaya kheueh: Ureuëng-ureuëng jamén nyoe pasti teuma teuhuköm sabab banmandum nyan.

⁵² Mupaloe kheueh gata, hei gurée-gurée agama! Gunci ngon peuhah pintoe peungeutahuan na teukeubah nibak gata, teuma digata keudroe hana gatatem tamong u dalam keu gata mita peungeutahuan nyan. Nyang keubiet jih gata pagab-pagab ureuëng-ureuëng nyang jiuseuha keuneuk jitamong u dalam nyan!"

⁵³ Watée Isa geutinggai teumpat nyan, gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi laju jiseurapa Isa deungon beungéh raya. Awaknyan ka jiujoé-ujoe kawe gobnyan mangat geutem peugah haba keuhai-hai nyang laén teuma.

⁵⁴ Dan watée jideungoe nyan awaknyan jisimak gét-gét that guna jidrob peue-peue mantong nyang salah geupeugah haba.

CHAPTER 12

Meuribée-ribée ureuëng meusak-sak dan sampoe na nyang teugidong-gidong gaki jih. Teungoh ureuëng ramé nyan meuhudom nibak teumpat nyan, Isa laju geupeugah ubak murit-murit geuh, "Beuaté-até kheueh keu ragoe ureuëng Firisi, nyang Lôn meukeusut, keuhai munafék awaknyan.

² Hana nyang teusöm nyang hana deuh teukalon, dan hana nyang teurahsia nyang hana teupeugah.

³ Nyang gata peugah watée malam, teuma teudeungoe óh watée uroe; nyang gata sáh bak punyueng gob lam kama nyang teutôb, teuma jipeumaklum jeueb-jeueb sagoe."

⁴ "Ingat kheueh, hei rakan-rakan Lôn! Bék kheueh gata takot keu ureuëng nyang hase jipoh maté tuboh teuma hana hase jipeubuet nyang leubeh nibak nyan.

⁵ Bah kheueh Ulôn tunyok ubak gata soe nyang harôh gata takot. Takot kheueh ubak Po teu Allah! Sabab óh ka lheueh gobnyan teupoh maté, Gobnyan teutab na kuasa keu geutiek lam apui nuraka! Peucaya kheueh, Gobnyan kheueh nyang harôh gata takot.

⁶ Limong boh cicém tulo jipeubloe ngon yuem dua mata péng nyang paleng ubit. Bah kheueh meunan hana meusaboh pih nyang geutuwoe lé Po teu Allah.

⁷ Ôk nyang na ateueh ulée gata pih ka geuitong banmandum, sabab nyan bék kheueh teumakot; gata jiôh leubeh muyuem nibak cicém-cicém nyan!"

⁸ "Ingat kheueh beu gét-gét nyang Ulôn peugah nyoe: Ureuëng nyang jiangkée Ulôn dikeue rakyat ba ureuëng nyan na kheueh murit Ulôn, jihnyan pih teuma geuangkée lé Aneuëk Manusia dikeue malaikat-malaikat Allah.

⁹ Teuma ureuëng nyang bantah Ulôn dikeue rakyatba bahwa jihnyan geubantah murit Ulôn, jihnyan geubantah cit teuma lé Aneuëk Manusia dikeue malaikat-malaikat Allah.

¹⁰ Meunyoe na ureuëng jipeugah nyang kon-kon dan jibantah keuhai Aneuëk Manusia, ureuëng nyan mantong jeuet teupeu amphon; teuma meunyoe jihnyan jihina Roh Po teu Allah, ureuëng nyan hana jeuet teupeu amphon.

¹¹ Meunyoe gata jiba u rumoh-rumoh iébadat keu jijak ba lam sidang dikeue peumeurintah atawa nyang mat kuasa, bék kheueh sosah até gata pakriban gata harôh tabila droe atawa peue nyang harôh gata peugah.

¹² Sabab peue nyang harôh gata peugahnyan teuma geupurunoe lé Roh Allah ubak gata óh trok bak watée."

¹³ Na sidroe ureuëng lamkawan ureuëng ramé nyan jipeugah ubak Isa, "Bapak Gurée, cineuyue ubak syedara lôn mangat jibri keu ulôn siparo nibak hareuta nyang geutinggai lé ayah kamoe."

¹⁴ Geujaweueb lé Isa, "Syedara, soe kheueh nyang ka peujeuet ulôn jeuet keuhakém atawa nyang weuek atra warésan keu gata mandua?"

¹⁵ Óh lheuehnyan ubak banmandum ureuëng nyang na disinan geupeugah lé Isa, "Até-até kheueh dan beuwaih-waih kheueh, bék sampoe gata jeuet keu ureuëng leuha. Sabab manusia udeb hana meugantung bak atra keukayaan jih mantong, bah kheueh nyan atra jih jai meukuyan-kuyan."

¹⁶ Dan Isa laju geupeugah saboh miseue nyang laén lagée nyoe, "Na sidroe ureuëng kaya. Ureuëng nyan na tanoh nyang jai that jibri hase.

¹⁷ Ureuëng kaya nyan ka teupike lam até jih, 'Ka hana le teupat keu lôn keubah hase tanoh lôn. Peue akai ulôn jinoenyoe?'

¹⁸ Óh lheuehnyan ureuëng kaya nyan jipike lom jikheun ubak droe jih keudroe, 'Nyan, lôn na akai; gudang-gudang ulôn lôn yue reuloh óh lheuehnyan ulôn yue peudong nyang leubeh rayeuk. Disinan kheueh teuma ulôn keubah banmandum gandom lôn meunan cit deungon barang-barang ulôn nyang laén.

¹⁹ Óh lheueh nyan teuma ulôn peugah ubak droe lôn keudroe: Gata meu-untông! Banmandum nyang gét ka na bak gata dan hana teuma habéh meuthon-thon. Meureuhat kheueh gata bak saát nyoe! Éh-éh pajoh kheueh mantong dan peuguna kheueh nékmat udeb gata!

²⁰ Teuma Po teu Allah geupeugah ubak gobnyan, 'Hei ureuëng bangai! Malam nyoe cit gata teuma maté, dan soe kheueh nyang cok banmandum atra keukayaan nyang ka gata

peusapat keu droe gata nyan?'

21 Meunan kheueh jeuet jih deungon tieb-tieb ureuëng nyang jiuseuha jeuet keu ureuëng kaya keudroe jih keudroe, teuma hana jiuseuha jeuet keu ureuëng kaya dikeue Po teu Allah."

22 Dan Isa laju geupeugah ubak murit-murit Gobnyan, "Nyan kheueh sabab jih ulôn peugah, 'Bék kheueh khawate keuhai udeb gata, peue nyang teuma gata pajoh, dan peuteuma nyang teuma gata ngui.'

23 Udebnyoe na kheueh leubeh nibak peunajoh, dan tuboh leubeh nibak peukayan.

24 Gata ngieng kheueh cicém po! Cicém nyan hana jipula, hana teuma peue nyang jipot, dan meunan cit hana jipeugét gupôk keuteumpat jikeubah peunajoh jih. Teuma, Po teu Allah teutab geupeulara beulatang nyan! Teuma digata leubeh meuhareuga nibak cicém-cicém nyan!

25 Soe kheueh nibak gatanyoe nyang sabab jih khawate jeuet jipeupanyang umu jih bah pih bacut?

26 Meunyoe hai nyang ubit lagée nyan ka hana hase gata peubuet, pakon gata khawate keuhai-hai nyang laén?

27 Dan gata ngieng kheueh pakriban bungöng-bungöng bakông jitimoh; bungöng-bungöng bakông nyan hana jimubuet, dan hana teuma jimeurajôt. Nabi Raja Sulaiman nyang meunan meugah ngon kaya hana peukayan gobnyan nyang saban lagak jih lagée bungöng bakông nyan!

28 Naleueng lam blang uroe nyoe timoh singoh teutot. Teuma Po teu Allah teutab geupeusaneut naleueng nyan mangat teutab ceudah. Peuteuk lom gata! Teuma digata kureueng peucaya!

29 Ngon sabab nyan, bék kheueh khawate dan bingung keuhai peue nyang gata pajoh ngon gata jieb.

30 Hai-hai nyang lagée nyan jipeubuet ngon jitiyeub lé ureuëng-ureuëng nyang hana jitori Po teu Allah. Padahai Bapak gata geuteupeue bahwa gata tapeureulée banmandum nyan.

31 Teuma gata harôh ta useuha mangat Po teu Allah geupeurintah lam udeb gata, deungon lagée nyan nyang laén-laén teuma geubri lé Allah keu gata."

32 "Gata nyang bacut jeumeulah jih, bék kheueh teumakot! Sabab Bapak gata galak geubri keu gata beureukat nibak Peumeurintahan Gobnyan.

33 Peubloe kheueh atra milék gata dan gata bri kheueh péng nyan keu ureuëng gasien. Peugét kheueh keu droe gata baluem nyang hana useueng-useueng, na kheueh atra nyang teukeubah lam syeuruga. Atranyan hana jitem gadôh sabab pancuri hana jeuet jicok dan keuraleueb hana jeuet jikab.

34 Sabab dipat na atra gata, nibak teupmat nyan kheueh teuma na até gata!"

35 "Meujaga-jaga kheueh watée meuhadab ubak tieb-tieb hai. Gata harôh sabe lam siab ngon peukayan bak tuboh meunan cit deungon panyöt sabe lam keuadaan hu,

36 saban lagée peulayan-peulayan nyang ka siab jipreh Po jih jiwoe nibak teupmat ureuëng meukawen. Meunyoe Po jih nyan jiwoe dan jikeutok pintoe, bagaih that awaknyan jibuka pintoe.

37 Mubahgia that peulayan-peulayan nyan watée jiwoe Po jih cit ka teupreh-preh. Peucaya kheueh: Po nyan ka siab-siab dan jiyueduek peulayan-peulayan jih nyan, óh lheueh nyan laju jipeutimang awaknyan.

38 Lumpah mubahgia peulayan-peulayan nyan watée jiwoe Po jih awaknyan mantong lam keuadaan meujaga, bah pih Po jih nyan jiwoe watée ka teungoh malam atawa liwat nibak

nyan!

39 Ingat kheueh nyoe! Meunyoë ureuëng po rumoh nyan jiteupeu poh padub pancuri nyan jitamong lam rumoh jih, ureuëng nyan teutab jikeumiet pancuri nyan bék jitamong lam rumoh jih.

40 Sabab nyan, gata pih harôh beusiab-siab, sabab Aneuëk Manusia teuma teuka bak watée nyang gata keudroe hana gata sangka-sangka."

41 "Tuhan, peu kheueh peungajaran nyan Tuhan tunyok keu kamoe keu banmandum manusia?" jitanyong lé Petrus.

42 Geujaweueb lé Isa, "Soe peulayan nyang seutia dan bijaksana sampoe jiangkat lé po jih jeuet keumando ateueh peulayan-peulayan nyang laén sampoe awaknyan jibri makheun óh trok bak watée?

43 Biet-biet mubahgia peulayan nyan watée Po jih jiwoe dan jikalon peulayan nyan teungoh jipeubuet tugaih droe jih!

44 Peucaya kheueh: Po jihnyan teuma jipeucaya banmandum atra jih ubak peulayan jih nyan.

45 Teuma meunyoë peulayan nyan jikheun lam até jih, 'Po ulôn mantong treb geugisa,' dan laju jipoh mandum peulayan nyang laén dan jimakheun ngon jijieb ié sampoe án mabök,

46 teuma Po jih laju jiwoe bak jeuem dan watée nyang hana jisangka-sangka. Dan peulayan nyan laju jipoh sikeubiet-keubiet jih lé Po jihnyan dan jipeujeuet lagée naseb ureuëng-ureuëng nyang hana taát ubak Po teu Allah.

47 Peulayan nyang jiteupeu keuheundak Po jih, teuma jihnyan hana meusiab-siab dan hana jipeubuet lagée nyang jikeuheundak lé Po jih, peulayan nyan teuma jiseunuét sikeubiet-keubiet jih.

48 Teuma peulayan nyang hana jiteupeu keuheundak Po jih, óh lheueh nyan jipeubuet buet-buet nyang salah sampoe harôh teuseunuet, teuma teuseunuet bacut mantong. Sabab ureuëng nyang ka lheueh teubri nyang jai, nibak ureuëng nyan teuma teulakée nyang leubeh jai lom. Dan keu ureuëng nyang teupeucaya nyang jai, nibak ureuëng nyan teuma teulakée nyang leubeh jai lom."

49 "Ulôn teuka keu lôn ba apui sampoe habéh tutong bansaboh bumoe nyoe. Paleng gét meunyoë apui ka hu!

50 Mantong na bala nyang paleng hebat nyang harôh Ulôn tanggong. Dan até ulôn apoh apah that sigohlom hainyan teujadi.

51 Peu kheueh gata pike ulôn teuka keu lôn ba damé ateueh rhung donya? Hana, kon damé nyang ulôn ba, nyang ulôn ba na kheueh peudeueng.

52 Phon nibak saát nyoe, saboh keuluwarga nyang na limong droe teuma jimeudakwa sabe, lhée lawan dua.

53 Bapak jilawan aneuëk jih nyang agam dan aneuëk jih nyang agam teuma jilawan bapak jih. Ma jilawan aneuëk jih nyang inong dan aneuëk jih nyang inong teuma jilawan ma jih. Ma tuwan jilawan meulintée jih nyang inong dan meulintée nyang inong teuma jilawan ma tuwan."

54 Dikeue ureuëng ramé nyang na nibak teumpat nyan geumeututoe cit Isa, "Meunyoë gata ngieng awan ji ék rot siblahi u barat, bubagaih that gata peugah, 'Hana treb le jitron ujeuen.' Dan biet-biet jitron ujeuen.

55 Meunyoë gata rasa angén teuka rot sibalih seulatan, laju gata peugah, 'hana treb le jiteuka seu-eum.' Dan biet-biet seu-eum teuka.

56 Gata ureuëng nyang galak bak buet pura-pura! Gata hase gata ramai ikeulem deungon

gata ngieng keuadaan langét dan bumoe. Pakon tanda-tanda jamén nyoe hana hase gata ramai?"

57 "Pakon hana gata peuputôh keudroe peue nyang beutôi?"

58 Meunyoë ureuëng jijak gadu gata ubak kantô hakém, gata useuha kheueh keu meuteumé gata peuseuleusoe peukara nyan ngon ureuëng nyan sigohlom troh u kantô hakém. Meunyoë hán, eunteuk jihnyan jihila gata u keue hakém dan hakém nyan teuma jijok gata ubak peulisi, dan peulisi jipeutamong gata lam glab.

59 Peucaya kheueh! Gata hana teuma tateubiet lam glab sigohlom huköm gata seuleusoe."

CHAPTER 13

Bak watée nyan na padubdroe ureuëng jicalitra ubak Isa keuhai ureuëng-ureuëng Galilea nyang jipoh maté lé Pilatus, watée awaknyan teungoh jipeuseumah keureubeuen keu Po teu Allah.

2 Watée geudeungoe calitranyan, laju geupeugah lé Isa, "Sabab ureuëng-ureuëng Galilea nyan jipoh maté lagée nyan bagoe, gata pike nyan sibagoe bukeuti awaknyan leubeh meudesya nibak mandum ureuëng Galilea nyang laén?"

3 Sagai-sagai kon lagée nyang gata pike nyan! Teuma ingat kheueh: Meunyoë gata hana gata tobat nibak desya-desya gata, banmandum gata teuma maté saban lagée awaknyan.

4 Pakriban teuma ngon lapan blaih droe ureuëng nyang maté di Siloam, watée meunara reubah laju jitimpok ateueh awaknyan? Gata pike awaknyan leubeh meudesya nibak mandum ureuëng nyang na di Yerusalem?

5 Sagai-sagai kon lagée nyang gata pike nyan! Sigoe teuk Ulôn peugah ubak gata: Meunyoë gata tatobat nibak mandum desya-desya gata, gata banmandum teuma maté saban lagée awaknyan."

6 Óh lheueh nyan Isa geucalitra teuma hai lagée nyoe, "Na sidroe ureuëng lam lampôh anggô jih na jitimoh bak ara. Bak siuroe jijak kheueh ureuëng nyan keuneuk jimita boh kayée nyan, óh trok keunan hana jiteumé boh ara nyang jimeuheuét nyan.

7 Ban jingieng bak kayée nyan hana muboh, laju jipeugah ubak namiet nyang jaga lampôh anggô nyan, 'Kalon, ka lhée thon ulôn preh-preh jimuboh bak ara nyang na lam lampôh nyoe, teutab hana lôn teumé meusaboh boh ara. Gata kôh mantong bak ara nyoe! Deungon na jih udeb lam lampôh nyoe hana meuguna keu ulôn, nyang na jipeu habéh zat tanoh mantong!'

8 Teuma jijaweueb lé namiet nyang meubuet bak lampôh nyan, 'Bah kheueh jitimoh sithon teuk, hei Po. Ulôn teuma lôn catôk tanoh bansikeulileng dan ulôn boh baja nyang leubeh jai lom.

9 Pat tateupeue thon ukeue nyoe jimuboh. Meunyoë hana cit jimuboh, jeuet Po yue bak ulôn mangat ulôn teubang bak ara nyang hana meuguna nyan.' "

10 Bak siuroe na kheueh uroe Sabat, Isa teungoh geuseumeubeuet lam saboh rumoh iébadat.

11 Bak teupat nyan na sidroe ureuëng inong nyang ka lapan blaih thon sakét, sabab na jitamong roh jeuhet lam tuboh ureuëng nyan. Inong nyan bungkôk dan mubacut pih hana jeuet jidong tupat.

12 Watée hainyan geungieng lé Isa, laju geupeugah bak inong bungkôk nyan, "Hei Ma, droeneueh ka puléh nibak peunyakét nyang na lam tuboh neueh!"

13 Dan Isa laju geupeuduek jaroe Geuh ateueh ureuëng inong nyan, watée nyan cit teuma

ureuëng inong tuha bungkok nyan ka jeuet jidong tupat laju jipujoe Po teu Allah.

14 Ulée rumoh iébadat nyang na disinan beungéh raya, sabab Isa geupeu puléh gob bak ureuëng Sabat, sabab nyan laju jipeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang na disinan, "Na nam uroe keu tamubuet; teuka kheueh bak uroe-uroe mubuet nyan keu jeuet teupeupuléh nibak mubagoe peunyakét, bék bak uroe Sabat lagée nyoe bagoe!"

15 Geujaweueb lé Isa, "Gata nyoe mandum ureuëng munafék! Bak uroe Sabat banmandum ureuëng jipeuleuh leumô atawa keuleudée jih lam weue dan laju jiba uluwa keu jipeujieb ié keu beulatang nyan.

16 Nyan, disinoe na sidroe ureuëng keuturonan Nabi Ibrahim, nyang ka lapan blaih thon treb jih inong nyoe ji-ikat lé Iblih. Peu kheueh inong nyoe hana jeuet jipeuleuh droe bak uroe Sabat?"

17 Peu nyang geujaweueb lé Isa nyan lumpah that malée nibak lawan-lawan Gobnyan; teuma banmandum ureuëng laén nyang na disinan galak that buet-buet ajaéb nyang ka geupeubuet lé Isa

18 Isa geuteumanyong bak awaknyan, "Meunyo Po teu Allah ka geumat peurintah, pakriban kheueh keuadaan jih? Ngon peu kheueh jeuet ulôn peubeda atra nyan?"

19 Keuadaan jih lagée miseue nyoe. Si aneuëk bijéh sisawi jicok lé sidroe-droe ureuëng dan laju jipula lam lampôh jih. Bijéh nyan timoh laju jeuet keu bak kayée, dan cicém-cicém laju jipeugét eumpung ateuh bak kayée nyan."

20 Sigoe teuk geutanyong lé Isa, "Meunyo Allah kageumat peurintah, ngon peu kheueh jeuet lôn peusa keuadaan jih?"

21 Keuadaan jih lagée ragoe nyang jicok lé sidroe ureuëng inong laju jilawôk ngon peuet ploh arée teupông, sampoe meukeumang banmandum."

22 Sira geujak u Yerusalem, Isa geujak meulalu banda-banda dan gampông-gampông sira geuseumeubeuet bak teupat-teupat nyan.

23 Dan na ureuëng teumanyong ubak Gobnyan, "Bapak, Peu kheueh cit bacut sagai ureuëng nyang teupeuseulamat?"

24 Geujaweueb lé Isa, "Meu-useuha kheueh gata tamong rot babah pintoe nyang sampiek. Sabab, ingat! Jai that-that ureuëng nyang ji useuha jikeuneuk tamong teuma meuteumé.

25 Watée ureuëng po rumoh jibeudôh dan jitôb pintoe, gata kateudong diluwa dan laju gata keutok-keutok sira gata peugah lagée nyoe, 'Po lôn, neupeuhah kheueh pintoe keukamoe!' Ureuëng po rumoh nyan teuma jijaweueb, 'Ulôn hana lôn teupeu rot pat gata teuka!'

26 Gata teuma tajaweueb, 'Kamoe ka lheueh kamoe makheun ngon kamoe jieb ié ngon Droeneuh, dan Droeneuh pih ka lheueh neuseumeubeuet bak rot euh lam banda-banda kamoe!'

27 Teuma Po rumoh nyan jipeugah lom, 'Ulôn hana lôn teupeu rot pat gata teuka. Jak wéeh keudeh, gata nyang ka gata peubuet buet nyang jeuhet!'

28 Watée gata ngieng Nabi Ibrahim Nabi Ishaq dan Nabi Yakub dan banmandum nabi meugalak ria lam Donya Barô Allah, gata teuma tamo deungon deurita sabab gata keudroe ka teu-use uluwa!

29 Bube na ureuëng ramé teuma teuka phon nibak blaih timu sampoe nyang na nibak blaih barat, phon nibak utara ngon seulatan, dan teuma meugalak ria lam Donya Barô Allah.

30 Nyang sikeubit jih, na ureuëng nyang paleng akhé jeuet keu ureuëng nyang phon, dan na ureuëng nyang phon nyang teuma jeuet keu ureuëng nyang akhé."

³¹ Watée nyan cit teuma, na meupadub droe ureuëng Farisi jijak meurumpok ngon Isa sira jipeugah, "Droeneuh bék tinggai disinoe! Jak laju uteumpat laén, sabab Herodes jikeuneuk poh maté droeneuh."

³² Geujaweueb lé Isa, "Gata jak peugah laju ubak ureuëng nyang tan meuguna nyan, 'Uroe nyoe ngon singoh Ulôn use roh jeuhet dan Lôn peupuléh ureuëng sakét, teuma bak uroe nyang keu lhée, teuma Lôn peuseuleusoe banmandum buet Ulôn.'

³³ Bah pih meunan bak uroe nyoe singoh dan lusa teutab Ulôn jak meuneujak Ulôn, sabab hana gét meunyoe sidroe nabi jipoh maté diluwa Yerusalem.

³⁴ Yerusalem, Yerusalem! Nabi-nabi gata peumaté! Utosan-utosan Allah gata geulawa ngon batée sampoe maté! Ka padub goe ulôn keuneuk wa peunduduek gata lagée nang manök nyang jiuem banmandum aneuëk jih dimiyueb sayeueb, teuma gata hana tatem!

³⁵ Sabab nyan Po teu Allah hana geutem le meusajan gata. Butateupeue kheueh, phon saát nyoe gata hana le gata ngieng Ulôn, sampoe singoh gata peugah, 'Geubri kheueh beureukat Gobnyan nyang teuka ateueh nan Tuhan.' "

CHAPTER 14

Bak siuroe na kheueh uroe Sabat, Isa geujak makheun u rumoh sidroe ureuëng tokoh bansa Farisi. Nibak teumpat nyan di ureuëng laén jingieng Isa ngon teuliti that.

² Dan jijak kheueh ubak Isa sidroe ureuëng sakét busong gaki ngon jaroe jih ka gumbong-gumbong.

³ Dan Isa laju geutanyong ubak gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi nyang na nibak teumpat nyan, "Meunurot huköm agama geutanyoe, peu kheueh jeuet atawa hana tapeu-ubat ureuëng sakét bak uroe Sabat?"

⁴ Gurée-gurée agama dan ureuëng-ureuëng Farisi nyang na disinan seungab mantong. Dan laju Isa geuhôi ureuëng nyan dan laju geupeu puléh ureuëng sakét busong nyan, óh lheueh nyan laju geuyue jak ureuëng nyang ka puléh nyan.

⁵ Óh ka lheueh nyan Isa laju geupeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang na inan, "Seukira jih sidroe lamkawan gata nyoe na sidroe aneuëk atawa saboh leumô nyang rhot lam mon bak uroe Sabat, peu kheueh nyan hán jeuet tapeuteungoh uluwa aneuëk nyan atawa leumô nyan bak uroe nyan cit teuma?"

⁶ Teuma ureuëng nyang na nibak teumpat nyan hana meusidroe pih nyang hase jijaweueb peu nyang geutanyong lé Isa nyan.

⁷ Isa geukalon na jamé-jamé jipiléh-piléh teumpat duek nyang paleng gét. Sabab nyan gobnyan laju geubri peulajaran nyang lagée nyoe ubak awaknyan banmandum.

⁸ "Meunyoe gata na jitawök bak teumpat ureuëng meukawen, bék kheueh gata duek bak kurusi teuhoreumat. Pat tateupeue ureuëng laén nyang leubeh peunteng nibak gata pih na jitawök,

⁹ sampoe ureuëng po rumoh nyang ka jitawök gata bandua nyan teupaksa jijak ubak gata sira jipeugah, 'Meuáh, teumpat nyoe ka teukeubah keu jamé nyang bantrok nyan.' Teuma deungon malée raya gata teupaksa gata duek bak teumpat nyang paleng likot.

¹⁰ Sabab nyan kheueh, meunyoe gata na jitawök, gata piléh kheueh teumpat nyang paleng dilikot, mangat ureuëng po rumoh teuma teuka dan jipeugah ubak gata, 'Rakan, jak taduek bak teumpat nyang leubeh gét.' Deungon lagée nyan gata kajihoreumat dikeue jamé-jamé nyang laén.

¹¹ Sabab tieb-tieb ureuëng nyang jipeumanyang droe jih teuma teupeumiyueb, sikeubiet jih ureuëng nyang jipeumiyueb droe jih teuma teupeumanyang."

¹² Dan laju geupeugah lé Isa ubak ureuëng po rumoh, "Meunyoë gata tatawök ureuëng laén keu jimakheun di rumoh gata bah kheueh nyan makheun watée uroe meunan cit makheun malam, bék kheueh gata tawök rakan atawa syedara gata, atawa waréh kawöm, atawa waréh lingka gata nyang kaya. Sabab saboh watée ureuëng-ureuëng nyan teuma jitawök gata, ngon lagée nyan gata ka gata teurimong beunalaih ateueh peue nyang ka gata peubuet.

¹³ Dan, meunyoë gata tapeuna khanuri, gata tawök kheueh ureuëng gasien, ureuëng cidra, ureuëng lapée, dan ureuëng buta.

¹⁴ Gata teuma geubri beureukat, sabab ureuëng-ureuëng nyan hana teuma hase jibalaih ateueh keugét até gata. Buet gata nyang gét nyan teuma geubalaih lé Po teu Allah bak watée ureuëng-ureuëng nyang gét teuma teupeubeudôh nibak maté."

¹⁵ Watée geupeugah lagée nyan lé Isa, na sidroe lamkawan nyang na nibak teupat nyan habéh mandum jideungoe peue nyang geupeugah nyan, ureuëng nyan laju jipeugah lagée nyoe, "Untông lumpah na ureuëng nyang teuma jimakheun meusajan ngon Allah watée Gobnyan teuka sibagoe Raja!"

¹⁶ Teuma Isa laju geupeugah ubak ureuëng nyan, "Bak saboh watée na ureuëng nyang jipeuna khanuri nyang rayeuk dan jitawök ureuëng jai lumpah na.

¹⁷ Watée katroh watée jih khanuri teupeuphon, ureuëng nyan laju jiyue namiet jih ubak ureuëng nyang ka teutawök sira jipeugah lagée nyoe, 'Neubot kheueh langkah u rumoh kamoe, banmandum ka lheueh kamoe hidang!'

¹⁸ Teuma di ureuëng nyang teutawök nyan banmandum, sidroe-droe jilakée meuáh. Nyang phon that jipeugah bak namiet nyan, 'Ulôn ban that-that ulôn bloe saboh keubeueng tanoh, dan lumpah peureulée lôn keuneuk jak pareksa tanoh nyan. Peumeuáh kheueh keu ulôn.'

¹⁹ Nyang laén jipeugah teuma, 'Ulôn ban that ulôn bloe limong boh judo leumô, dan lôn keuneuk ujoe leumô-leumô lôn nyan. Peumeuáh kheueh keu ulôn!'

²⁰ Nyang laén lom jipeugah teuma lagée nyoe, 'ulôn ban that lheueh lôn meukawen, ngon sabab nyan hana hase ulôn jak.'

²¹ Namiet nyan laju jiwoë dan jipeugah laju hai nyan ubak Po jih, Po nyan beungéh lumpah na, laju jipeugah ubak namiet jih, 'Bubagaih kheueh gata jak u banda nibak rot-rot euh dan tatamong laju lam-lam jurông lam banda nyan. Gata ba kheueh keunoe ureuëng-ureuëng gasien, ureuëng cidra, ureuëng lapée dan ureuëng buta.'

²² Óh lheueh nyan lé namiet nyan laju jipeugah lagée nyoe, 'Ya Po ulôn, banmandum peurintah Po ka lheueh ulôn peubuet, teuma teupat jih mantong that jai.'

²³ Dan ureuëng Po khanuri nyan laju jipeugah lagée nyoe, 'Gata jak kheueh u rot-rot ueh raya dan jurông-jurông nyang na diluwa banda, dan gata paksa kheueh mangat ureuëng-ureuëng nyan jitem teuka, mangat rumoh ulôn peunoh.

²⁴ Ingat kheueh! Hana meusidroe pih nibak banmandum jamé nyang ka teutawök nyan jiteumé pajoh peunajoh nyang ka ulôn keubah watée khanuri dirumoh ulôn nyan!" "

²⁵ Jai that-that ureuëng jijak meusajan ngon Isa, dan Isa geupaleng sira geupeugah ubak awaknyan,

²⁶ "Meunyoë ureuëng jijak ubak Ulôn, teuma di ureuëng nyan leubeh jigaséh keu ma jih, ayah jih, peurumoh jih, aneuëk-aneuëk jih, syedara jih, dan droe jih keudroe, ureuëng nyang lagée nyan hana hase jeuet keu murit Ulôn.

²⁷ Ureuëng nyang hana jitem gulam saleb gobnyan dan jiseutôt Ulôn, ureuëng nyang lagée nyan hana hase jeuet keu murit Ulôn.

²⁸ Meunyoë na sidroe lamkawan gata jikeuneuk peudong saboh meunara, teuntée jihnyan

teuma jiduek ji-itong leubeh ilée padub le habéh biaya meunara nyan dan mangat jiteupeu peu kheueh péng jih séb keu jipeuseuleusoe meunara nyan atawa hana.

²⁹ Sabab meunyoe teunyata jihnyan hana hase jipeuseuleusoe meunara nyan, padahai keunaleueng meunara nyan ka jipeugôt, dan banmandum ureuëng nyang jikalon meunara nyan teuma jipeukém.

³⁰ Awaknyan teuma jipeugah lagée nyoe, 'Ngieng, ureuëng nyan jiseumeugôt, teuma hana hase jipeuseuleusoe!'

³¹ Meunyoe na sidroe raja bak jihnyan na siploh ribée droe sipa-i keuneuk jimaju lam prang ngon raja laén nyang na dua ploh ribée sipa-i, teuntée raja nyan teuma jiduek jipeutimang leubeh ilée peu kheueh jihnyan ka seb teuga keu jilawan musoh jih,

³² Meunyoe jihnyan jiteupeu bahwa jihnyan gohlom séb teuga, kateuntée simantong musoh jih mantong jiôh, jihnyan teuma jikirém utosan jih keu jilakée meudamé."

³³ Keuneulheueh jih geupeugah lé Isa lagée nyoe, "Meunan cit deungon gata. Hana meusidroe pih nibak gata hase jeuet keu murit Ulôn, meunyoe jihnyan hana jikeureubeuen peue-peue nyang na."

³⁴ "Sira nyan gét, teuma meunyoe sira nyan ka jeuet keutabeue, peu kheueh mungken teupeumasen lom teuma?

³⁵ Siranyan hana meuguna le, bah kheueh teupeuguna keu lampôh meunan cit keu baja. Dan akhé jih sira nyan teuböh mantong. Meunyoe gata na punyueng, gata deungoe kheueh!"

CHAPTER 15

Bak siuroe, jai that-that ureuëng nyang buet jih tukang kutéb cukée dan ureuëng-ureuëng nyang jianggab hana gét lé masyarakat jijak deungoe Isa peugah haba.

² Ureuëng-ureuëng Farisi dan gurée-gurée agama beungéh raya sira meuôk-ôk. Awaknyan laju jikheun meunoe, "Héh, ureuëng nyoe jiteurimong ureuëng hana gét dan jimakheun meusajan awaknyan!"

³ Ngon sabab nyan Isa laju geupeugah ubak awaknyan miseue lagée nyoe,

⁴ "Meunyoe na sidroe lamkawan gata nyoe na jipeulara sireutôh boh bubiri, lamkawan bubiri nyang sireutôh nyan gadôh saboh -- peu kheueh nyang jipeubuet lé ureuëng po bubiri nyan? Ka pasti ureuëng nyan jitinggai bubiri nyang sikureueng ploh sikureueng boh nyan lam blang naleueng, laju jijak mita nyang gadôh nyan sampoe meuteumé.

⁵ Dan meunyoe bubiri nyan ka jiteumé, até ureuëng nyan galak lumpah na sampoe-sampoe bubiri nyang ka jiteumé nyan laju jigulam bak bahô jih,

⁶ laju jipeuwoe u rumoh. Óh lheuehnyan laju jitawök rakan-rakan dan waréh silingka jih sira jipeugah lagée nyoe, 'Jak ngon lôn tameusukaria. Sabab bubiri ulôn nyang gadôh ka lôn teumé lom teuma!'

⁷ Meunan kheueh lam syeuruga na keugeumbiraan nyang leubeh rayeuk ateueh sidroe ureuëng nyang meudesya jitobat nibak desya-desya jih nyan, nibak sikureueng ploh sikureueng droe nyang ka jroh dan hana peureulée jitobat le."

⁸ "Atawa sidroe ureuëng inong bak jih na siploh péng pirak, dan péng nyan gadôh saboh -- peu kheueh nyang teuma jipeubuet lé inong nyan? Ureuëng dum laju jitot panyöt dan jisampôh rumoh jih sira jimita dipat mantong sampoe péng nyang gadôh nyan meuteumé lom teuma.

⁹ Watée péng nyan ka meuteumé, ureuëng inong nyang laju jitawök rakan-rakan dan waréh lingka jih sira jipeugah, 'Ulôn galak lumpah na péng lôn nyang gadôh ka meuteumé

lom teuma. Bôh jak geutanyoe tameusukaria!"

10 Meunan cit deungon malaikat Allah galak geuh that-that meunyoe sidroe ureuëng nyang jeuhet jimeutobat nibak desya-desya jih. Peucaya kheueh!"

11 Geupeugah lom lé Isa, "Na sidroe ayah nyang na dua droe aneuëk agam.

12 Aneuëk nyang tulot jipeugah bak ayah jih lagée nyoe, 'Ayah, neubri kheueh keu ulôn bak watée nyoe jeumba ulôn nibak hareuta pusaka nyan.' Teuma lé ayah jihnyan laju jijakweuek atra keukayaan jih nyan keu mandua aneuëk jih.

13 Teuma bak siuroe aneuëk nyang tulot nyan jipeubloe atra warésan jih nyan laju jibungka u nanggroë nyang jiôh. Nibak nanggroë gobnyan jimeupoya-poya ngon péng jihnyan.

14 Watée péng jih ka habéh banmandum, teuka kheueh lam nanggroë nyan musém deuk nyang parah lumpah na, sampoe aneuëk nyan ka meukarat lumpah na.

15 Dan laju jijak mubuet bak sidroe ureuëng peunduduek nyang na disinan, ureuëng teupat jimubuet nyan laju jiyue aneuëk nyan ublang jak rabe bui.

16 Aneuëk nyan deuk lagoëna sampoe kana niet lam até jih keuneuk jipasoe lam pruet jihnyan ngon peunajoh bui nyan. Bah pih jihnyan ka deuk that, hana meusidroe ureuëng nyang jibri makheun keu jih nyan.

17 Akhé jih aneuëk nyan sada dan jikheun lam até jih, 'Ureuëng-ureuëng nyang meubuet bak ayah lôn peunajoh jih meulimpah ruwah, dan ulôn disinoë karab maté ngon sabab deuk!

18 Ulôn bah lôn jakwoë bak ayah lôn, laju lôn peugah ubak gobnyan: Ayah, ulôn ka meudesya ubak Allah meunan cit ubak Ayah.

19 Hana patot le ulôn nyoe teupeugah aneuëk Ayah. Anggab kheueh ulôn nyoe ureuëng nyang mubuet nibak ayah.'

20 Óh lheuëh jikheun lam até jih lagée nyan laju jiwoë ubak ayah jih. Mantong jiôh nibak rumoh, aneuëk nyan ka deuh jingiang lé ayah jih. Deungon até nyang wéueh ngon meucén lumpah na ayah jihnyan laju jipeulet bak aneuëk nyan, óh bantrok keunan laju ji uem sira jicöm aneuëk jih nyan.

21 'Ayah,' kheun aneuëk nyan, 'ulôn nyoe ka meudesya ubak Allah meunan cit ubak Ayah. Hana patot le ulôn nyoe ayah peugah aneuëk Ayah.'

22 Teuma lé ayah jihnyan laju jitawök bubëna namiet sira jipeugah lagée nyoe, 'Bubagaih, kahjakcok laju peukayan nyang paleng gét, dan kah peungui laju bak aneuëk nyoe. Peusok kheueh euncien bak jaroe jih, dan sipatu bak kaki jih.

23 Óh lheuëh nyan gatacok laju aneuëk leumô nyang teumbon dan kahsie laju. Geutanyoe tapajoh rayeuk ngon meusukaria.

24 Sabab aneuëk ulôn nyoe ka maté, jinoenyoe ka udeb lom teuma; aneuëk nyoe ka gadôh, jinoenyoe ka meuteumé lom teuma.' Óh lheuëhnyan ayah aneuëk nyan laju jipeuna khanuri nyang luwabiasa meuriah jih.

25 Watée nyan, aneuëk nyang tuha mantong na di blang. Watéenyang jiwoë dan karab trok bak binéh rumoh, laju jideungoe su musik ngon su ureuëng meunari dan meulikak.

26 Lé aneuëk nyang tuha nyan laju jihôi sidroe namiet dan laju jitanyong bak namiet nyan, 'Peue na dirumoh subra lumpah na?'

27 Jijaweueb lé namiet nyan, 'Adeo Po kajigisa! Dan ayah Droeneueh kageuyue sie saboh leumô nyang teumbon, sabab gobnyan kameurumpok lom ngon aneuëk geuh lam keuadaan seulamati!'

28 Aneuëk nyang tuha nyan beungéh lumpah na sampoe jihnyan hana jitem tamong lam rumoh. Laju ayah jih jiteubiet sira jirayu mangat aneuëk tuha jihnyan jitem tamong.

- ²⁹ Teuma aneuëk tuha nyan jipeugah, 'Meuthon-thon treb jih ulôn mubuet keu Ayah. Hántom na ulôn bantah peu nyang Ayah peurintah. Dan peue kheueh nyan Ayah bri keu ulôn? Meusaboh kaméng pih gohlom na Ayah bri keu ulôn mangat lôn meuramien ngon rakan-rakan lôn!
- ³⁰ Aneuëk Ayah nyan ka jipeuhabéh atra Ayah meupoya-poya ngon inong jeuhet, teuma meunan jiwoe u rumoh nyoe, Ayah sie aneuëk leumô nyang teumbon keu jih!
- ³¹ 'Hei aneuëk Ayah,' jaweueb Ayah jih, 'gata sabe na meusajan Ayah dirumoh nyoe. Banmandum nyang ulôn po nyoe na kheueh atra gata cit.
- ³² Teuma tanyoe harôh takhanuri dan meugeumbira, sabab adoe gata nyan ka maté, teuma bak saát nyoe ka udeb lom teuma; jihnyan ka gadôh, teuma bak saát nyoe ka meuteumé lom teuma.' "

CHAPTER 16

Isa geupeugah ubak murit-murit Geuh, "Na sidroe ureuëng kaya. Ureuëng kaya nyan na jipeukeureuja sidroe peugawée bagian mat péng nyang atoe atra keukayaan jihnyan. Ureuëng kaya nyan na gob lapor bak jih bahwa peugawée nyang mat bagian péng ka jihambo-hambo péng jih.

² Banjideungoe haba nyan laju jihôi peugawée nyan dan jipeugah lagée nyoe, 'Peubeutôi nyang ulôn deungoe? Jinoenyoe gata jok laju ubak ulôn laporan nyang leungkab keuhai hase buet gata nyang gata urôh keukayaan ulôn. Dan gata hana jeuet le keupeugawée bagian mat péng ulôn.'

³ Dan lé peugawée bagian mat péng nyan laju jipike, 'Peu nyang harôh ulôn peulaku bak saátnyoe? Po ulôn keuneuk geupeucat lôn. Jak ceumatôk, ulôn hana teuga; jak geumadée, ulôn malée.

⁴ Jinoe na akai; meunyoe ulôn ka geupeucat, ulôn harôh na rakan nyang ramé mangat jeuet jiteurimong ulôn dirumoh awaknyan!

⁵ Ngon nyan, lé peugawée bagian mat péng nyan laju jitawök banmandum ureuëng nyang ka lheueh jimeu-utang bak Po jih. Ubak ureuëng nyang phon jipeugah lagée nyoe, 'Padub na le utang gata bak Po ulôn?'

⁶ Jijaweueb lé ureuëng nyan, 'Sireutôh boh guci minyéuk zaiton.' Laju jipeugah lé peugawée nyan ubak ureuëng nyan, 'Nyoe surat utang gata. Gata duek kheueh dan tuléh: limong ploh.'

⁷ Óh lheueh nyan jipeugah teuma bak ureuëng nyang keudua, 'Dan gata, padubna utang gata?' Jijaweueb lé ureuëng nyan, 'Siribée boh umpang gandom.' Peugawée bagian mat péng nyan laju jipeugah bak ureuëng nyan, 'Nyoe surat utang gata, tuléh: lapan reutôh.'

⁸ Teuma lé toke nibak peugawée bagian mat péng nyang hana jujoe nyan jipujoe peugawée jih nyang lisék nyan; sabab ureuëng-ureuëng lam donya nyoe leubeh lisék jiatoe urosan droe jih nibak ureuëng-ureuëng nyang udeb lam trang."

⁹ Óh lheuehnyan Isa geupeugah lom, "Deungoe kheueh! Peuguna kheueh keukayaan lam donya nyoe keu tamita rakan, watée keukayaan donya nyoe ka hana meuguna le, gata teuma jiteurimong bak teupat tinggai nyang keukai baka.

¹⁰ Ureuëng nyang jeuet teupeucaya nibak hai-hai nyang ubit, jeuet cit teupeucaya nibak buet-buet nyang rayeuk. Teuma ureuëng nyang hana jeuet teupeucaya nibak hai-hai nyang ubit, hana teuma jeuet teupeucaya nibak buet-buet nyang rayeuk.

¹¹ Dan, meunyoe keuhai keukayaan donya nyoe gata ka hana jeuet teupeucaya, soe nyang jitem peucaya gata keuhai keukayaan rohani?

¹² Dan meunyoe keuhai barang nyang na bak ureuëng laén, gata kana bukeuti hana jeuet teupeucaya, soe teuma nyang jitem bi ubak gata peue nyang jeuet keuhai milék gata?

¹³ Hana meusidroe pih hase jimubuet keu dua droe toke; sabab jihnyan teuma leubeh jigaséh ubak nyang sidroe nibak nyang laén, atawa jihnyan leubeh seutia ubak toke nyang sidroe nibak nyang laén. Meunan cit deungon gata. Gata hana hase tamubuet keu Po teu Allah dan meunan cit keu hareuta beunda gata."

¹⁴ Ureuëng-ureuëng Farisi jideungoe banmandum peue-peue nyang geupeugah lé Isa nyan. Dan awaknyan laju jipeukém Gobnyan, sabab awaknyan galak keupeng.

¹⁵ Teuma Isa geupeugah ubak awaknyan, "Gata kheueh ureuëng meunyoe dikeue ureuëng laén deuh jih beutôi, teuma Po teu Allah geuteupeue asoe até gata. Sabab peue nyang jianggab manyang lé manusia, geupandang miyueb lé Po teu Allah.

¹⁶ Huköm nyang geubri lé Nabi Musa dan ajaran Nabi-nabi, teutab teupeuguna sampoe watée teuka Nabi Yahya Pumanö. Phon watée nyan Haba Gét keuhai pakriban Po teu Allah geumat peurintah sibagoe Raja teupeusampoe laju. Dan ureuëng jipaksa droe beu jeuet keu anggota umat Po teu Allah.

¹⁷ Dan leubeh mudah langét ngon bumoe hanco, nibak saboh hurof nyang na lam Huköm Po teu Allah jeuet keubateue.

¹⁸ Soe nyang taleuek peurumoh jih laju jimeukawen ngon inong laén, ureuëng nyan ka jimeumukah, dan ureuëng nyang meukawen ngon inong nyan nyang ka jitaleuek nyan pih ka jimeumukah."

¹⁹ "Na sidroe ureuëng kaya. Peukayan nyang jingui yuem jih meuhái-meuhái, dan udeb jih sabe lam meuwáh tieb-tieb uroe.

²⁰ Bak babah pintoe rumoh jih jipeuduek sidroe ureuëng gasien nan jih Lazarus. Bansaboh tuboh ureuëng nyan peunoh jitimoh purée.

²¹ Meunyoe jimakheun na kheueh séueh-séueh nyang rhot u miyueb meuja makheun ureuëng kaya nyan. Dan asée pih jijak lieh purée ureuëng nyan.

²² Ureuëng gasien nyan laju meuninggai donya dan laju geuba lé malaikat ubak teupat nyang paleng mulia bak binéh Nabi Ibrahim lam syeuruga. Meunan cit ureuëng kaya nyan meuninggai donya laju teupekubu.

²³ Lam donya ureuëng maté ureuëng kaya nyan meudeurita lumpah na. Dan watée jitangah u ateueh nibak teupat jih nyan, deuh laju jikalon Nabi Ibrahim bak teupat nyang jiôh dan Lazarus na bak binéh Nabi Ibrahim.

²⁴ 'Wahei Bapak ulôn Nabi Ibrahim!' kheun ureuëng kaya nyan. 'Neugaséh kheueh keu ulôn, neuyue kheueh bak Lazarus mangat jitem ceulob jaroe jih lam ié óh lheuehnyan jijak peucilét bak lidah lôn. Ulôn seungsara that lam apui nuraka nyoe!'

²⁵ Teuma Nabi Ibrahim laju geujaweueb lagée nyoe, 'Ingat kheueh héi aneuëk ulôn: siumu udeb gata katateumé banmandum nyang gét-gét, seudangkan Lazarus jiteumé nyang brok-brok. Jinoenyoe jihnyan mangat disinoe, teuma digata seungsara.

²⁶ Seulaén nibak nyan, gata ngon kamoe kateupeugét jurông nyang rayeuk, mangat ureuëng nyang na disinoe hana jeuet jijak keunan dan ureuëng nyang na disinan hana jeuet jijak keunoe!'

²⁷ 'Meunyoe meunan, hei Bapak meutuwah,' kheun ureuëng kaya nyan lom, 'Ulôn lakée ngon meuharab that mangat Bapak yue Lazarus u rumoh ayah ulôn.

²⁸ Lam rumoh ayah lôn nyan na limong droe syedara lôn. Neuyue kheueh bak Lazarus mangat jipeuingat awaknyan, jeuet awaknyan pih bék sampoe rhot bak teupat seksaan lagée nyoe bagoe.'

²⁹ Geujaweueb lé Nabi Ibrahim, 'Bak awaknyan ka na kitab-kitab Nabi Musa dan kitab-

kitab nabi-nabi! Bah kheueh awaknyan jipeubuet peue nyang ka teutuléh lam kitab nyan!"

³⁰ Teuma jijaweueb lé ureuëng kaya nyan, 'Nyan hana séb, ya Bapak ulôn Nabi Ibrahim. Teuma meunyoe na ureuëng maté udeb lom teuma dan jijak ubak awaknyan, awaknyan teuma jitobat nibak desya-desya jih.'

³¹ Teuma geupeugah lé Nabi Ibrahim, 'Meunyoe awaknyan hana jipako peue nyang ka geupeurintah lé Nabi Musa dan kheun nabi-nabi, ka pasti awaknyan pih hana jipeucaya, bah pih na ureuëng maté nyang udeb lom teuma.' "

CHAPTER 17

Isa geupeugah ubak murit-murit Gobnyan lagée nyoe, "Hai-hai nyang jeuet keusabab manusia jipeubuet desya teuntée teuma na. Teuma mupaloe kheueh ureuëng nyang peusabab nyan!

² Leubeh gét meunyoe batée geumiléng teuikat bak takue jih, óh lheuehnyan teupeonom lam laôt raya nibak jih udeb jeuet keusabab sidroe lamkawan ureuëng ubit nyoe jipeubuet desya.

³ Kareuna nyan, até-até kheueh! Meunyoe syedara gata meudesya, seugah kheueh jihnyan. Meunyoe jih nyan meunyeusai, peuamphon kheueh jih nyan.

⁴ Meunyoe jih meudesya nibak gata tujoh goe siuroe dan tieb-tieb jijak ubak gata jipeugah, 'Ulôn lakée meuáh,' peuamphon kheueh jihnyan."

⁵ Rasui-rasui geupeugah ubak Isa, "Tuhan, peukông kheueh iman kamoe."

⁶ Geujaweueb lé Tuhan, "Meunyoe gata na iman bah kheueh nyan bube bijéh sisawi, gata jeuet gata peugah keubak kayée meureubo nyoe, 'Beuteulot kheueh kah hei bakkayée dan beuteupula kheueh lam laôt raya,' pasti bak kayée meureubo nyoe jipatéh peurintah gata."

⁷ "Seukira jih sidroe lamkawan gata nyoe na namiet gata jimeu-éue diblang dan jirabe bubiri. Watée namiet nyan ka jiwoe, peu kheueh jihnyan jipeugah ubak gata, 'Jak bubagaih tapajoh bu?'

⁸ Teuntée hana! Sikeubit jih Po nyan jipeugah ubak namiet jih lagée nyoe, 'Keubah laju peunajoh ulôn. Ngui kheueh peukayan nyang gleh dan kah preh kheueh ulôn kujak pajoh bu ngon lôn jieb ié; óh lheuehnyan barô kheueh jeuet gata pajoh bu.'

⁹ Namiet nyan hana peureulée teupujoe kareuna ka jiseutôt peue nyang jipeugah lé Po jih, nyoe peukon?

¹⁰ Meunan cit deungon gata. Meunyoe gata ka gata peubuet banmandum nyang ka teupeurintah ubak gata, peugah kheueh laju, 'Kamoe na kheueh namiet biasa; nyang kamoe peubuet na kheueh keuwajéban kamoe.' "

¹¹ Isa teungoh geujak u Yerusalem, rot daerah nyang meuceue ngon Samaria dan Galilea.

¹² Watée geutamong lam saboh gampông, laju jijak ubak gobnyan siploh droe ureuëng nyang ka keunong peunyakét kulét nyang lumpah parah. Awaknyan jidong rot jiôh

¹³ laju jitawök, "Isa, Po ulôn! Neugaséh kheueh keukamoe!"

¹⁴ Watée geungieng lé Isa awaknyan, laju geupeugah bak awaknyan, "Gata jak kheueh ubak lmeum-imeum dan gata peureksa laju peue peunyakét gata nyan." Teungoh awaknyan geujak, peunyakét awaknyan laju puléh.

¹⁵ Watée jiteupeu lé sidroe lamkawan awaknyan bahwa peunyakét jih ka puléh, awaknyan laju jigisa sira jisumurak jipujoe Po teu Allah.

¹⁶ Dan jijak laju ukeue Isa jisujut sira jiseumah Gobnyan dan jilakée teurimong gaséh bak Gobnyan. Ureuëng nyan sidroe ureuëng Samaria.

- 17 Óh lheueh nyan geupeugah lé Isa, "Kon na siploh droe nyang ka teupeupuléh? Ho kajijak nyang sikureueng droe teuk?"
- 18 Pakon jeuet ureuëng aséng nyoe nyang jigisa jipeugah teurimong gaséh ubak Allah?"
- 19 Laju geupeugah lé Isa bak ureuëng nyan, "Beudôh dan gata jak kheueh laju. Kareuna gata peucaya keu Ulôn, gata puléh."
- 20 Na padub droe ureuëng Farisi laju jitanyong bak Isa pajan Po teu Allah geupeu phon mat peurintah sibagoe Raja. Geujaweueb lé Isa, "Peumeurintah Po teu Allah hana geupeu phon ngon tanda-tanda nyang deuh jingieng lé manusia,
- 21 sampoe manusia jeuet jipeugah, 'Jakngieng nyoe, nyoe pat gobnyan!' atawa, 'Disideh gobnyan!' Sabab Po teu Allah ka geupeu phon mat peurintah diteungoh-teungoh gata."
- 22 Óh lheueh nyan Isa laju geupeugah ubak murid-murit Gobnyan lagée nyoe, "Teuma teuka watée jih gata meuheuét keuneuk kalon siuroe nibak uroe-uroe Aneuëk Manusia, teuma digata teutab hana hase gata kalon.
- 23 Singoh ureuëng teuma jipeugah ubak gata, 'Ngieng, disinan!' atawa, 'Ngieng, disinoel!' Dan bék kheueh gata teubiet jak mita peue nyang jipeugah nyan.
- 24 Lagée kilat muble dilangét, dan peungéh meucahya phon di ujung trok u ujung, meunan kheueh singoh keuadaan Aneuëk Manusia bak uroe jih gobnyan teuka.
- 25 Teuma phon-phon gobnyan harôh geurasa deurita nyang lumpah jai dan hana jiteurimong lé ureuëng-ureuëng bak jamén nyoe.
- 26 Bak uroe Aneuëk Manusia teupeugah singoh, keuadaan jih lagée bak jamén Nabi Nuh yoh jamén ilée.
- 27 Manusia jimakheun ngon jijieb ié, jimeukawen; meunan kheueh sabe hana putôh-putôh sampoe Nabi Nuh geutamong lam kapai laju ié raya teuka dan habéh jipeubinasa banmandum ureuëng nyan.
- 28 Meunan cit saban lagée jamén Nabi Lot. Manusia jimakheun ngon jijieb ié, bloe peubloe, jimeulampôh dan jipeugét rumoh.
- 29 Teuma watée Nabi Lot geuteubiet nibak Sodom, bak uroe nyan apui ngon tanoh beulerang jitreun nibak langét dan habéh jipeubinasa awaknyan banmandum.
- 30 Meunan kheueh keuadaan jih singoh watée Aneuëk Manusia geupeugah.
- 31 Bak uroe nyan ureuëng nyang mantong na ateueh bubông rumoh jih bék kheueh jitreun keu jijak cok barang-barang jih nyang na lam rumoh. Meunan cit keu ureuëng nyang mantong na di blang bék kheueh jiwoe u rumoh.
- 32 Ingat kheueh peue nyang ka keunong ateueh peurumoh Nabi Lot!
- 33 Ureuëng nyang jiuseuha jipeuseulamat udeb jih, teuma gadôh udeb. Teuma keu ureuëng nyang gadôh udeb jih teuma teupeuseulamat udeb jih.
- 34 Peucaya kheueh: Bak malam nyan, dua droe ureuëng teungoh jiéh ateueh peuratah, sidroe teuma geuba dan sidroe teuk geutinggai disinan.
- 35 Dua droe inong teungoh jigileng gandom, sidroe teuba geuba dan sidroe teuk teuma geutinggai disinan.
- 36 Dua droe ureuëng teungoh jimubuet diblang, sidroe teuma geuba dan sidroe teuk teuma geutinggai disinan."
- 37 Murit-murit Isa laju jitanyong ubak Gobnyan, "Dipat nyang lagée nyan teuma teujadi, Tuhan?" Geujaweueb lé Isa, "Dipat na bangke, nibak teupat nyan na cicém nyang pajoh bangke."

Oh lheueh nyan geucalitra saboh umpama lé Isa guna keu geupeurunoe murit-murit geuh mangat awaknyan sabe meudoá dan bék putôh asa.

² Isa laju geupeugah miseue nyan, "Lam saboh banda na sidroe hakém nyang hana jitakot ubak Allah, dan hana jipako keusoe mantong.

³ Lam banda nyan na teuma sidroe inong balée nyang sabe jimeuhadab ngon hakém nyan jilakée mangat peukara jih jibila. 'Neutulông kheueh ulôn lampeukara nyoe lôn hadab lawan ulôn.' Kheun inong nyan ubak hakém.

⁴ Napadub treb watée jih hakém nyan hana jitem tulông inong balée nyan. Akhé jih hakém nyan jipike, 'Bah pih ulôn nyoe hana lôn takot keu Po teu Allah dan hana lôn pakoe ubak soe mantong,

⁵ sabab inong balée nyoe hana putôh-putôh jipeukaru ulôn, leubeh gét peukara ureuëng nyoe ulôn bila. Meunyoé hán, inong nyoe hana jipiôh-piôh jipeukaru ulôn.' "

⁶ Dan laju geupeugah lé Tuhan lagée nyoe, "Ngieng kheueh peu nyang jipeugah lé hakém nyang hana ade nyan!

⁷ Nyan, peu kheueh Po teu Allah hana geubila peukara umat Geuh keudroe nyang jilakée ubak Gobnyan uroe ngon malam? Peu kheueh Gobnyan geu-ulue-ulue watée keu geutulông awaknyan?

⁸ Peucaya kheueh: Gobnyan reujang that geubila peukara awaknyan! Teuma meunyoé Aneuëk Manusia ka teuka, peu kheueh mantong na meuteumé ureuëng meuman ubak Gobnyan ateueh rhueng bumoe nyoe?"

⁹ Dan Isa geucalitra lom saboh miseue keuhai manusia nyang jingieng miyueb ateueh ureuëng laén, ureuëng nyan yakén bahwa droe jih keudroe kheueh nyang paleng gét.

¹⁰ Geupeugah lé Isa, "Na dua droe ureuëng jijak u Baét Tuhan keu jijak meudoá. Nyang sidroe ureuëng Farisi, sidroe teuk nyang laén buet jih tukang kutéb cukée.

¹¹ Ureuëng Farisi nyan jidong aséng keudroe sira jimeudoá, 'Ya Allah, ulôn lakée teurimong gaséh ubak Droeneueh, sabab ulôn hana lagée ureuëng laén, nyang leuha, jeuhet, atawa tukang peubuet meumukah. Ulôn syukoe that sabab ulôn bukon lagée tukang kutéb cukée nyan.

¹² Ulôn puasa dua goe lam sigoe aleuh, dan ulôn peuseumah ubak Droeneueh siper siploh nibak banmandum hase nyang ulôn teumé.'

¹³ Teuma di ureuëng tukang kutéb cukée nyan jidong jiôh-jiôh dan hana jijeuet jitangah u langét. Sira jiuôt dada laju jipeugah, 'Ya Allah, neugaséh kheueh keu ulôn, ureuëng meudesya nyoe!' "

¹⁴ "Peucaya kheueh," kheun Isa, "Watée jiwoe u rumoh, doá ureuëng kutéb cukée nyan nyang geuteurimong lé Po teu Allah dan bukon doá ureuëng Farisi nyan. Sabab tieb-tieb ureuëng nyang jipeumanyang droe jih teuma geupeumiyueb; dan tieb-tieb ureuëng nyang peumiyueb droe jih teuma geupeumanyang."

¹⁵ Na ureuëng-ureuëng nyang jiba aneuëk-aneuëk miet ubak Isa mangat geutem mat dan geubri beureukat keu aneuëk miet nyan. Watée hainyan jingieng lé murit-murit Isa laju awaknyan jibeungéh bak ureuëng-ureuëng nyan.

¹⁶ Teuma lé Isa laju geutawök aneuëk nyan dan laju geupeugah ubak murit-murit Geuh, "Bah kheueh aneuëk miet nyan jijak bak ulôn! Bék gata tam awaknyan, sabab ureuëng nyang lagée nyoe kheueh jeuet keu anggota umat Allah.

¹⁷ Ingat kheueh! Ureuëng nyang hana jimeuhadab ubak Allah lagée sidroe aneuëk, ureuëng nyan hana teuma jeuet keu anggota umat Po teu Allah."

¹⁸ Sidroe peumimpén Yahudi jiteumanyong bak Isa, "Bapak Gurée nyang gét, peu nyang harôh ulôn peubuet mangat ulôn meuteumé udeb seujati dan keukai?"

19 "Pakon gata peugah Ulôn gét?" geutanyong lé Isa bak ureuëng nyan. "Hana nyang gét, seulaén Po teu Allah keudroe.

20 Gata ka tateupeue peue-peue nyang geupeurintah lé Po teu Allah: 'Bék meumukah, bék seumeupoh maté, bék ceumeucue, bék jeuet keusaksi duseuta, dan horeumat kheueh keu ayah ngon ma gata.' "

21 "Banmandum peurintah nyan ka ulôn peubuet phon muda ulôn kon," seuôt ureuëng nyan.

22 Ban geudeungoe lagée nyan, laju geupeugah lé Isa, "Mantong na sapeue nyang harôh gata peubuet: Jak peubloe kheueh banmandum atra milék gata, gata bri kheueh péng keu ureuëng gasien, dan gata teuma meuteumé hareuta lam syeuruga. Óh lheueh nyan teuka kheueh keunoe taseutôt Ulôn."

23 Teuma watée jideungoe haba nyan, até jih peudeh lumpah na sabab jih kaya lagoena.

24 Isa geuteupeue ureuëng nyan seudéh that até, sabab nyan laju geupeugah, "Payah that-that meunyoe ureuëng kaya jeuet keu anggota umat Po teu Allah!

25 Leubeh mudah saboh unta jitamong lam ruhuéng jarôm, nibak ureuëng kaya jitamong lam Donya Barô Allah."

26 Ureuëng-ureuëng nyang jideungoe Isa geupeugah meunan laju jitanyong, "Meunyoe meunan, soe nyang hase seulam?"

27 Geujaweueb lé Isa, "Nyang hana mungken bak manusia, mungken bak Allah!"

28 Dan Petrus laju jipeugah meunoe, "Ngieng kheueh! Kamoe ka kamoe tinggai aneuëk binoe kamoe jeuet kamoe jak seutôt Bapak."

29 "Peucaya kheueh!" kheun Isa. "Ureuëng nyang ka jitinggai rumoh jih, atawa peurumoh jih, atawa syedara jih, atawa ayah ngon ma jih atawa aneuëk-aneuëk jih kareuna jiseumah Po teu Allah,

30 ureuëng nyan teuma geubalah meulipat ganda bak saát nyoe, dan óh uroe dudoe keu ureuëng keu teuma geubri udeb sejati dan keukai."

31 Isa laju geupeusapat mandua blaih droe murit Geuh u tempat nyang aséng, ubak awaknyan laju geupeugah lagée nyoe, "Deungoe nyoe! Tanyoe watée nyoe tajak u Yerusalem. Disinan, banmandum nyang ka geutuléh lé Nabi-nabi keuhai Aneuëk Manusia, teuma teujadi.

32 Gobnyan teuma jiseurah ubak ureuëng-ureuëng nyang bukon ureuëng Yahudi, nyang jihina, jiludah dan jipeumalée.

33 Awaknyan teuma jiseksa dan jipoh maté Gobnyan, teuma bak uroe nyang keu lhée, Gobnyan teuma geubeudôh."

34 Banmandum nyan mubacut pih hana muphom bak murit-murit Isa. Makna nibak tutoe haba nyan teusöm nibak awaknyan. Awaknyan hana jiteupeue keuhai peue nyang geupeugah lé Isa nyan.

35 Watée Isa karab trok u Yerikho, na sidroe ureuëng buta sira jiduek jigeumadée bak binéh rot.

36 Watée jideungoe ureuëng ramé nyan teungoh jijak, laju jitanyong, "Peue nyan?"

37 "Isa ureuëng Nazaret nyan teungoh geujak," Seuôt awaknyan bak ureuëng buta nyan.

38 Ban jideungoe haba nyan, di ureuëng buta nyan pih laju jiteumawök sira jidumpék, "Isa, aneuëk Nabi Daud! Neugaséh kheueh keu ulôn!"

39 Ureuëng-ureuëng nyang teungoh jijak dikeue laju jibeungéh keu ureuëng buta nyan sira jiyue seungab. Ureuëng buta nyan hana jipatéh jikuk ngon jimeuhôi leubeh teuga nibak su yoh awai, "Hei Aneuëk Nabi Daud, neugaséh kheueh keu ulôn!"

- ⁴⁰ Isa laju geupióh dan geuyue bak gob mangat ureuëng butanyan jiba ubak Gobnyan. Watée gobnyan ka troh keunan, Isa laju geutanyong bak ureuëng nyan,
- ⁴¹ "Peue nyang gata lakée jeuet ulôn peubuet ateuh gata?" "Hei Po," jaweueb ureuëng butanyan, "Ulôn lakée beudeuh ulôn keumalon."
- ⁴² Dan laju geupeugah lé Isa, "Meunyoe meunan, kalon kheueh! Kareuna gata peucaya ubak ulôn, gata puléh."
- ⁴³ Watée nyan cit teuma ureuëng buta nyan ka jeuet jikeumalon, laju jiseutôt Isa sira jilakée teurimong gaséh bak Po teu Allah. Watée ureuëng ramé nyan jingieng hai nyan, awaknyan banmandum jipujoe Allah.

CHAPTER 19

Watée Isa ka troh u Yerikho, hana geupióh geujak laju lam banda nyan.

- ² Lam banda nyan na jiduek sidroe ureuëng ulée kawan tukang kutéb cukée nyang kaya raya, nan ureuëng nyan Zakheus.
- ³ Ureuëng nyan meuheuét that keuneuk ngieng soe Isa nyan, teuma sabab ureuëng laén nyang na disinan jai lumpah ramé dan jih keudroe paneuk, sampoe hana hase jikalon Isa.
- ⁴ Ureuëng nyan hana putôh asa, jibeudôh inan laju jiplueng ukeue leubeh awai jih nibak ureuëng laén, dan laju jiék ateuh bak kayée, mangat jeuet jiteumé ngieng Isa nyang hana treb le trok keunan.
- ⁵ Watée Isa ka trok bak binéh bak kayée nyan, Gobnyan geungieng u ateuh dan óh lheuehnyan laju geupeugah, "Hei Zakheus, treun laju bubagaih! Sabab ulôn keuneuk jak u rumoh gata uroe nyoe."
- ⁶ Ban jideungoe haba nyan Zakheus reujang that jitreun ngon até nyang galak that laju jijak meurumpok ngon Isa.
- ⁷ Banmandum ureuëng nyang na disinan dan jingieng hai nyan até awaknyan tunu lumpah na. Awaknyan jipeugah lagée nyoe, "Héueh! Ureuëng nyoe jijak meujamé u rumoh ureuëng hana gét!"
- ⁸ Óh lheuehnyan, lam rumoh jih nyan, Zakheus jidông dan laju jipeugah ubak Isa, "Tuhan, siteungoh atra ulôn nyang le nyoe lôn seudeukah keu ureuëng gasien; dan soe mantong nyang ka lheueh ulôn peungét, teuma lôn bayeue lom keu ureuëng nyan peuet goe ganda!"
- ⁹ Dan laju geupeugah lé Isa, "Bak uroenyoe, gata dan banmandum keuluwarga gata ka geupeu seulamát lé po teu Allah dan geubri udeb nyang barô, sabab gata pih keuturonan Nabi Ibrahim.
- ¹⁰ Aneuëk Manusia teuka keu geujak mita dan geupeuseulamát ureuëng nyang sisat."
- ¹¹ Isa geucalitra lom saboh miseue dikeue ureuëng-ureuëng nyang mantong jideungoe Gobnyan meupeugah haba. Sabab, bakwatée nyan gobnyan karab ngon Yerusalem, dan di ureuëng ramé jipike bahwa Allah teuma laju geumat peurintah sibagoe Raja lam donya nyoe.
- ¹² Isa laju geupeugah, "Na sidroe ureuëng bansawan jijak u nanggroë jiôh meukeusut keu jijak teurimong droe jih teubaiát jeuet keu raja, óh lheueh nyan laju jiwoë.
- ¹³ Sigohlom jijak, leubeh ilée jipeusapat siploh droe namiet jih, ubak awaknyan laju jijok maséng-maséng saboh keupeng péng méuh. 'Jak meukat kheueh ngon péng nyoe sigohlom ulôn woe,' kheun ureuëng bansawan nyan ubak namiet jih.
- ¹⁴ Teuma peunduduek nanggroë nyan hana galak keu gobnyan. Dan óh ka leupah gobnyan geujak, awaknyan laju jikirém utosan keu jipeugah, 'Kamoe hana kamoetem

ureuëng nyoe jeuet keuraja kamoe.'

15 Teuma bansawan nyan teutab teubaiát jeuet keuraja, óh lheueh nyan laju jigisa u nanggroé jih. Dan meunan trok u rumoh jih laju jipeusapat bansiploh droe namiet jih nyang ka jibri sikeupeng péng méuh bunoe keuneuk jiteupeue padubna laba nyang jiteumé lé awaknyan.

16 Namiet nyang phon jimeuhadab dan laju jipeugah, 'Po lôn, saboh keupeng péng méuh nyang Po bri bak ulôn nyan ka ulôn peujeuet siploh.'

17 'Jroh that,' kheun bansawan nyan, 'Gata peulayan nyang gét! Sabab lam hai-hai nyang ubit gata jeuet teupeucaya, ulôn angkat gata jeuet keu ureuëng nyang mat kuasa ateueh siploh boh banda.'

18 Peulayan nyang keudua jimeuhadab sira jipeugah lagée nyoe, 'Po lôn, sikeupeng péng méuh nyang Po bri bak ulôn, ka ulôn peujeuet limong.'

19 Ubak peulayan nyang raja nyan laju geupeugah, 'Gata jeuet keu ureuëng nyang mat kuasa ateueh limong boh banda.'

20 Peulayan nyang laén teuka dan jipeugah teuma lagée nyoe, 'Po lôn, nyoe péng Droeneueh; péng nyoe ulôn keubah lam ija sinungkue.

21 Ulôn teumakot keu Droeneueh, sabab Droeneueh ureuëng nyang paleng kreueh. Droeneueh neucok peue mantong nyang kon atra Droeneueh, dan Droeneueh neucok wase nyang bukon Droeneueh pula.'

22 Raja nyan laju jikheun keue namiet jih nyan, 'Kah peulayan nyang jeuhet! Pakriban lagée gata peugah nyan ulôn teuma lôn huköm gata. Gata tateupeue ulôn ureuëng nyang paleng kreueh; ulôn cok peue nyang bukon atra ulôn dan lôn-cok wase bak tempat nyang hana ulôn pula.

23 Meunyoé meunan pakon hana kah jok péng nyan bak ureuëng nyang peubungöng péng mangat watée lôn gisa péng nyan jeuet lôn-cok lom teuma meusigoe ngon bungöng jih?'

24 Óh lheuehnyan raja nyan laju jipeugah ubak ureuëng-ureuëng nyang teungoh jidong disinan, 'Cok péng nyan bak jaroe jih dan bri laju ubak peulayan nyang na siploh péng méuh nyan.'

25 Teuma lé ureuëng-ureuëng nyan jipeugah, 'Po lôn, jihnyan kana siploh.'

26 Jijaweueb lé Raja nyan, 'Ingat: Ureuëng nyang kana, keu ureuëng nyan teuma teubri leubeh jai lom. Teuma ureuëng nyang hana sapeuena, peue nyang na nibak jih nyan teucok lom teuma.

27 Dan jinoenyoe gata ba kheueh musoh-musoh ulôn nyan, nyang hana jitem ulôn jeuet keu raja jih. Peumaté kheueh jihnyan banmandum dikeue ulôn! " "

28 Óh ka lheueh geupeugah banmandum nyan lé Isa gobnyan laju geujak dikeue awaknyan geutuju u Yerusalem.

29 Watée katrok bakbinéh Betfage dan Betania di Bukét Zaiton, laju geuyue bak dua droe murit gobnyan mangat jijak leubeh awai nibak gobnyan.

30 "Gata jak kheueh laju u gampöng nyang na dikeue nyan," kheun Isa ubak awaknyan, "meunyoé gata ka tatamong keunan, inan enteuk gata ngieng na saboh aneuëk keuleudée teukat. Keuleudée nyan hántom lom jipasang lé gob ateueh rhueng jih. Gata peuleueh laju keuleudée nyan dan gata ba keunoe.

31 Meunyoé na ureuëng jitanyong ubak gata, 'Keupeue gata peuleueh keuleudée nyan?' Gata peugah laju, 'Tuhan nyang peureulée keuleudée nyoe.' " "

32 Bandua droe murit Isa nyan laju jijak, dan laju meurumpok banmandum lagée nyang ka geupeugah lé Isa nyan.

- ³³ Teungoh awaknyan jiplôh talo aneuëk keuleudée nyan, ureuëng po keuleudée nyan laju jipeugah ubak awaknyan, "Keupeue gata peuleueh aneuëk keuleudée nyan?"
- ³⁴ Awaknyan laju jijaweueb, "Tuhan nyang peureulée."
- ³⁵ Dan aneuëk keuleudée nyan laju jiba ubak Isa. Óh lheuehnyan awaknyan laju jikeubah bajée jubah droejih ateueh keuleudée nyan dan jitulông laju Isa geuék ateueh keuleudée nyan.
- ³⁶ Teungoh gobnyan geujak sira geuduek ateueh rhueng keuleudée nyan, di ureuëng ramé laju jileueng bajée jubah jih ateueh rot ueh raya.
- ³⁷ Watée Isa karab trok u Yerusalem, bak rot ueh nyang teutleun u Bukét Zaiton, banmandum murid-murit Gobnyan nyang ramé nyan jimeuhôi-meuhôi sira jipujoe Po teu Allah dan jilakée teurimong gaséh ubak Gobnyan sabab banmandum nyang ajaéb nyang ka awaknyan kalon.
- ³⁸ Awaknyan jimeuhôi-meuhôi, "Teubri kheueh beureukat Raja nyang teuka ateueh nan Tuhan! Seujahteura kheueh lam syeuruga, dan teupujoe kheueh Po teu Allah!"
- ³⁹ Na padubdroe ureuëng Farisi lamkawan ureuëng ramé nyan laju jipeugah ubak Isa, "Bapak Gurée, neuyue kheueh murid-murit Bapak jeuet jiseungab."
- ⁴⁰ Geujaweueb lé Isa, "Peucaya kheueh! Meunyoe awaknyan seungab, batée-batée nyoe teuma jiklik."
- ⁴¹ Watée Isa ka meutamah rab ngon Yerusalem, dan geukalon banda nyan, Gobnyan laju geumo.
- ⁴² Kheun Gobnyan, "Biet wéueh that, biet-biet jroh, meunyoe uroenyoe gata tateupeue peue nyang jeuet teuba ubak buet damé! Teuma watéenyoe gata hana deuh gata kalon.
- ⁴³ Gata teuma tarasa saboh masa, musoh gata jipeugét pageue keu ampéh bansikeulileng gata; awaknyan teuma jikeupông gata dan jipeusak gata u jeueb-jeueb sagoe.
- ⁴⁴ Awaknyan teuma jipeuhanco gata meusigoe ngon peunduduek gata; dan hana meusi aneuëk batée pih nyang na tinggai meususon nibak teumpat jih, sabab gata hana tapeurati watée saát jih Po teu Allah teuka keu geujak peuseulamat gata!"
- ⁴⁵ Isa laju geutamong lam Baét Tuhan dan geu-use laju bubena ureuëng meukat lam Baét Tuhan nyan.
- ⁴⁶ "Lam Alkitab na teutuléh," kheun Gobnyan ubak awaknyan, "na teutuléh lagée nyoe: Allah meufeureuman, 'Baét Ulôn teuma jeuet keu Baét teumpat meudoá.' Teuma lé gata ka tapeujeuet keu weue ureuëng seumamon!"
- ⁴⁷ Tieb-tieb uroe Isa geuseumeubeuet lam Baét Tuhan. Imeum-imeum ulée, dan gurée-gurée agama, meunan cit ngon peumimpén-peumimpén Yahudi kana niet keuneuk jipoh maté Gobnyan,
- ⁴⁸ teuma lé awaknyan hana jiteumé ilah pakriban cara jipoh maté gobnyan, sabab banmandum ureuëng hana putôh-putôh jideungoe Gobnyan peugah haba, dan meukeunong that ubak peue-peue nyang Gobnyan peugah.

CHAPTER 20

Bak siuroe, Isa teungoh geuseumeubeuet dan geupeusampoe Haba Gét nyang teuka nibak Po teu Allah ubak manusia nyang na lam Baét Tuhan. Imeum-imeum ulée, gurée-gurée agama, meusajan ngon peumimpén-peumimpén Yahudi na cit jijak keunan

² dan laju jipeugah ubak Isa, "Ci neupeugah ubak kamoe ateueh dasai peue Droeneueh peubuet banmandum nyoe? Soe nyang bri haknyan ubak Droeneueh?"

³ Geujaweueb lé Isa, "Ulôn keuneuk tanyong leubeh ilée ubak gata. Ci gata peugah ubak Ulôn,

⁴ Nabi Yahya geupumanö gob ngon hak soe? Ngon hak Allah atawa manusia?"

⁵ Teuma laju awaknyan jimeurok pakat, "Meunyoë tapeugah, 'Ngon hak Allah,' gobnyan jeuet geupeugah, 'Meunyoë meunan, pakon gatanyoe hana tapeucaya ubak gobnyan?'

⁶ Teuma meunyoë tapeugah 'ngon hak manusia,' banmandum ureuëng jigeulawa tanyoe ngon batée, sabab awaknyan jipeucaya bahwa Nabi Yahya na kheueh sidroe Nabi."

⁷ Dan awaknyan laju jijaweueb, "Hana kamoe teupeue."

⁸ Dan Isa laju geupeugah ubak awaknyan, "Meunyoë meunan Ulôn pih hana Ulôn peugah keu gata ngon hak soe Ulôn peubuet banmandum nyoe."

⁹ Isa laju geucalitra ubak ureuëng nyan, miseue laén lagéenyoe, "Na sidroe ureuëng nyang jipula saboh keubeueng tanoh keu lampôh anggô. Lampôh jih nyan laju jipeusiwa bak padub droe ureuëng nyang buet jih cit tukang meulampôh, óh lheueh nyan di ureuëng po lampôh nyan laju jijak bungka u teupat laén dan tinggai di nanggroë gobnyan lam timpo nyang treb.

¹⁰ Óh katrok watée boh anggô nyan teupot, di ureuëng po lampôh anggô nyan laju jiyuejak peulayan jih keu jijak lakée jeumba jih bak ureuëng nyang siwa lampôh jih nyan. Teuma lé ureuëng siwa lampôh nyan laju jipoh peulayan nyan dan jiyuewoë ngon jaroe soh.

¹¹ Dan lé ureuëng po lampôh nyan jiyuejak teuma peulayan jih nyang laén, saban cit lagée peulayan nyang phon peulayan nyoe pih jipoh ngon jihina lé ureuëng siwa lampôh anggô nyan, dan jiwoë ngon jaroe soh.

¹² Óh lheueh nyan ureuëng po lampôh nyan jiyuejak teuma peulayan jih nyang keu lhée. Dan peulayan nyan pih laju jipoh óh lheueh nyan jitiek uluwa pageue lampôh nyan.

¹³ Akhé jih ureuëng po lampôh nyan laju jipeugah, 'Peu nyang harôh lôn peusaneut ateueh awaknyan? Bah lôn yuejak aneuëk nyang paleng lôn gaséh. Pasti aneuëk ulôn nyan jihoreumat lé awaknyan!'

¹⁴ Teuma lé awak nyang siwa lampôh nyan meunan jingieng aneuëk ureuëng po lampôh keudroe nyang jak bak jih, awaknyan laju jimarit sabe keudroe-droe, 'Nyoeapat jih ahli waréh po lampôh nyoe. Jak tapoh maté jihnyan, mangat tanyoe jeuet tateumé atra warésan jihnyan.'

¹⁵ Teuma lé awaknyan laju jibahue aneuëk ureuëng po lampôh nyan uluwa pageue dan laju jipoh maté aneuëk nyan." Dan laju geupeugah lé Isa, "Nyan, meunyoë ureuëng po lampôh nyan jiwoë, peue nyang harôh jipeubuet ateueh ureuëng-ureuëng nyang siwa lampôh jihnyan?"

¹⁶ Pasti nyang po lampôh teuka dan jipoh maté banmandum ureuëng nyang siwa lampôh jih nyan, dan jijok lampôh anggô nyan ubak ureuëng siwa nyang laén." Banjideungoe haba nyan, jipeugah kheueh lé ureuëng ramé nyan ubak Isa, "Hana sagai-sagai!"

¹⁷ Isa geungieng ateueh awaknyan dan laju geupeugah, "Meunyoë meunan, keupeuguna jih ayat Alkitab nyoe? 'Batée nyang hana jipeuguna lé utôh rumoh, batée nyan ka jeuet keu batée nyang phon.'

¹⁸ Soe mantong ureuëng nyang reubah ateueh batée nyan jihnyan hanco; dan soemantong nyang jitimpok lé batée nyan laju teugileng jeuet keu abée."

¹⁹ Gurée-gurée agama dan lmeum-imeum ulée jiteupeue bahwa miseue-miseue nyang geupeugah lé Isa nyan rhot ateueh jih. Lé sabab nyan awaknyan kana niet keuneuk drob gobnyan watée nyan cit, teuma awaknyan teumakot keu ureuëng ramé.

²⁰ Dan awaknyan laju jimita watée nyang paih. Awaknyan laju jisugok ureuëng laén

mangat jitem meupeurangoe lagée ureuëng meupeurangoe nyang ikhlaih, dan jiyue bak ureuëng nyan mangat jijeubak ngon mubagoe seumeu-eue ngon teumanyong, mangat awaknyan na rot jiseurah gobnyan ubak wewenang keukuasaan gubunur.

21 Teuma lé ureuëng-ureuëng nyang ka keunong suléng nyan laju jipeugah ubak Isa, "Bapak Gurée, kamoe muteupeu bahwa mandum nyang Bapak peubeuet keu kamoe nyan beutôi. Dan kamoe pih kamoe teupeu bahwa Bapak neupeurunoe kamoe ngon cara trok trang keuhai keuheundak Allah sabab Bapak hana neupeubeda manusia.

22 Ngon sabab nyan ci Bapak peugah ubak kamoe, meunurot peuratoran agama tanyoe, peu kheueh jeuet tabayeue cukée ubak Kaisar atawa hana?"

23 Dan Isa geuteupeue akai awaknyan nyang lisék nyan. Sabab nyan laju geupeugah,

24 "Cipeuleumah ubak ulôn saboh keupeng péng pirak. Gamba dan nan soe kheueh nyang na bak péng nyoe?" "Gamba dan nan Kaisar!" jaweueb awaknyan.

25 "Meunyo meunan," kheun Isa ubak awaknyan, "Jok kheueh keu Kaisar, peue nyang atra Kaisar dan ubak Po teu Allah, peu nyang atra Allah."

26 Dan nyata that dikeue ureuëng ramé nyan pih awaknyan hana jiteumé buet Isa nyang salah. Awaknyan seungab mantong dan kagum ateueh peue-peue nyang ka geujaweueb lé Isa nyan.

27 Na padubdroe nibak gulongan ureuëng Saduki jijak meurumpok ngon Isa. (Awaknyan na kheueh peureute ureuëng nyang meupeundapat bahwa ureuëng nyang ka maté hana udeb le.) Awaknyan jitanyong bak Isa,

28 "Bapak Gurée, Nabi Musa geutuléh huköm lagée nyoe keu geutanyoe: Meunyo sidroe ureuëng agam maté dan ureuëng nyan hana jitinggai aneuëk, syedara ureuëng nyan harôh jimeukawen ngon inong balée nyan mangat jeuet jibri keuturonan keu ureuëng nyang ka maté nyan.

29 Ka kheueh na tujoh droe ureuëng meusyedara adoe ngon aduen. Nyang tuha jimeukawen, óh lheueh nyan maté hana jitinggai aneuëk.

30 Óh lheueh nyan nyang keudua meukawen ngon inong balée nyan, dan ureuëng nyan pih maté hana jitinggai aneuëk.

31 Hai nyang lagée nyan rhot teuma ateueh syedara jih nyang keu lhée dan sampoe ubak nyang keutujoh.

32 Dan akhé jih ureuëng inong nyan pih meuninggai donya.

33 Óh uroe dudoe watée ureuëng maté teupeu-udeb lom teuma, peurumoh soe kheueh ureuëng inong nyan? Sabab bantuujoh droe adoe aduen nyan ka jimeukawen ngon ureuëng inong nyan."

34 Geujaweueb lé Isa, "Ureuëng udeb bak saát nyoe jimeukawen,

35 teuma ureuëng-ureuëng nyang patôt teupeubeudôh óh ka lheueh maté, dan udeb bak jamén nyang teuma teuka, awaknyan hana meukawen.

36 Keuadaan awaknyan lagée malaikat, dan hana jitem maté. Awaknyan na kheueh aneuëk-aneuëk Allah, sabab awaknyan ka teupeubeudôh keula-i nibak maté.

37 Nabi Musa keudroe ka geupeugah ngon trang that bahwa ureuëng maté teuma geupeubeudôh lom teuma. Lam tulésan gobnyan keuhai tamah meuduro nyang hu nyan gobnyan geupeugah bahwa Tuhan sibagoe 'Allah Nabi Ibrahim, Allah Nabi Ishaq dan Allah Nabi Yakub'.

38 Nyan, deuh nyata, bahwa Allah nyan bukon Allah ureuëng maté! Allah ureuëng-ureuëng nyang mantong udeb! Sabab, keu Allah kheueh banmandum ureuëng udeb."

39 Na padubdroe gurée agama laju jipeugah, "Nyang geujaweueb lé Bapak Gurée nyan jroh lumpah na."

- ⁴⁰ Sabab nyan awaknyan hana jijeuet teumanyong sapeue pih ubak Isa.
- ⁴¹ Isa geutanyong ubak awaknyan, "Pakriban kheueh jeuet teupeugah bahwa Raja nyang ba Seulamat nyan keuturonan Nabi Daud?
- ⁴² Padahai Nabi Daud keudroe ka geupeugah lam kitab Zabur, 'Tuhan meufeureuman ubak Tuhan Lôn: Duek kheueh blaih uneuen Lôn,
- ⁴³ sampoe Lôn peujeuet banmandum musoh-musoh Gata taklok ubak Gata.'
- ⁴⁴ Teuma, meunyoe Nabi Daud geupeugah Raja nyang ba seulamat nyan 'Tuhan', pakriban mungken Gobnyan keuturonan Nabi Daud?"
- ⁴⁵ Teungoh ureuëng ramé nyang na disinan jideungoe Isa geupeugah haba, gobnyan laju geupeugah ubak murit-murit Geuh,
- ⁴⁶ "Beu até-até kheueh keu gurée-gurée agama. Awaknyan galak jijak-jak ngon bajée jubah nyang panyang, dan galak jihoreumat lé gob lam pasai-pasai. Awaknyan galak keu teupat nyang teuhoreumat meunyoe jijak u rumoh iébadat dan bak teupat-teupat ureuëng khanuri.
- ⁴⁷ Buet awaknyan teumipée dan jipeungeuet inong-inong balée sira jireupah rumoh inong balée nyan. Dan jeuet jisöm-söm buet jih nyang jeuhet nyan, awaknyan jimeudoá panyang-panyang! Huköman ateueh awaknyan óh uroe dudoe brat lumpah na!"

CHAPTER 21

Lam Baét Tuhan, Isa geukalon ureuëng-ureuëng jipeutamong péng lam baluem peuseumahan.

- ² Na cit geukalon sidroe inong balée nyang biet-biet gasien ngon papa, jipeutamong dua boh keupeng péng teumaga lam baluem nyan.
- ³ Laju geukheun lé Isa, "Deungoe ulôn peugah: Inong balée nyang gasien nyoe jipeutamong leubeh jai nibak nyang laén.
- ⁴ Sabab awaknyan jibri banmandum nyang leubeh nibak hareuta jih. Teuma meunyoe inong balée nyoe, bah pih gasien ngon papa, jibri banmandum nyang na bak jihnyan nyang jipeureulée keu udeb jih keudroe."
- ⁵ Na ureuëng-ureuëng jimeututoe keuhai padubna jroh jih Baét Tuhan nyang teuhias ngon batée nyang gét-gét dan ngon barang-barang nyang teupeuseumah keu Po teu Allah. Dan Isa laju geupeugah ubak awaknyan,
- ⁶ "Singoh na watée jih, banmandum nyang gata ngieng nyoe teuma teureuloh; hana meusi aneuëk batée pih nyang na disinoe nyang tinggai bak teupat jih!"
- ⁷ Awaknyan jitanyong bak Isa, "Bapak Gurée, pajan hainyan teuma teujadi? Dan peu kheueh tanda-tanda jih bahwa katroh saát jih hainyan ji teuka?"
- ⁸ Geupeugah lé Isa, "Até-até kheueh, bék sampoe gata keunong tipée. Jai that manusia jiteuka ngon cara jipeuguna nan Ulôn, dan laju jipeugah lagée nyoe, 'Ulôn kheueh jihnyan!' dan 'Katrok watée jih.' Dan peue mantong nyang jipeugah lé awaknyan bék kheueh gata peunyoe dan bék gata seutôt awaknyan.
- ⁹ Meunan cit bék gata takot meunyoe gata deungoe haba muprang dan ureuëng beurontak. Banmandum nyan keubiet harôh teujadi leubeh ilée. Dan nyan bukon tanda bahwa donya nyoe ka trok watée keuneuk kiamat."
- ¹⁰ Dan óh lheueh nyan Isa laju geupeugah lom tutoe haba Gobnyan, "Bansa nyang saboh teuma jimuprang ngon bansa nyang laén dan nanggroë nyang saboh teuma jijak prang nanggroë nyang laén.

- ¹¹ Dipatmantong na teujadi geumpa bumoe nyang paleng hebat, bala musém deuk dan bala peunyakét. Teuma teuka hai-hai nyang paleng teumakot dan meugrúm-grúm su meutaga ateuh langét.
- ¹² Teuma sigohlom bandum nyan teujadi, gata teuma jidrob dan ji iénanya. Gata laju jiba bak sidang lam rumoh-rumoh iébadat dan jipeutamong lam glab. Meunan cit gata teuma jibahue ukeue raja-raja dan ukeue ureuëng nyang mat kuasa sabab gata taseutôt Ulôn.
- ¹³ Nyan kheueh watée jih nibak gata keu gata peusampoe Haba Gét nibak Allah.
- ¹⁴ Dan cok kheueh teukat nyang bulat bahwa gata hana khawate keuhai peue nyang harôh gata peugah keu teubila droe.
- ¹⁵ Ulôn keudroe teuma ulôn bri ubak gata tutoe haba dan keubijaksanaan nyan, sampoe hana meusidroe pih nibak musoh-musoh gata hase jilawan atawa jisanggih peue nyang gata peugah.
- ¹⁶ Gata teuma jikhianat lé ma ngon yah gata, lé syedara-syedara gata, lé waréh kawöm gata dan lé rakan-rakan gata. Siladum nibak gata laju jipoh maté lé awaknyan.
- ¹⁷ Gata teuma jibanci lé mandum ureuëng sabab gata murit Ulôn.
- ¹⁸ Bah pih meunan meusiôn ôk nyang na bak ulée gata hana gadôh.
- ¹⁹ Meunyoe gata meuteun dan saba, gata teuma seulamat."
- ²⁰ "Meunyoe gata takalon Yerusalem ka jikeupông lé tantra, gata laju tateupeue bahwa banda nyan hana treb le teuma hanco.
- ²¹ Bak watée nyan ureuëng nyang na tinggai di Yudea harôh jiplueng u gunong-gunong. Ureuëng nyang na tinggai lam banda harôh jitinggai banda nyan, dan ureuëng nyang na diluwa banda bék jitamong lam banda.
- ²² Sabab bak uroe-uroe nyang lagée nyan na kheueh uroe 'Uroe-uroe teupeu rhot Huköman'. Deungon na lagée nyan ka teujadi lagée peue nyang ka teutuléh lam Alkitab.
- ²³ Lumpah that peudeh watée teuka uroe nyan keue ureuëng inong nyang teungoh mume, dan meunan cit mak nyang mantong jipeumom sinyak! Nanggroe nyoe teuma jiteuka ázeb nyang paleng parah, dan Tuhan laju geuhuköm bansa nyoe.
- ²⁴ Na nyang geuhuköm ngon peudeueng, na cit nyang ba sibagoe ureuëng keunong teuen u nanggroë-nanggroë ureuëng laén; dan ureuëng-ureuëng nyang hana jituri Allah teuma jigiloe-giloe Yerusalem sampoe án habéh watée nyang ka geupeuteuntée lé Tuhan keu awaknyan."
- ²⁵ "Eunteuk, bak mata uroe, buleuen dan bintang-bintang teuma leumah tanda-tanda. Ateuh bumoe, bansa-bansa teuka teumakot, yo ngon bingong watée jiteuka geulanteue ngon gulumbang laôt.
- ²⁶ Manusia teuma teuka teumakot siteungoh maté watée jihadab peue nyang teuma teujadi bansigom donya nyoe, sabab nyang mat kuasa ateuh angkasa raya laju jiteuka karu ngon teueng bayeueng.
- ²⁷ Bak watée nyan kheueh Aneuëk Manusia teuma teuka lam awan ngon kuasa keumuliaan nyang rayeuk.
- ²⁸ Meunyoe hai-hai nyan ka jipeuphon teujadi, beudôh kheueh dan beuôt kheueh ulée gata, sabab sikeujab teuk gata teuma teupeuseulamat."
- ²⁹ Dan Isa laju geucalitra bak awaknyan miseue nyang laén, "Ngieng kheueh ateuh bak ara dan banmandum bak kayée nyang laén.
- ³⁰ Meunyoe pucok-pucok jih ka jipeuphon deuh teukalon, gata tateupeue bahwa musém khueng karab teuka.
- ³¹ Meunan cit meunyoe gata ngieng hai-hai nyan teujadi, gata teuma tateupeue bahwa Po teu Allah deungon reujang that geumat peurintah sibagoe Raja.

- ³² Butateupeue kheueh, bahwa hai-hai nyan lagée nyan teuma teujadi sigohlom ureuëng-ureuëng nyan udeb bak watée nyoe teuma maté banmandum.
- ³³ Langét ngon bumoe teuma hanco, teuma haba nyan Ulôn peugah teutab na siumu masa."
- ³⁴ "Jaga kheueh droe gata, bék laloe gata ngon gata teugok ié kreueh dan meupoya-poya hana meuteuntée, atawa laloe gata pike keuhai-hai udeb gata, sampoe gata hana siab watée uroe nyan teuka ngon hana teusangka-sangka.
- ³⁵ Sabab Uroenyan teuma jiteuka lagée peurangkab keumandum ureuëng nyan na ateueh rhung bumoe nyoe.
- ³⁶ Meujaga-jaga kheueh, dan meudoá kheueh sabe mangat gata hase gata hadab banmandum hai nyan teuma teujadi dan gata hase tajakmeuhadab ngon Aneuëk Manusia."
- ³⁷ Isa geuseumeubeuet nibak Baét Tuhan watée uroe, dan óh watée malam Gobnyan laju geujak u Bukét Zaiton laju geutinggai nibak teupat nyan.
- ³⁸ Tieb-tieb beungoh banmandum ureuëng jijak ubak Baét Tuhan keu jijak deungoe Isa geuseumeubeuet.

CHAPTER 22

Peurayaan Ruti Hana Meuragoe nyan teupeunan Paskah that.

- ² Imeum-imeum ulée ngon gurée-gurée agama teungoh jimita rot pakriban cara keu jikeuneuk poh maté Isa ngon cara seungab-seungab, sabab awaknyan jitakot keu ureuëng ramé.
- ³ Óh lheuehnyan lblih jitamong lam Yudas nyan teuhôi Iskariot, Iskariot nyan na kheueh sidroe lamkawan murit Isa nyan dua blaih droe.
- ⁴ Sabab nyan Yudas laju jijak meurumpok dan jimeurokpakat ngon Imeum-imeum ulée dan ulée-ulée kawan nyan kawai Baét Tuhan keuhai pakriban cara jiteumé jok Isa ubak awaknyan.
- ⁵ Awaknyan galak that-that dan jimeujanji teuma jibri péng keu Yudas nyan.
- ⁶ Yudas pih ka situju dan laju jipeuphon mita rot pakriban cara mangat Isa jiteumé jok bak awaknyan, hana jiteupeu lé ureuëng laén.
- ⁷ Dan trok kheueh watée jih teupeuna peurayaan Ruti Hana Meuragoe dan bubiri keu peunajoh Paskah laju teusie.
- ⁸ Teuma lé Isa laju geuyue ubak Petrus ngon Yahya, "Gata jak laju peusiab peunajoh Paskah keu geutanyoe."
- ⁹ "Dipat nyan Bapak meuheuet mangat atra nyan kamoe peusiab?" jitanyong lé awaknyan.
- ¹⁰ Geujaweueb lé Isa, "Bak watée gata tatamong lam banda, na sidroe ureuëng agam nyan teungoh jiba ié lam calueng laju meurumpok ngon gata. Dan gata seutôt laju ureuëng nyan u rumoh nyan jijak,
- ¹¹ dan gata peugah laju ubak ureuëng po rumoh nyan: Gurée geupeugah, 'Dipat kheueh teupat keu murit-murit Ulôn dan Ulôn makheun peunajoh Paskah?'
- ¹² Ureuëng po rumoh nyan laju jitunyok ubak gata saboh ruweueng kama ateueh nyan luwah ngon raya, kama nyan ka teupeuleungkab ngon peurabot. Dan gata peusiab kheueh banmandum nyan ulôn peugah bak teupat nyan."
- ¹³ Dan geujak kheueh laju Petrus ngon Yahya, dan laju meurumpok banmandum paih that

lagée nyang geupeugah lé Isa. Awaknyan pih laju jipeusiab peunajoh Paskah nyan.

14 Óh ka troh watée jih peunajoh Paskah nyan teumakheun, Isa geuduek ngon banmandum murit geuh bak teupat peujamé.

15 Dan laju geupeugah ubak murit geuh, "Ulôn meuheuét that keuneuk makheun peunajoh Paskah nyoe meusigoe ngon gata sigohlom ulôn meudeurita!

16 Sabab, peucaya kheueh: Ulôn hana teuma lôn pajoh le nyang nyoe sampoe makna nibak peujamé suci nyoe teupeusampoe lam Donya Barô Allah."

17 Óh lheuëh nyan Isa geubeuôt piala nyang meuasoe ié anggô nyan, laju geumeudoá syukoe ubak Po teu Allah, óh lheuëh nyan geupeugah, "Cok kheueh nyoe, dan jok-jok kheueh keu awaknyan;

18 kareuna beutateupeue kheueh: phon bak saát nyoe hana teuma ulôn jieb le ié anggô nyoe sampoe trok Allah ka geumat kuasa deungon sipeunoh jih."

19 Óh lheuëh nyan Isa laju geucok ruti. Dan óh ka lheuëh geumeudoá syukoe ubak hadhirat Allah, laju geupriek-priek ruti nyan ngon jaroe Gobnyan dan geujok-jok laju ubak murit-murit Geuh sira geupeugah, "Nyoe kheueh tuboh Ulôn Nyang teubie keu gata. Peubuet kheueh lagée nyoe mangat gata ingat Ulôn."

20 Meunan cit óh ka lheuëh makheun, laju geujok piala nyang meuasoe ié anggô nyan ubak awaknyan sira geupeugah, "Piala nyoe na kheueh janji Po teu Allah nyang barô, nyang ka teupeusah ngon darah ulôn -- darah nyang teuroe keu gata."

21 "Dan gata ngieng kheueh! Ureuëng nyang khianat Ulôn na disinoe meusajan ngon Ulôn!

22 Aneuëk Manusia keubiet teuma maté lagée nyang ka geupeuteuntée lé Po teu Allah; teuma cilaka kheueh ureuëng nyang khianat Gobnyan!"

23 Dan awaknyan laju jiteumanyong sabe keudroe-droe, soe lamkawan awaknyan nyang peubuet hainyan.

24 Lamkawan murit-murit Isa laju jimeudakwa sabe keudroe-droe keuhai soe lamkawan awaknyan teuaggab nyang paleng rayeuk.

25 Isa geupeugah ubak awaknyan, "Raja-raja bansa nyang hana jituri ubak Po teu Allah jisékسا rakyat jih, dan nyang mat-mat kuasa jipeugah 'Nyang lindong Rakyat'.

26 Teuma gatanyoe hana jeuet lagée nyan. Sikeubit jih, ureuëng nyang paleng rayeuk lamkawan gata harôh beujeuet nyang paleng ubit, dan peumimpén harôh beujeuet lagée peulayan.

27 Soe kheueh nyang paleng rayeuk: ureuëng duek makheun bak meuja, atawa ureuëng nyang peutimang gobnyan? Teuntée ureuëng nyang duek nyan. Teuma di Ulôn na lamkawan gata sibagoe peulayan.

28 Lam peue-peue mantong Ulôn nyoe sosah, gata sabe na meusajan ngon Ulôn.

29 Lagée Bapak ka geubri ubak Ulôn hak keu Ulôn mat peurintah, meunan cit Ulôn teuma Lôn bri hak nyan keu gata.

30 Deungon lagée nyan gata jeuet meumangat-mangat ngon Ulôn bak watée Ulôn jeuet keu Raja. Dan gata teuma gata duek ateueh dua blaih boh takhta keu gata peurintah ateueh dua blaih boh sukée bansa Israel."

31 "Simon, Simon, deungoe kheueh nyoe! Iblih ka teubri idhin keu jiujoë gatanyoe; lagée gandom teupeu aséng nibak kulét sampoe nyang gét teupeu aséng nibak nyang brok.

32 Teuma Ulôn ka Lôn meudoá keu gata, hei Simon, mangat iman gata bék cupa. Dan meunyoë gata katagisa ubak Ulôn, gata harôh tapeukong bubena syedara-syedara gata."

33 Jijaweueb lé Petrus, "Tuhan, ulôn kasiab lôn tamong lam glab meusajan-sajan ngon Tuhan!"

- 34 "Peucaya kheueh hei Petrus," kheun Isa, "sigohlom manök jiku-uék uroenyoe, gata ka lhée goe gata iengkeue keu Ulôn."
- 35 Óh lheueh nyan Isa geupeugah ubak awaknyan, "Yoh watée dilée, watée Ulôn kirém gata deungon hana Lôn bri idhin gata ba dompet, baluem atawa sipatu, peu kheueh gata na kureueng sapeue-sapeue?" "Hana!" jaweueb awaknyan.
- 36 "Teuma jinoenyoe," kheun Isa, "Soe nyang na dompet atawa baluem, atranyan harôh jiba sajan; dan soe nyang hana meupeudeueng, harôh jipeubloe jubah jih keu jibloe peudeueng.
- 37 Sabab, peucaya kheueh, ayat Alkitab nyang na teutuléh lagée nyoe, 'Gobnyan jianggab lagée sidroe ureuëng jeuhet,' harôh teujadi ateueh droe Ulôn. Sabab peue nyang teutuléh lam Alkitab keuhai Ulôn teungoh teujadi bak watée nyoe."
- 38 "Tuhan," kheun murid-murit Isa, "Kalon kheueh, disinoe na dua boh peudeueng." "Ka kheueh!" jaweueb Isa.
- 39 Isa laju geutinggi banda dan geujak teuma u Bukét Zaiton, dan murid-murit Gobnyan pih na jijak sajan ngon Gobnyan.
- 40 Watée ka trok bak teupat nyan, laju geupeugah ubak awaknyan, "Meudoá kheueh mangat gata bék meudesya meunyoé gata ji-ujoe."
- 41 Óh lheuehnyan Gobnyan laju geujak leubeh jiôh bacut nibak awaknyan, na kira-kira jiôh jih éuet batée teugeulawa, óh trok keunan laju geumeuteuôt sira geumeudoá,
- 42 "Bapak," kheun Gobnyan, "Meunyoé jeuet, neupeujiôh kheueh nibak Ulôn peundeuritaan nyang harôh Ulôn rasanyoe. Teuma bék kheueh meunurot lakée Ulôn, teuma meunurot lakée Bapak mantong."
- 43 Sidroe malaikat geujak ubak Gobnyan laju geupeuteuga Gobnyan.
- 44 Isa lumpah that meudeurita baten geuh seuingga Gobnyan seumaken khusyuék geumeudoá. Reuôh gobnyan lagée darah meutreb-treb roe bak tanoh.
- 45 Óh ka lheueh seuleusoe geumeudoá, Isa laju geugisa ubak murid-murit geuh. Laju geungieng awaknyan banmandum ka habéh teungét sabab lumpah that seudeh.
- 46 Laju geupeugah ubak awaknyan, "Pakon gata teungét? Beudôh kheueh dan meudoá kheueh mangat gata hana keunong cubaan."
- 47 Teungoh Isa mantong geumeututoe disinan, teuka kheueh ubak gobnyan saboh kawan ureuëng. Awaknyan nyang teuka nyan jipimpén lé Yudas, sidroe lamkawan murid Isa. Óh lheuehnyan Yudas laju jijak ubak Isa dan jicôm Gobnyan.
- 48 Teuma Isa laju geupeugah ubak jihnyan, "Yudas, peu kheueh ngon gata côm nyan gata keuneuk khianat ateueh Aneuëk Manusia?"
- 49 Watée murid-murit Isa nyang na disinan jingieng peue nyang teujadi, awaknyan jipeugah, "Tuhan, kamoe heuntam mantong ngon peudeueng!"
- 50 Dan watée nyan cit sidroe lamkawan murid Isa laju jisuet peudeueng ngon peudeueng nyan laju jiheuntam ateueh sidroe hamba imeum agong sampoe punyueng blaih uneuen ureuëng nyan putôh.
- 51 Dan Isa laju geupeugah, "Ka kheueh!" Laju geumat punyueng ureuëng nyan dan watéenyang pih ka puléh.
- 52 Óh lheueh nyan Isa laju geupeugah ubak lmeum-imeum ulée Panglima-panglima nyang kawai Baét Tuhan, meunan cit peumimpén-peumimpén Yahudi nyang teuka keunan keu jijak drob Gobnyan, "Peu kheueh Ulôn nyoe ureuëng jeuhet, sampoe gata tateuka keunoe ngon peudeueng dan kayée puntông keu gata jakdrob Ulôn?
- 53 Tieb-tieb uroe Ulôn nyoe na meusajan gata lam Baét Tuhan, hana gata drob Ulôn. Teuma nyoe kheueh watée jih gata meutindak, watée kuasa itam kajimat kuasa."

- ⁵⁴ Awaknyan jidrob Isa dan jiba laju u rumoh imeum agong. Petrus jiseutôt rot jiôh.
- ⁵⁵ Bak teungoh-teungoh leuen rumoh nyan apui puron ka awai jipeuhu dan Petrus laju jijakduek bak binéh apui nyan ngon ureuëng-ureuëng nyang teungoh meu adeueng disinan.
- ⁵⁶ Sidroe ureuëng inong peulayan nyang na disinan laju jingieng Petrus teungoh meu adeueng bak binéh apui puron nyan; óh lheueh nyan laju jipeugah ubak Petrus, "Ureuëng nyoe bunoe na ulôn ngieng meusajan-sajan ngon Isa!"
- ⁵⁷ Teuma Petrus ji-iengkeue sira jibantah dan jipeugah lagée nyoe, "Ulôn sagai-sagai hana lôn turi keu ureuëng nyan!"
- ⁵⁸ Hana treb teuma óh lheueh nyan, na teuma sidroe teuk ureuëng laén jikalon Petrus dan laju jipeugah, "Hana salah le, gata na kheueh sidroe lamkawan ureuëng nyan!" Jijaweueb lé Petrus, "Bukon, kon ulôn!"
- ⁵⁹ Na teuma sijeuem óh lheueh nyan, na teuma sidroe teuk ureuëng laén ngon su nyang teuga laju jipeugah, "Ka beutôi ureuëng nyoe murit Isa, sabab jih nyoe pih ureuëng Galilea!"
- ⁶⁰ Jaweueb Petrus, "Peue nyang gata meukeusut, ulôn hana lôn teupeu!" Watée nyan cit teuma, teungoh Petrus mantong jipeugah haba, manök laju jiku uéuk.
- ⁶¹ Isa pih laju geupaleng dan geungieng ateueh Petrus. Dan Petrus laju teuingat Tuhan nyang ka lheueh geupeugah ubak gobnyan, "Sigohlom manök jiku-uék uroe nyoe, gata lhée goe gata iengkeue keu Ulôn."
- ⁶² Dan jiteubiet kheueh laju Petrus nibak teumpat nyan sira jimoe musôk-musôk.
- ⁶³ Ureuëng-ureuëng nyang teungoh keumiet Isa nyang na disinan, laju jihina ngon jipeumeuéun-meuéun dan jipoh Isa.
- ⁶⁴ Mata Gobnyan laju jitôb sira jitanyong ubak Gobnyan, "Ci peugah soe nyang poh gata?"
- ⁶⁵ Dan jai that tutoe haba nyang laén nyang sifeuet jih meuhina nyang jituju ubak Isa.
- ⁶⁶ Óh watée beungoh, mandum peumimpén Yahudi, mandum Imeum-imeum ulée, mandum gurée-gurée agama ka meusapat, dan Isa laju jiba ukeue Mahkamah Agama awaknyan.
- ⁶⁷ "Peugah laju ubak kamoe," kheun awaknyan, "peue kheueh Gatanyoe Raja nyang ba Seulamat?" Geujaweueb lé Isa, "Bah kheueh nyan Ulôn peugah ubak gata, teuma gata teutab hana tapatéh.
- ⁶⁸ Dan meunyoe ulôn teumanyong ubak gata, gata teutab hana tatem jaweueb.
- ⁶⁹ Teuma phon saát nyoe, Aneuëk Manusia teuma geuduek blaih uneuen Allah Nyang Mahakuasa."
- ⁷⁰ Awaknyan banmandum jipeugah, "Meunyoe meunan, Gatanyoe Aneuëk Allah?" Geujaweueb lé Isa, "Lagée nyan gata kheun."
- ⁷¹ Dan awaknyan laju jipeugah, "Hana peureulée lé saksi! Tanyoe ka tadeungoe nibak babah jih keudroe!"

CHAPTER 23

Banmandum ureuëng nyang na lam teumpat sidang nyan jidong, dan Isa laju jiba ukeue Pilatus.

² Nibak teumpat nyan awaknyan laju jipeuphon tudoh gobnyan. Awaknyan jipeugah lagée nyoe, "Kamoe teumé ureuëng nyoe teungoh jipeusisat rakyat. Ureuëng nyoe jipeusuna

rakyat mangat rakyat bék jibayeue cukée ubak Kaisar, sabab jipeugah jihnyan na kheueh, sidroe raja."

³ Dan Pilatus laju jitanyong ubak Isa, "Peu kheueh beutôi gata raja ureuëng Yahudi?" Geujaweueb lé Isa, "Lagée nyan kheueh kheun gata."

⁴ Dan laju jipeugah lé Pilatus ubak Imeum-imeum ulée ngon ureuëng ramé nyang na disinan, "Hana lôn teumé sapeue pih peue nyang ka jipeubuet salah lé ureuëng nyoe sampoe harôh ulôn huköm."

⁵ Teuma awaknyan laju jipaksa, "Deungon meuneubeuet nyang jipeurunoe, ureuëng nyoe ka jipeusuna ureuëng bansaboh Yudea; phon-phon that di Galilea, dan watée nyoe ka trok keunoe."

⁶ Watée jideungoe hai nyan lé Pilatus, laju jitanyong, "Peue kheueh ureuëng nyoe ureuëng Galilea?"

⁷ Óh ka lheueh teubri tée bahwa Isa asai jih dimiyueb keukuasaan Herodes, Pilatus laju jikirém Isa ubak Herodes, nyang yoh watée nyan na teuma di Yerusalem.

⁸ Herodes galak lumpah na watée jingiang Isa, sabab katreb that jideungoe keuhai Gobnyan dan meuheuét that keuneuk jikalon Gobnyan. Jihnyan that jimeuharab mangat hase jikalon Isa geupeubuet buet nyang ajaéb.

⁹ Sabab nyan kheueh Herodes jai that jiteumanyong ubak Gobnyan, teuma Isa sagai-sagai hana geutem jaweueb.

¹⁰ Imeum-imeum ulée dan gurée-gurée agama pih na meuhadab disinan dan jitudôh Isa deungon teumudoh nyang brat-brat.

¹¹ Herodes dan sipa-i-sipa-i jih ji-ejek ngon jihina Isa, laju jipeungui bak gobnyan peukayan keurajeuen, óh lheueh nyan jikirém keula-i Gobnyan ubak Pilatus.

¹² Bak uroenyan cit teuma Herodes ngon Pilatus, nyang yoh awai jimeumusoh óh lheueh nyan ka gét lom teuma.

¹³ Pipaltus laju jipeusapat bubena Imeum-imeum ulée, bubena peumimpén, dan rakyat,

¹⁴ laju jipeugah ubak awaknyan, "Gatanyoe ka taba ureuëng nyoe ubak ulôn dan gata peugah jihnyoe ka jipeusisat rakyat ba. Jinoenyoe dikeue gata ureuëng nyoe ka ulôn pareksa, teuma hana ulôn teumé mubacut pih buet nyang jeuhet nyang ka jipeubuet lé ureuëng nyoe.

¹⁵ Herodes pih meunan cit peundapat jih, sabab jihnyan ka jikirém lom teuma Isa nyoe ubak kamoe. Ureuëng nyoe hana jipeubuet mubacut pih nyang patôt jihnyoe teuhuköm maté.

¹⁶ Lé sabab nyan ulôn seunuét ureuëng nyoe óh lheueh nyan ulôn peuleueh."

¹⁷ Bak tieb-tieb teuka watée peurayaan Paskah, Pilatus harôh jipeuleueh sidroe ureuëng huköman keu rakyat.

¹⁸ Banmandum ureuëng nyang na meugumpôi disinan laju jikuk, "Poh maté ureuëng nyan! Peuleueh laju Barabas keu kamoe!" (

¹⁹ Barabas jipeutamong lam glab sabab jih nyan kajipeubuet salah ngon cara jipeubuet beurontak nyang teujadi lam banda dan sabab jipoh maté ureuëng laén.)

²⁰ Pilatus jitem peuleueh Isa, sabab nyan kheueh jipeugah sigoe teuk bak ureuëng ramé nyan.

²¹ Teuma awaknyan laju jikuk, "Saleb laju Jihnyan! Saleb laju Jihnyan!"

²² Dan keu nyang keu lhée goe jih Pilatus jipeugah bak awaknyan, "Teuma peue salah Gobnyan? Ulôn hana lôn teumé mubacut pih peu buet nyang ka salah jipeubuet, dan nyang patot Gobnyan nyoe harôh teuhuköm ngon huköman maté! Ulôn teuma lôn seunuét Gobnyan dan óh lheueh nyan laju ulôn peuleueh."

²³ Teuma di ureuëng ramé nyan hana putôh jikuk habéh sineuga mangat Isa beuteusaleb. Dan akhé jih su ureuëng nyang nyang kuk nyan meuhase.

²⁴ Dan Pilatus laju jipeurhot huköman maté ateueh Isa sisuai ngon nyang jilakée lé ureuëng ramé nyan,

²⁵ dan laju jipeuleueh ureuëng nyang awaknyan lakée, na kheueh nyang jipeutamong lam glab sabab ka jipeubuet buet nyang salah ngon cara jipeuna beurontak dan jipoh maté ureuëng laén. Óh lheueh nyan Isa laju jijok bak ureuëng ramé nyan keu jipeubuet ban galak droe jih.

²⁶ Teuma Isa pih laju jiba lé awaknyan. Bak teungoh rot ueh, awaknyan laju meurumpok ngon Simon, nyang asai jih nibak Kirene, nyang teungoh jitamong lam banda. Awaknyan laju jidrob Simon nyan, laju jipaksa ureuëng nyan mangat jigulam kayée saleb nyan dilikot Isa.

²⁷ Jai that-that ureuëng nyang seutôt dilikot Isa -- lamkawan ureuëng nyan na cit ureuëng inong. Ureuëng-ureuëng inong nyan jipeumo sira jipeuba-e Isa.

²⁸ Teuma Isa laju geupaleng ubak awaknyan sira geupeugah, "Hei ureuëng-ureuëng inong Yerusalem! Bék kheueh gata peumoe Ulôn. Gata peumoe kheueh droe gata keudroe dan aneuëk-aneuëk gata.

²⁹ Sabab teuma teuka watée jih manusia jipeugah, 'Meu-untông that-that ureuëng inong nyang hántom na mume, hántom na jimeu aneuëk dan hántom na jipeumom sinyak!'

³⁰ Watée nyan kheueh manusia teuma jipeugah ubak gunong-gunong, 'Hei gunong, rhot kheueh ateueh kamoe!' Dan ubak bukét-bukét jipeugah, 'Hei bukét-bukét, seubée kheueh kamoe!'

³¹ Sabab meunyoe keu bak kayée nyang mantong udeb, manusia jipeubuet lagée nyoe, peuteuma nyang teuma jipeubuet lé awaknyan keu bak kayée nyang ka maté!"

³² Na teuma dua droe ureuëng laén -- mandum duadroe nyan ureuëng jeuhet -- nyang jiba lé awaknyan keu teuhuköm maté meusigoe ngon Isa.

³³ Óh watée troh ubak teupat nyang jibohnan bukét "Bruek ulée", awaknyan laju jisaleb Isa meusigoe ngon mandua droe ureuëng jeuhet nyan -- sidroe blaih uneuen dan sidroe teuk blaih wie Isa.

³⁴ Isa laju geumeudoá, "Ya Bapak, neupeuamphon kheueh awaknyan! Awaknyan hana jiteupeu peue nyang jipeubuet." Peukayan Isa laju jibagi-bagi lamkawan awaknyan ngon cara jiundi.

³⁵ Ureuëng ramé jidong disinan sira meunonton, teungoh peumimpén-peumimpén Yahudi jihina Isa sira jipeugah, "Jihnyoe ka sipeuseulamat ureuëng laén; cuba kheueh jinoe jipeuseulamat droe jih keudroe, meunyoe jihnyan beutôi-beutôi Raja Nyang ba seulamat nyang geupiléh lé Po teu Allah!"

³⁶ Sidadu-sidadu nyang kawai Gobnyan pih jihina Isa. Awaknyan jijak ubak Gobnyan sira jiba ié anggô masam,

³⁷ sira jijok ié anggô nyan jipeugah lagée nyoe, "Meunyoe gata biet-biet raja ureuëng Yahudi, cuba peuseulamat droe Gata!"

³⁸ Nibak paleng ateueh kayée saleb Isa nyan na teutuléh lagée nyoe: "Nyoe kheueh Raja Ureuëng Yahudi."

³⁹ Sidroe ureuëng jeuhet nyang teusaleb meusajan ngon Isa nyan pih jihina Gobnyan. Jipeugah lé ureuëng jeuhet nyang teugantueng bak kayée saleb nyan, "Droeneueh kon Raja nyang Peuseulamat umat manusia? Ngon sabab nyan, cuba kheueh peuseulamat droe Gata meusajan ngon kamoe!"

⁴⁰ Teuma lé ureuëng jeuhet nyang sidroe teuk laju jiseugah rakan Jihnyan sira jipeugah

lagée nyoe, "Peu kheueh gata hana teumakot ubak Po teu Allah? Gata saban lagée Jihnyan teuhuköm maté.

⁴¹ Teuma huköman geutanyoe manduanyoe keubiet ka paih ngon buet nyang tapeubuet. Teuma di ureuëng nyan mubacut pih hana salah!"

⁴² Óh lheueh nyan laju jipeugah lé ureuëng nyan, "Isa, ingat kheueh Ulôn watée droeneueh teuka sibagoe Raja!"

⁴³ "Peucaya kheueh," kheun Isa ubak ureuëng nyan, "Uroenyoe gata na meusajan ngon Ulôn lam syeuruga."

⁴⁴ Kira-kira poh dua blaih cot uroe timang, mata uroe hana meucahya, dan bansaboh nanggroe nyan ka habéh seupôt sampoe poh lhée seupôt.

⁴⁵ Ija Tutôb tingkab nyang na meugantung lam Baét Tuhan beukah dua.

⁴⁶ Dan óh lheueh nyan Isa laju geudumpék ngon su nyang meutaga, "Bapak! Lam jaroe Droeneueh Ulôn seurah droe Ulôn!" Óh ka lheueh geupeugah lagée nyan, Gobnyan pih meuninggai donya.

⁴⁷ Watée jingiang lé pang pasokan peue nyang teujadi, laju jipujoe Allah, dan laju jikheun, "Keubiet that, ureuëng nyoe hana meusalah!"

⁴⁸ Ureuëng ramé nyang na jijak keunan keu jijak meunonton, na cit jingiang peue nyang ka teujadi. Awaknyan banmandum jiwoe ngon até teulah that.

⁴⁹ Dan banmandum rakan Isa, meunan cit deungon ureuëng-ureuëng inong nyang seutôt gobnyan nibak Galilea, jidong jiôh-jiôh dan jikalon banmandum peue nyang ka teujadi nyan.

⁵⁰ Na sidroe ureuëng nan jih Yusuf, ureuëng nyan asai jih nibak banda Arimatea nyang jitamong lam nanggroe Yudea. Ureuëng nyoe sidroe ureuëng gét até dan jihoreumat lé gob, dan ureuëng nyoe teungoh jipreh-preh pajan Po teu Allah geupeu phon peurintah sibagoe Raja. Bah pih ureuëng nyoe anggota Mahkamah Agama, gobnyan hana situju ngon keuputosan dan tindakan nyang ka jicok lé mahkamah nyan.

⁵² Yusuf nyoe jijak meuhadab laju ubak Pilatus mangat jeuet manyét Isa jibri keu geuh.

⁵³ Óh lheuehnyan lé Yusuf nyan laju jipeutron manyét Isa nyang mantong meugantung bak kayée saleb, dan laju jibalot ngon ija lineun sibagoe ija kapan. Óh lheuehnyan manyét Isa nyan laju jipeutamong lam kubu nyang ka lheueh jipeugét lam guha batée -- kubu nyan hántom na lom teupeuguna.

⁵⁴ Uroe nyan na kheueh uroe jeumeuát; dan uroe Sabat rab teupeuphon.

⁵⁵ Ureuëng-ureuëng inong nyang jijak meusigoe ngon Isa nibak Galilea jiseutôt laju Yusuf dan jikalon pat kubu Isa nyan. Meunan cit jingiang lé awaknyan pakriban manyét Isa jikeubah lam kubu nyan.

⁵⁶ Óh lheuehnyan awaknyan laju jiwoe dan jipeusiab laju mubagoe urée dan minyéuk mangat bée keu jiboh minyéuk bak manyét Isa. Bak uroe Sabat, awaknyan laju jipiôh jimubuet sibagoe jitaát keu huköm agama.

CHAPTER 24

Banseuboh that, uroe Aleuhah, ureuëng-ureuëng inong nyan jijak ubak teupat Isa teukubu, sira jiba mubagoe rupa urée dan minyéuk mangat bée nyang ka awaknyan peuna.

² Óh troh awaknyan bak kubu Isa nyan, laju jingiang batée ngon tôb babah kubu nyan ka meugule bak binéh.

³ Dan awaknyan laju jitamong lam kubu nyan, teuma teutab hana jiteumé manyét Tuhan

Isa lam kubu nyan.

⁴ Teungoh awaknyan jidong sira teumanueng dan bingong bak jipike keuhai manyét nyan, hana jisangka-sangka na dua droe ureuëng ngon peukayan muble-ble cahya ka teudong bak binéh awaknyan.

⁵ Awaknyan teumakot lumpah na, laju jisujut trok bak tanoh, dan awaknyan nyang dua droe nyan laju jipeugah bak awaknyan, "Pakon gatanyoe jak mita ureuëng udeb di teungoh-teungoh ureuëng maté?"

⁶ Gobnyan hana disinoe, Gobnyan ka geubeudôh! Ingat kheueh peue nyang ka lheueh geupeugah ubak gata yoh Gobnyan mantong di Galilea,

⁷ bahwa Aneuëk Manusia harôh jiseurah ubak ureuëng meudesya, laju jisaleb, dan bak uroe nyang keu lhée teuma geubeudôh! "

⁸ Dan teuingat kheueh lé ureuëng-ureuëng inong nyan peu nyang ka lheueh geupeugah lé Isa.

⁹ Óh ka geuwoe nibak kubu nyan, awaknyan laju jicalitra peu nyang ka lheueh jikalon ubak ban siblahi droe rasui dan banmandum murit nyang laén.

¹⁰ Ureuëng-ureuëng inong nyang jipeugah banmandum nyan ubak murit-murit Isa, na kheueh: Maryam Magdalena, Yohana dan Maryam mak Yakobus, dan inong-inong nyang laén nyang na meusajan awaknyan.

¹¹ Teuma lé rasui-rasui nyan jipike peue nyang ka jipeugah lé ureuëng-ureuëng inong nyan na kheueh haba buhak. Awaknyan hana jipatéh peue nyang jipeugah lé ureuëng-ureuëng inong nyan.

¹² Teuma Petrus laju jibeudôh dan jiplueng laju ubak kubu teumpat Isa teukubu. Sira jiteukui laju jijeungeuek lam guha nyan, dan deuh laju jingieng nyang na disinan na kheueh ija kapan. Petrus hireuen lumpah na, dan laju jiwoe ngon mubagoe rupa jikheun dan jiteumanyong lam até jih keuhai peue nyang ka teujadi nyan.

¹³ Bak uroe nyan cit teuma, na dua droe murit Isa teungoh jijak bak saboh gampông nyang nan gampông nyan Emaus, na kira-kira siblahi kilo metée jiôh jih nibak Yerusalem.

¹⁴ Sira jijak awaknyan meututoe keuhai banmandum peue-peue nyang ka teujadi nyan.

¹⁵ Teungoh awaknyan jipeugah haba dan jituka pikeran, Isa keudroe teuka dan geujak meusajan ngon awaknyan.

¹⁶ Awaknyan laju jingieng Isa, teuma na sapeue-sapeue nyang teujalok awaknyan hana jituri Gobnyan.

¹⁷ Dan Isa laju geupeugah, "Peue nyang gata peugah bak teungoh rot ueh nyoe?" Awaknyan laju jipiôh ngon ié muka nyang seudéh.

¹⁸ Dan sidroe lamkawan awaknyan, nyang nan jih Kleopas, jitanyong bak Isa, "Mungken bapak sidroe ureuëng aséng di Yerusalem nyang hana bapak teupeue peue nyang ka teujadi disideh akhé-akhé nyoe?"

¹⁹ "Peuristiwa peue?" geutanyong lé Isa. "Peuristiwa nyang teujadi ateueh Isa, ureuëng Nazaret nyan," jaweueb awaknyan. "Gobnyan Nabi. Tutoe haba dan buet-buet gobnyan meukuasa that -- bah kheueh nyan bak mata Po teu Allah meunan cit bak mata rakyat ba.

²⁰ Imeum-imeum ulée dan peumimpén-peumimpén bansa geutanyoe jiseurah gobnyan keu teuhuköm maté, dan awaknyan laju jisaleb Gobnyan!

²¹ Padahai kamoe meuharab that bahwa Gobnyan kheueh nyang teuma peubeubaih Israel! Dan uroenyoe uroe nyang keu lhée seujak hainyan teujadi.

²² Lom teuma, na padubdroe ureuëng inong nibak kawöm kamoe ka jipeujeuet kamoenyoe teukeujot. Banseuboh that awaknyan ka jijak ubak kubu,

²³ teuma hana jiteumé manyét gobnyan lam kubu nyan. Laju awaknyan jigisa dan

jipeugah bahwa awaknyan na jingieng malaikat, dan malaikat-malaikat nyan geupeugah bahwa Isa ka udeb.

24 Na padubdroe lam kawöm kamoe laju jijak ubak kubu nyan dan laju jingieng bahwa peue nyang jipeugah lé ureuëng inong nyan biet-biet beutôi, teuma awaknyan hana jikalon Isa."

25 Dan Isa laju geupeugah ubak awaknyan, "Gata biet-biet bangai! Meulet that keu gata patéh banmandum nyang ka lheueh geupeugah lé Nabi-nabi!

26 Peue kheueh hana gata teupeue bahwa Raja nyang ba seulamat nyan harôh geurasa banmandum deurita nyan, óh lheueh nyan barô kheueh trok ubak keumuliaan?"

27 Óh lheuehnyan Isa laju geupeu trang ubak awaknyan peue nyang ka teutuléh lam mandum Alkitab keuhai droe gobnyan, phon lam kitab-kitab Nabi Musa sampoe ubak kitab Nabi-nabi.

28 Teungoh jipeugah haba lagée nyan awaknyan jijak laju karab trok u gampông nyang jituju. Isa geupeue jeuet droe siulah-ulah keuneuk jak laju,

29 teuma awaknyan laju jipeuteun Gobnyan sira jipeugah. "Tinggai kheueh bak teupat kamoe," kheun awaknyan ubak Gobnyan, "Jinoenyoe karab malam dan karab seupôt." Dan Isa laju geutamong keu geumudôm bak teupat awaknyan.

30 Teungoh geuduek geumakheun meusajan awaknyan, Isa laju geucok ruti, geupeugah doá syukoe ubak Po teu Allah, laju geuprah-prah ruti nyan ngon jaroe Gobnyan, laju geujok ruti nyan keu awaknyan.

31 Óh lheueh nyan barô kheueh jitée lé awaknyan bahwa ureuëng nyang bunoekon geujak ngon awaknyan na kheueh Isa. Teuma Gobnyan gadôh nibak mata awaknyan.

32 Jimarit awaknyan sabe keudroe-droe, "Bukon kheueh rasa até geutanyoe lagée meugeulumbang, watée Gobnyan geumariet ngon tanyoe bak teungoh rot, dan geupeu trang asoe Alkitab ubak geutanyoe?"

33 Watée nyan cit teuma awaknyan jibeudôh dan jijak laju u Yerusalem. Disinan awaknyan laju meurumpok ngon bansiblahi droe murid Isa teungoh meugumpôi ngon ureuëng laén.

34 Awaknyan jipeugah, "Biet-biet beutôi that Tuhan ka udeb lom teuma! Gobnyan ka geupeuleumah droe geuh ubak Simon!"

35 Mandua droe murid Isa nyang ban teuka nyan laju jicalitra peungalaman awaknyan bak teungoh rot, dan pakriban awaknyan jitori Tuhan watée Gobnyan teungoh geuprah-prah ruti.

36 Teungoh awaknyan mantong meucalitra haba nyan, hana jisangka-sangka Isa ka teudong di teungoh-teungoh awaknyan laju geupeugah, "Seujahteura kheueh gata!"

37 Awaknyan teukeujot dan teumakot lumpah na, kareuna jisangka jipike lé awaknyan nyang jingieng nyan na kheueh antu.

38 Teuma Isa laju geupeugah, "Pakon gatanyoe teumakot? Pakon ragu-ragu lam até gata?"

39 Ngieng jaroe Ulôn dan ngieng teuma gaki Ulôn. Beutateupeue kheueh, bahwa nyoe Ulôn, Isa! Geue kheueh dan peurati kheueh beugét-gét, sabab meunyoe antu hana meuasoe atawa tuleueng, lagée nyang gata ngieng bak Ulôn."

40 Isa geupeugah meunan sira geungieng bak gaki dan jaroe awaknyan.

41 Dan watée awaknyan gohlom cit jipeucaya, sabab lumpah that galak ngon hireuen, Isa laju geutanyong ubak awaknyan, "Peu kheueh bak gatanyoe disinoe na peunajoh?"

42 Dan awaknyan laju jijok ubak Gobnyan sikrék eungkot nyang ka lheueh teu cráh.

43 Isa geucok eungkot nyan dan laju geupajoh dikeue awaknyan.

44 Óh ka lheueh nyan laju geupeugah ubak awaknyan, "Nyoe kheueh hai-hai nyang ka

Iheueh Ulôn peugah ubak gata yohmantong Ulôn na meusajan ngon gata; bahwa tieb-tieb hai nyang teutuléh lam Kitab-kitab Nabi Musa keuhai Ulôn, Nabi-nabi dan lam kitab Zabur, nyan harôh teujadi."

⁴⁵ Óh Iheuehnyan Isa geubuka pikeran awaknyan mangat hase jipeuphôm meukeusut nyang teutuléh lam Kitab Suci.

⁴⁶ Dan laju geupeugah lé Gobnyan ubak awaknyan, "Lam Kitab Suci na teutuléh bahwa Raja nyang ba Seulamat nyan harôh meudeurita, dan harôh geubeudôh keula-i nibak maté bak uroe nyang keu lhée.

⁴⁷ Dan meunan cit ateueh nan Raja Peuseulamat nyan harôh teupeusampoe ubak banmandum bansa bahwa manusia harôh jitobat, dan bahwa Po teu Allah geupeu amphon desya. Dan haba nyan harôh teupeusampoe phon nibak Yerusalem.

⁴⁸ Gata kheueh saksi-saksi nibak banmandum nyan.

⁴⁹ Dan ulôn keudroe teuma lôn kirém ubak gata peue nyang ka geupeu janji lé Allah Bapak. Teuma gata harôh teutab gata preh lam banda nyoe sampoe kuasa nyang teuka nibak Po teu Allah ka peunoh ateueh gata."

⁵⁰ Óh Iheueh nyan Isa laju geuba awaknyan sampoe u Betania. Nibak teupat nyan Gobnyan laju geubeuôt jaroe geuh u ateueh, dan laju geubri beureukat ubak awaknyan.

⁵¹ Teungoh Gobnyan geupeubuet lagée nyan, Gobnyan laju teubeuôt lam syeuruga, laju meucré ngon awaknyan.

⁵² Awaknyan laju jisujut jiseumah Gobnyan, óh Iheuehnyan jigisa u Yerusalem deungon até nyang galak lumpah na,

⁵³ dan hana putôh-putôh geupujoe Allah lam Baét Tuhan.

For other languages please go to www.wordproject.org